

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA FILOZOFICKÁ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2024

Eliška Kohlíčková

Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

S kůží na trh: Poetické literární soutěže pro začínající autory
jako součást literární kultury v letech 1945-2010

Diplomová práce

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Eliška Kohlíčková**
Osobní číslo: **H22283**
Studijní program: **N0222A120033 Historie**
Specializace: **Historie – Dějiny literární kultury**
Téma práce: **S kůží na trh: Poetické literární soutěže pro začínající autory jako součást literární kultury v letech 1945-2010**
Zadávající katedra: **Ústav historických věd**

Zásady pro vypracování

Práce se zaměří na zmapování poetických literárních soutěží pro začínající autory v období 1945-2010 v kontextu dobové literární kultury. Sledován bude historický vývoj a případné proměny vybraných soutěží v daném období, nebudou opomenuty ani regionální vazby na autory, jejichž jména soutěže často nesou. Pozornost bude věnována také vítězům těchto soutěží, součástí práce tedy bude i zkoumání přínosu pro českou literární kulturu v podobě objevení nových, do té doby neznámých autorů. Součástí metodického rámce práce bude příležitostně zapojení metodologie oral history.

Rozsah pracovní zprávy:

Rozsah grafických prací:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

BAUER, Michal. *Ideologie a paměť: literatura a instituce na přelomu 40. a 50. let 20. století*. Vyd. 1. Jinočany: H & H, 2003. 359 s. ISBN 80-7319-028-1.

JANOUŠEK, Pavel, ed. a ČORNEJ, Petr, ed. *Dějiny české literatury 1945-1989. IV., 1969-1989*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2008. 977 s. ISBN 978-80-200-1631-7.

JOŽÁK, Jiří – Miloslav MOULIS – Maria CHALOUPKOVÁ. *Odkaz pro budoucnost: 45 ročníků soutěží ozpomínek a historických prací*. Praha: pro Český svaz bojovníků za svobodu a Státní ústřední archiv vydalo Ministerstvo obrany České republiky – AVIS, 2000. 134 s. ISBN 80-7278-034-4.

VANĚK, Miroslav. *Třetí strana trojúhelníku. Teorie a praxe orální historie*. Praha. 2015. ISBN 978-80-87398-62-3.

ŽÁK, David Jan. Z českých literárních cen, soutěží a anket. *Čtenář*, 2012, 64(9), s. 324-330. ISSN 0011-2321.

Vedoucí diplomové práce:

Mgr. Jiří Studený, Ph.D.

Katedra literární kultury a slavistiky

Datum zadání diplomové práce: **30. března 2023**

Termín odevzdání diplomové práce: **30. března 2024**

doc. Mgr. Jiří Kubeš, Ph.D.

děkan

doc. Mgr. Pavel Marek, Ph.D.

vedoucí katedry

Prohlášení

Prohlašuji:

Práci s názvem *S kůží na trh: Poetické literární soutěže pro začínající autory jako součást literární kultury v letech 1945-2010* jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 6. června 2024

Bc. Eliška Kohlíčková

Poděkování

V první řadě bych chtěla poděkovat svému vedoucímu Mgr. Jirímu Studenému, Ph.D. za trpělivost, ochotu, a cenné rady, které mi během zpracování diplomové práce věnoval. Děkuji také všem kulturním pracovníkům za poskytnuté materiály a účastníkům a porotcům soutěží za jejich ochotu podělit se o své zkušenosti.

Děkuji také všem svým blízkým za podporu.

ANOTACE

Práce se zaměří na zmapování poetických literárních soutěží pro začínající autory v období 1945-2010 v kontextu dobové literární kultury. Sledován bude historický vývoj a případné proměny vybraných soutěží v daném období, nebudou opomenuty ani regionální vazby na autory, jejichž jména soutěže často nesou. Pozornost bude věnována také vítězům těchto soutěží, součástí práce tedy bude i zkoumání přínosu pro českou literární kulturu v podobě objevení nových, do té doby neznámých autorů. Součástí metodického rámce práce bude příležitostné zapojení metodologie oral history.

KLÍČOVÁ SLOVA

literární kultura, literární pole, česká literární cena, poezie, soutěž, František Halas, Václav Hrabě, Kunštát, Hořovice.

TITLE

With Skin on the Market: Poetry Literary Contests for Beginning Authors as Part of Literary Culture in the Years 1945-2010

ANNOTATION

The thesis will focus on the mapping of poetic literary competitions for emerging authors in the period 1945-2010 in the context of contemporary literary culture. The historical development and possible transformations of the selected competitions in the given period will be traced, and the regional links to the authors whose names the competitions often bear will not be neglected. Attention will also be paid to the winners of these competitions, and the contribution to Czech literary culture in the form of the discovery of new, previously unknown authors will be examined. The methodological framework of the work will include occasional involvement of oral history methodology.

KEYWORDS

literary culture, literary field, Czech Literary Award, poetry, competition, František Halas, Václav Hrabě, Kunštát, Hořovice.

Obsah

Úvod	1
1. Metodologie	3
2. Co je to literární kultura – několik úhlů pohledu	5
2.1 Soutěž jako literární komunikace	6
3. Soutěž jako součást literárního pole	7
4. Otázka prestiže	9
5. Kulturní kapitál a jeho formy	11
6. Soutěž jako festival	13
7. Pojem a význam tradice a koncept „vymyšlené tradice“ podle Erica Hobsbawma.....	14
7.1 „Vymyšlená“ tradice Erica Hobsbawma.....	16
8. Literární soutěž Františka Halase	17
8.1 Život a tvorba Františka Halase se zaměřením na prostředí Kunštátu	17
8.2 František Halas a jeho edice První knížky.....	20
8.3 Autoři Prvních knížek	23
8.4 Na cestě k tradici: říjnové Halasovské sympozium v roce 1969	28
8.5 Historie Literární soutěže Františka Halase v kontextu literární kultury	31
9. Hořovice Václava Hraběte	67
9.1 Život Václava Hraběte.....	67
9.2 Posmrtně vydané dílo Václava Hraběte.....	69
9.3 Historie Hořovic Václava Hraběte.....	70
Závěr.....	86
Seznam použitých zdrojů	89
Přílohy	108
Resumé	114

Úvod

Možností prosadit se jako začínající básník není mnoho. Jedním ze způsobů, jak získat zpětnou vazbu a navázat kontakty v této oblasti je účast v literární soutěži. V českém prostředí je takových soutěží celá řada, v práci se konkrétně zaměříme na dvě z nich – Literární soutěž Františka Halase a Hořovice Václava Hraběte. Vybrány nejsou náhodně, sama se dlouhodobě věnuji autorské činnosti a obou soutěžích jsem se v minulosti zúčastnila a umístila se, v případě hořovické soutěže bylo moje ocenění opakované. Literární soutěž Františka Halase probíhá od roku 1972 a je nejstarší soutěží tohoto typu u nás, práce tedy bude sledovat období od roku 1972 do současnosti.

Životům Františka Halase, Václava Hraběte a jejich tvorbě bylo věnováno mnoho studií, nicméně části odkazu, který soutěže představují, doteď pozornost chyběla. Jako první budou v práci představeny pojmy, které nás uvedou do světa literárního soupeření. Tyto pojmy budou vysvětleny pomocí publikací Edwarda Shilse, Waldemara Cudnyho, Jamese F. Englishe¹ a Pierra Bourdieu. V rámci práce ukážeme, že soutěž není pouhou přehlídkou vítězů. Soutěže budou představeny z různých úhlů, bude na ně pohlíženo jako na tradici a „vymyšlenou tradici“ podle Erica Hobsbawma, festival oslavující básníkův odkaz a výšeč literárního pole, kde autoři usilují o získání kulturního kapitálu, který by posílil jejich postavení a prestiž v literárně kulturním prostoru.

Po předložení výkladu výše uvedených pojmů a vysvětlení jejich souvislosti s literárními soutěžemi budou následovat životopisy Františka Halase a Václava Hraběte, u Františka Halase bude navíc rozebrána jeho činnost v edici První knížky u nakladatele Václava Petra, ve které uváděl do literárního prostoru začínající básníky. Václav Hrabě se své první knihy za života nedočkal, připomenuto tedy bude vydání básnické pozůstalosti.

Poté se práce zaměří na historii obou soutěží, s důrazem na historicko-literární kontext doby, seznamy oceněných a porotců² v běhu času, a program jednotlivých ročníků. Opomenuta nebude ani autorská činnost oceněných, vydané sbírky a ocenění budou u jednotlivých autorů

¹ Historií českých literárních cen se zabývá doslov z per Pavla Janáčka a Jiřího Trávnička v *Ekonomii prestiže* Jamese F. Englishe. Podle tohoto doslovu po roce 1989 nastává rozkvět nových cen po dvou liniích; ceny žánrové a regionální. Právě mezi regionální ceny Jiří Trávniček počítá soutěže věnované nezavedeným autorům. ENGLISH, James F. *Ekonomie prestiže. Ceny, vyznamenání a oběh kulturních hodnot*. Brno: Host, 2011, s. 388.

² Postavení porotců se věnuje i James F. English ve své *Ekonomii prestiže* a rozhodnutí poroty považuje za „*akt opravdového estetického zhodnocení*“, Tamtéž, s. 123.

uvedeny v poznámkách pod čarou. Aby byly soutěže představy v maximální možné šíři, součástí rozboru jednotlivých ročníků budou reflexe v tamějších periodikách a na svou zkušenost se soutěží budou dotázáni také bývalí účastníci a současní porotci.

Cíl práce bude dvojitý. Hlavním cílem bude analýza vývoje a zaznamenání případných proměn těchto dvou soutěží v průběhu let v kontextu literární kultury, budeme sledovat, jaké autory přinesly do povědomí veřejnosti a jaký je jejich případný význam pro českou literární scénu. Cílem práce je ale také dokázat, že dědictví po básníkovi nemusí spočívat pouze v básnické pozůstalosti, určitým dědictvím může být i akce nesoucí básníkovo jméno.

1. Metodologie

V práci budou využity následující metody: metoda biografická, která je „postavená na studiu a rekonstrukci životopisů neboli biografii,“³ prostřednictvím této metody budou představeny životopisy Františka Halase a Václava Hraběte, básníků, jejichž jména soutěže nesou. Porovnání a výzkum společných rysů obou soutěží bude sledován pomocí metody komparativní. Dále bude využito metody orální historie, rozhovor nám doplní bílá místa v otázce počátku soutěže Hořovice Václava Hraběte. Orální historie spočívá v následujícím principu: „Badatel se dobírá nových poznatků, a to prostřednictvím ústních sdělení osob, jež byly účastníky či svědky určité události, procesu nebo doby, které badatel zkoumá.“⁴ Kolébkou metody orální historie jsou Spojené státy americké, v českém prostředí tato metoda získala prostor především po roce 1989.⁵

Osobní zkušenost bude mimo orální historii dokreslena také pomocí dotazníkového šetření v případě dramaturga Literární soutěže Františka Halase, Vojtěcha Kučery. K dotazníku bude přistoupeno z důvodu většího množství otázek vzhledem k tomu, že Vojtěch Kučera coby současný dramaturg a editor Edice LSFH představuje klíčovou osobnost soutěže.

Jako dotazník „vnímáme prostředek pro sběr dat, který vyplňuje zkoumaná osoba. Dotazníky slouží k získávání informací o myšlení, zkušenostech, pocitech, postojích, názorech a znalostech, hodnotách a intencích. Informace v dotazníku se mohou týkat dotazované osoby nebo popisu externích objektů. Otázky se mohou týkat minulosti, přítomnosti a budoucnosti.“⁶ Dotázání budou také bývalí účastníci, konkrétně budou z důvodu prestižnosti, kterou ocenění představuje, osloveni držitelé prvních, druhých a třetích míst a laureáti, se kterými neexistují v minulosti vytvořené rozhovory, které bychom mohli použít. Zajímat nás bude především, zda je účast v soutěži nějak ovlivnila, ať už z hlediska autorského, tedy že jim ocenění posílilo tvůrčí sebevědomí a v psaní pokračovali či vydali knihu, nebo zda jim soutěž přinesla do života nové přátele, které by bez účasti nepotkali. Tyto vlastní vzpomínky, vztahující se k nedávné minulosti, můžeme s oporou *Kultury a paměti* Jana Assmana chápat jako paměťový rámeček

³ LINHART, Jiří – Metoda biografická. *Sociologická encyklopedie*. [online]. [cit. 2024-03-08] Dostupné z: https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Metoda_biograficka%C3%A1

⁴ VANĚK, Miroslav – MŮCKE, Pavel. *Třetí strana trojúhelníku: teorie a praxe orální historie*. Praha: Karolinum, 2022, s. 19.

⁵ Tamtéž, s. 109.

⁶ ZHÁNĚL, Jiří – HELLENBRANDT, Vladimír – SEBERA, Martin. *Metodologie výzkumné práce*. Brno: Masarykova univerzita, 2014, s. 29.

komunikativní paměti a také jako „*biografickou vzpomínku opírající se o společenskou interakci.*“⁷

Aby byla historie zkoumána a představena v co nejširším možném pojetí, součástí rozboru historie bude i reflexe jednotlivých ročníků v dobovém tisku, zkoumány budou především *Zpravodaj města Blansko* a *Kunštátský zpravodaj* pro Literární soutěž Františka Halase a *Podbrdské noviny* a *Hořovický měšťan* v případě Hořovic Václava Hraběte. Programy vyhlášení Literární soutěže Františka Halase budou mimo novinové reflexe rekonstruovány pomocí pozvánek uložených v archivu Spolku přátel umění Kunštát. U Hořovic Václava Hraběte nám mimo novinové články k rekonstrukci poslouží tiskové zprávy z archivu Městského kulturního centra Hořovice.

⁷ ASSMANN, Jan. *Kultura a paměť: písmo, vzpomínka a politická identita v rozvinutých kulturách starověku*. Praha: Prostor, 2001, s. 48-49.

2. Co je to literární kultura – několik úhlů pohledu

Vysvětlení pojmu literární kultura není tak jednoduché, jak se může na první pohled zdát. Vzhledem ke složitosti problematiky tedy představíme několik možných výkladů.

Hana Horáková ve své knize *Kultura jako všelék?* upozorňuje na dvě tváře kultury; lidé jsou jak kulturními příjemci, tak její tvůrci.⁸ Tyto dvě tváře bez sebe nemohou existovat, kultura musí být někým utvořena a následovně přijímána. V případě účasti v literární soutěži se autoři ocitají na obou stranách, jsou jak těmi, kteří kulturu vytvářejí prostřednictvím svých textů, tak těmi, kteří později konzumují připravený program slavnosti. O definici literární kultury v českém prostředí se mezi prvními pokusili dva teoretikové, Svatopluk Cenek a Otakar Chaloupka. Ti literární kulturu spojili s „kulturností.“ Kulturnost chápali jako „*optimální stav vnímání písemnictví*.“⁹ Toto zúžení ovšem definici uškodilo, byla tak izolována od celkového literárního systému a vytržena z historického kontextu.¹⁰

Některé z definic pojmu nabízí Petr Šámal ve své stati *K historii pojmu literární kultura. Poznámky z polské literární vědy* uveřejněném v periodiku *Česká literatura*. Ve stati zmiňuje definici Janusze Sławińskiego, Sławiński literární kulturu popisuje jako „*společně sdílený orientační prostor pro literární veřejnost*“,¹¹ nebo definici Stefana Żółkiewskiho, podle kterého literární kultura řeší následující otázky: jaké sociální funkce literatura v dané kultuře plní, jaké potřeby literární veřejnosti uspokojuje a jaké sociální role zastávají spisovatelé.¹² Podobné otázky si kladou, jak bude ukázáno, úvody almanachů Hořovic Václava Hraběte.

Petr Janáček ve své stati *Co to znamená, když se řekne „literary culture“?* uveřejněném taktéž v periodiku *Česká literatura*, definuje literární kulturu jako „*kombinaci literárněsociologického, literárněhistorického a kulturněhistorického pohledu na dějiny slovesnosti*.“¹³

⁸ HORÁKOVÁ, Hana. *Kultura jako všelék? kritika soudobých přístupů*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2012, s. 90.

⁹ POSLEDNÍ, Petr. *Měřítka souvislostí: česká a polská literární kultura po roce 1945*. Praha: Euroslavica, 2000, s. 13.

¹⁰ Tamtéž.

¹¹ ŠÁMAL, Petr. K historii pojmu literární kultura. *Poznámky z polské literatury. Česká literatura*, roč. 53, č. 4, 2005, s. 545. [cit. 2024-02-19]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/42687075?seq=1>

¹² Tamtéž, s. 547.

¹³ JANÁČEK, Pavel. „Co to znamená, když se řekne "literary culture"?" (Na okraj jednoho výskytu pojmu v anglofonním myšlení o literatuře)“, *Česká literatura*, roč. 53, č. 4, 2005, s. 566. [cit. 2024-02-19]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/42687076>

Petr Poslední svou knihu *Měřítka souvislosti* otevírá úvahou nad významem pojmu literární kultura, kterou definuje jako „soubor zobecněných představ o literatuře a funkcích literatury, kterým se v určitém období řídí většina subjektů literárního systému – autoři, nakladatelé, čtenáři, organizátoři kulturního života aj.“¹⁴ V později vydané knize *Jiný Conrad* Petr Poslední píše, že „dnes koncept literární kultury zahrnuje různá pojetí literárnosti, odlišné představy o podstatě a funkcích umělecké literatury.“¹⁵ Zvláště po roce 2000 se výzkum literární kultury podle Posledního mění a „čeští badatelé se zajímají především o zahraniční publikace a reflektují cizí poznatky.“¹⁶

2.1 Soutěž jako literární komunikace

Petr Poslední v citované kapitole *Měřítka souvislosti* zmiňuje od literární kultury neoddělitelnou pomyslnou triádu autor – dílo – čtenář. Této triádě věnoval pozornost také Miroslav Štochl v publikaci *Teorie literární komunikace*. Literární komunikaci, jejíž je triáda součástí, vnímá jako „komplexní proces, který zahrnuje vznik díla, jeho transfer a následné působení na čtenáře.“¹⁷ Štochl nenechává bez povšimnutí vícero podob literární komunikace, píše, že literární komunikace „je primárně komunikací grafickou, okrajově ale zahrnuje specifické podání literárního díla; recitace, přednes, autorské čtení.“¹⁸ Literární soutěže tedy lze vnímat jako specifické podání literárního díla, v případě literární soutěže Františka Halase je to autorské čtení účastníků, které je součástí vyhlášení v posledních letech, v případě obou sledovaných soutěží je to recitace básní Halase a Hraběte jako dlouhodobá součást programu.

¹⁴ POSLEDNÍ, Petr. *Měřítka souvislosti: česká a polská literární kultura po roce 1945*, s. 10.

¹⁵ POSLEDNÍ, Petr. *Jiný Conrad (Eseje o literární kultuře)*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2016, s. 241.

¹⁶ Tamtéž, s. 242.

¹⁷ ŠTOCHL, Miroslav. *Teorie literární komunikace*. Praha: Akropolis, 2005, s. 54.

¹⁸ Tamtéž, s. 53.

3. Soutěž jako součást literárního pole

Literární pole je pojem zavedený francouzským sociologem Pierrem Bourdieu. Literární pole charakterizuje jako svět: „(...) ve kterém tak jako jinde působí silové vztahy a zájmy, v němž profesionálové symbolické produkce tak jako jinde zápasí za uchování nebo změnu hierarchie symbolické moci prostřednictvím podvratných a konzervativních strategií jednání.“¹⁹

V rámci každého pole tedy probíhá symbolický boj. Cílem tohoto symbolického boje je prosazení se a následně „maximalizovat vlastní kapitál.“²⁰ Ve své další knize, *Teorii jednání*, popisuje Bourdieu literární pole jako „literární mikrosvět, ve kterém vznikají kulturní díla.“²¹

Pierre Bourdieu nebyl jediný, kdo se konceptem literárního pole zabýval. Jedním z pokračovatelů Bourdieuovy teorie literárního pole je francouzský sociolog Bernard Lahire. Jak píše Josef Šebek ve své knize *Literatura a sociálně*, Lahire nemluví o literárním poli, ale o „literární hře.“²² Lahire ve svém pojetí pole nenahlíží na spisovatele coby profesionály, tento úhel pohledu naopak odmítá a zdůrazňuje roli spisovatele jako „vícerozměrné sociální bytosti.“²³ Šebek píše, že „podle Lahira spisovatelé vedou dvojí život a literární svět je pro ně jakýmsi druhým, herním prostředím.“²⁴

Literární hra pro Lahira představuje „druhotné sociální pole.“²⁵ Polem primárním rozumí pole profesionálních autorů. Hra obsahuje „tři druhy hráčů dělicí se podle frekvence autorské činnosti. První druh, občasní hráči, píšou s velkými přestávkami, příp. jednorázově. Druhý typ hráčů představují zajatci hry, pro které hra tvoří smysl života, třetím druhem jsou profesionální hráči, kteří svou profesionalitou zasahují do pole primárního a nejsou hráči v pravém slova smyslu.“²⁶ Šebek upozorňuje, že „jednotliví autoři většinou nepředstavují čisté typy navíc se situace v průběhu jejich života obvykle proměňuje.“²⁷

¹⁹ BOURDIEU, Pierre. *Pravidla umění: geneze a struktura literárního pole*. Brno: Host, 2010, s. 447.

²⁰ MATONOHA, Jan. *Za (de)konstruktivismem: kritické koncepty (post)poststrukturální literární a kulturní teorie*. Praha: Academia, 2017, s. 320.

²¹ BOURDIEU, Pierre. *Teorie jednání*. Praha: Karolinum, 1998, s. 46.

²² ŠEBEK, Josef. *Literatura a sociálně: Bourdieu, Williams a jejich pokračovatelé*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2019, s. 52.

²³ Tamtéž, s. 77.

²⁴ Tamtéž, s. 52.

²⁵ Tamtéž, s. 76.

²⁶ Tamtéž.

²⁷ Tamtéž.

Účastníci sledovaných soutěží nejvíce odpovídají typu občasného hráče, soutěž pro ně někdy představuje první příležitost vyjít se svými texty na světlo.

Pascale Casanova, další následovnice Pierra Bourdieu, se ve svém pojetí literárního pole soustřeďuje na metaforu, která definuje princip (nejen literární) soutěže a demonstruje své vidění literárního pole na obrazu zápasu, odkud plynou vítězové a poražení. V jejím pojetí literární pole „*organizuje soupeření, boje a mocenské vztahy.*“²⁸

Otázku sebe prezentace v literárním poli zdůrazňuje ve svém pojetí Jérôme Meizoz. Posturu, jak sebe prezentaci nazývá, definuje jako „*jedinečný způsob zaujetí pozice v literárním poli, sebe prezentaci autora v jeho textu i mimo něj a utváření jeho vlastního obrazu.*“²⁹ Šebek považuje sebe prezentaci za „*nevyhnutelného průvodce autorské existence.*“³⁰ Možnost se autorsky prezentovat je jedno z poselství sledovaných soutěží. Pořadatelé považují za důležité nejenom zaslané texty, ale i následnou sebe prezentaci, která je účastníkům umožněna na vyhlášení.

Literární soutěže tedy na základě uvedených definic můžeme chápat jako literární pole definované jak Pierrem Bourdieu, tak jako literární pole dle některých Bourdieových pokračovatelů, konkrétně Bernarda Lahira, Pascale Casanové a Jérôme Meizoze. Začínající básníci žijí běžné životy a účast na vyhlášení, kterou je nutné si svými texty vydobýt, je součástí jejich druhého tvořivého, neprofesionálního já, které následně prezentují. Účast v soutěži pomáhá zvyšovat jejich vlastní autorskou hodnotu, zároveň může představovat schod vedoucí k cestě za to stát se publikovaným básníkem a přiblížit se třetímu typu literárního hráče.

²⁸ CASANOVA, Pascale. *Světová republika literatury*. Praha: Karolinum, 2012, s. 133.

²⁹ ŠEBEK, Josef. *Literatura a sociálně: Bourdieu, Williams a jejich pokračovatelé*, s. 81.

³⁰ Tamtéž.

4. Otázka prestiže

S výhrou v literární soutěži se silně pojí pojmy jako úspěch, cena a prestiž. Kořeny slova prestiž bychom našli v latině a chápeme ji jako „*relativní úctu, kterou má individuum v uspořádaném celkovém systému*.“³¹ Pierre Bourdieu píše, že „*úspěch sám o sobě je zárukou hodnoty*.“³²

Literární soutěže a prestiž z nich plynoucí, vzhledem k tomu, že soutěže jsou určeny především amatérským umělcům, dle Bourdieuova pojetí fungují na základě principu vnitřní hierarchizace. Jako princip vnitřní hierarchizace Bourdieu označuje „*zvýhodnění umělce, který je známý mezi sobě rovnými*.“³³ Princip vnitřní hierarchizace je v kontrastu s principem vnější hierarchizace, kdy mají přednost veřejně známí umělci.

Význam samotného slova „cena“ přibližuje James F. English. Cena má, jak píše English ve své *Ekonomii prestiže*, etymologické kořeny v penězích a ve směně. Slovo cena, anglicky prize, pochází z latinského pretium: cena, peníze. To je příbuzné sanskrtskému prati: proti, na oplátku.³⁴ Johan Huizinga ve své knize *Homo ludens* poznamenává, že latinské pretium může znamenat také chválu a čest.³⁵

Po stránce společenské má cena, jak dále English píše „*funkci ústředního bodu, kolem kterého lze organizovat ambiciózní kulturní události a slavnosti*.“ Cenu English vnímá jako formu hry, konkurenčního boje.³⁶ Podobný pohled má Johan Huizinga zmiňující, že hru a soutěživost lze vnímat jako důležitou funkci spoluvytvářející kulturu.³⁷ Jak Huizinga doplňuje, samotná kultura vzniká formou hry. Společenskému životu se „*dostává v podobě hry vyšších, nadbiologických forem, které mu dodávají vyšší hodnoty*.“³⁸ A hra se neobejde bez pravidel. Obě soutěže jsou omezeny věkově, Literární soutěž Františka Halase má horní věkovou hranici stanovenou na 29 letech, Hořovice Václava Hraběte odkazují na věk básníkovy dožití a zúčastnit se lze maximálně v 25 letech. Pokud jste vydali samostatnou publikaci, v Kunštátu budete přivítaní i jako již veřejně známí básníci, v Hořovicích ale na váš štěstí v takovém případě čekat nebude – publikujícím básníkům jsou pomyslné brány Hořovic zavřené.

³¹ OBRDLÍKOVÁ, Juliána. Prestiž. *Sociologická encyklopedie*. [online]. [cit. 2024-02-13]. Dostupné z: [https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Presti%C5%BE_\(MSgS\)](https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Presti%C5%BE_(MSgS))

³² BOURDIEU, Pierre. *Pravidla umění: geneze a struktura literárního pole*, s. 199.

³³ Tamtéž, s. 286.

³⁴ ENGLISH, James F. *Ekonomie prestiže. Ceny, vyznamenání a oběh kulturních hodnot*, s. 14.

³⁵ HUIZINGA, Johan. *Homo ludens: o původu kultury ve hře*, Praha: Dauphin, 2000, s. 75.

³⁶ ENGLISH, James F. *Ekonomie prestiže. Ceny, vyznamenání a oběh kulturních hodnot*, s. 56.

³⁷ HUIZINGA, Johan. *Homo ludens: o původu kultury ve hře*, s. 69.

³⁸ Tamtéž.

Pokud bychom mluvili obecně o cenách udělovaných v kultuře, English popisuje ceny jako „soutěžní podívanou, přitahující pozornost nejen směrem k určitým umělcům, dílům či druhu umění, ale také směrem k jedincům nebo skupinám, které vyznamenání předávají, a k místu – čtvrti, městu, státu – kde se koná slavnostní ceremonie.“³⁹ Toto bude ostatně bohatě ilustrováno, město, které je s danou soutěží spojeno, je silně propojeno s odkazem básníka, jemuž je soutěž věnována. Tohoto kulturního odkazu jsou si vědomi nejenom soutěžící, porota a pořadatelé, ale často také pozvaní spisovatelé či oslovení starostové.

Cena podle Englishe také „zprostředkovává informovaný vzájemný kontakt různorodých hráčů.“⁴⁰ I toto vybrané literární soutěže splňují, ostatně umožnění vzájemného kontaktu je jedno z hlavních poselství, kterými se soutěže zaštiťují. Ona prestiž v poselství soutěží hraje, minimálně v očích pořadatelů, až pomyslné druhé housle.

³⁹ ENGLISH, James F. *Ekonomie prestiže. Ceny, vyznamenání a oběh kulturních hodnot*, s. 57.

⁴⁰ Tamtéž.

5. Kulturní kapitál a jeho formy

Kulturní kapitál, koncept spojovaný s Pierrem Bourdieuem, dle definice *Slovníku novější literární teorie* funguje „v rámci směnného systému jako sociální vztah, jenž zahrnuje nashromážděné kulturní vědění poskytující moc a sociální status.“⁴¹

Ondřej Hubáček ve svém pojetí kulturního kapitálu píše, že „jednotlivci i skupiny v rámci kulturního kapitálu svým jednáním usilují o začlenění do společenské vrstvy zaujímající v dané společnosti privilegované postavení.“⁴²

Ve své eseji *The Forms of Capital*⁴³ publikované v *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education* Bourdieu definuje kapitál jako akumulovanou práci a rozlišuje tři formy kulturního kapitálu:

1. Ztělesněný kapitál představuje znalosti nebo dovednosti, které člověk získává z prostředí, ve kterém se pohybuje. Je silně propojený se společenským postavením jedince. Díky propojení s příslušností k určité společenské vrstvě ho lze získávat i nevědomě, Bourdieu jako příklad uvádí výslovnost typickou pro určitou třídu nebo kraj.
2. Objektivizovaný kapitál má podobu kulturních statků, Bourdieu konkrétně jmenuje obrazy, knihy, hudební nástroje a obecně kulturní předměty hmotné povahy. Propojují se s kapitálem ekonomickým.
3. Poslední, institucionalizovaný kapitál, je utvářen dosaženým vzděláním, především akademickými tituly.⁴⁴

Participace v literární soutěži se na základě uvedených definic prolíná s prvním a druhým typem kulturního kapitálu. Amatérští básníci díky soutěži a následné účasti na vyhlášení poznávají nová města, seznamují se s dalšími tvůrci, setkávají se s jiným typem poezie, než píšou oni sami, díky doprovodnému programu mohou nabýt nové znalosti a zároveň si z vyhlášení odnášejí v rámci výhry knihy, záložky a podobné předměty.

Umístění se na stupních vítězů ale nepřináší jenom hmotné dary. Účast v soutěži může do života začínající básníka, jak už bylo naznačeno, kromě věhlasu přinést také nové známosti,

⁴¹ MÜLLER, Richard – ŠIDÁK, Pavel (ed.). *Slovník novější literární teorie: glosář pojmů*. Praha: Academia, 2012, s. 278-279.

⁴² HUBÁČEK, Ondřej. Kapitál kulturní. Online. *Sociologická encyklopedie*. [cit. 2024-03-05]. Dostupné z: https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Kapit%C3%A1l_kulturn%C3%AD

⁴³ Česky vyšlo jako *Formy kapitálu*, in: MÜLLER, Richard – ŠEBEK, Josef (ed.). *Texty v oběhu: antologie z kulturně materialistického myšlení o literatuře*. Praha: Academia, 2014, s. 214-238.

⁴⁴ Tamtéž.

v takovém případě mluvíme o kapitálu sociálním. Jako sociální kapitál Bourdieu chápe „úhrn aktuálních nebo potenciálních zdrojů které jsou spojeny z možností disponovat trvalou sítí více či méně je institucionalizovaných vztahů vzájemné známosti a uznání.“⁴⁵ Že nově navázaná přátelství považují účastníci za důležitá bude ukázáno v rozboru historie obou soutěží, kdy budou pro účely celistvosti rozboru dotázáni na zkušenost s vyhlášením bývalí účastníci.

⁴⁵ Tamtéž, s. 227.

6. Soutěž jako festival

Význam slova festival bychom našli ve staré francouzštině, odkud ho, jak píše Waldemar Cudny, dle Oxford English Dictionary převzala latina.⁴⁶ Latinské *festivus* je poté přídavné jméno odkazující na podstatná jména jako svátek, radost, veselí.⁴⁷ Waldemar Cudny připouští, že definice pojmu festival je nejednoznačná vzhledem k tomu, že badatelé nahlíží na festival pod různorodými obory lidské činnosti.⁴⁸ Cudny ve své studii *The Phenomenon of Festivals: Their Origins, Evolution, and Classifications* zmiňuje např. definici Encyclopædia Britannica, autorem hesla je Linwood Fredericksen, ten definuje festival následovně: „*Den nebo časové období vyhrazené k připomenutí, rituální oslavě, zopakování, předjímání událostí nebo období – zemědělské, náboženské nebo sociokulturní – které dávají význam a soudržnost jednotlivci a náboženské, politické nebo socioekonomické komunitě.*“⁴⁹ Cudny zmiňuje i další definice pojmu festival, jako např. „*oslava něčeho, co si komunita lidí přeje sdílet, která jim umožňuje se odprosit od každodenních dní.*“⁵⁰ Vnímání festivalu jako kontrastu všedního dne bylo reflektováno také v českém prostředí, konkrétně ve studii Jiřího Peška *Slavnost jako téma dějepisného zkoumání*. I tato studie připouští mnohovrstevnatost významu a vnímá festival jako mj. narušení rytmu každodenního života.⁵¹

Kahar Zalmay píše, že „*festivity přispívají k pocitu sociální soudržnosti.*“⁵² Festivaly mohou být různého rozsahu, můžou být jak záležitostí jednoho kraje, tak celé republiky.⁵³ Sledované literární soutěže na základě uvedených charakteristik lze kromě tradice považovat také za festival, fungují jako připomínka osobnosti daného básníka a pokračování jeho odkazu. Pro začínající básníky je to také jedna z příležitostí, jak se setkat s dalšími tvůrci podobného věku, stejně jako u tradice tu hraje důležitou roli sociální soudržnost.

⁴⁶ CUDNY, Waldemar. *Festivalisation of Urban Spaces*, New York: Springer, s. 16.

⁴⁷ Tamtéž.

⁴⁸ CUDNY, Waldemar. *The Phenomenon of Festivals: Their Origins, Evolution, and Classifications*, *Anthropos*. **109** (2), s. 641. [cit. 2024-03-13]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/43861801?seq=2>

⁴⁹ FREDERICKSEN, Linwood "feast." *Encyclopedia Britannica*, [online] 6.5. 2024. [cit. 2024-03-13]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/feast-religion>

⁵⁰ CUDNY, Waldemar. *The Phenomenon of Festivals: Their Origins, Evolution, and Classifications*, *Anthropos*. **109** (2), s. 642. [cit. 2024-03-13]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/43861801?seq=2>

⁵¹ PEŠEK, Jiří. Slavnost jako téma dějepisného zkoumání. In: *Documenta Pragensia XII: Pražské slavnosti a velké výstavy. sborník příspěvků z konferencí Archivu hlavního města Prahy 1989 a 1991*, Praha: Archiv hlavního města Prahy, 1995, s. 7-8. Dostupné z: http://www.ahmp.cz/docs/dp/17_DP%20XII.pdf

⁵² ZALMAY, Kahar. Why festivals are important. *The news* [online]. 25. 2. 2017 [cit. 2024-03-13]. Dostupné z: <https://www.thenews.com.pk/print/188562-why-festivals-are-important>

⁵³ CUDNY, Waldemar. *Festivalisation of Urban Spaces*, s. 15.

7. Pojem a význam tradice a koncept „vymyšlené tradice“ podle Erica Hobsbawma

Význam slova tradice pochází z latinského slova tradere, což znamená „předávat.“⁵⁴ Pojem tradice rozumíme podle definice Bohumila Geista „sociální proces, jímž jsou kontinuálně předávány z generace na generaci duchovní hodnoty, hodnotové postoje a jiné složky kulturního dědictví.“⁵⁵ Anthony Giddens ještě dodává, že tradice kromě zaručení kontinuity života dávají životu i formu.

Podle Edwarda Shilse je tradicí „cokoli, co se předává z minulosti do současnosti.“⁵⁶ Rozhodujícím kritériem podle Edwarda Shilse je to, že tradice byla vytvořena lidskou činností, myšlením a představitivostí a že se předává z generace na generaci.⁵⁷ Aby se tradice stala tradicí, musí podle Shilse přetrvat nejméně tři generace, zároveň nezáleží na tom, jak dlouhé nebo krátké tyto generace jsou.⁵⁸ Z tohoto úhlu pohledu můžeme na sledované literární soutěže pohlížet vzhledem k délce trvání jako na tradici. To lze doplnit pojetím Anthonyho Giddense, který píše, že určujícími charakteristikami tradice jsou rituál a opakování.⁵⁹

Rituál chápeme dle definice Jana Jandourka jako „pevně dané modely sociálního chování.“⁶⁰ Díky opakování se tento model chování upevňuje natolik, že se mění v kulturní normu.⁶¹ Podle Petera Bergera a Thomase Luckmana má veškerá lidská činnost, a tedy i utváření tradic, sklony k habitualizaci, utvoření ve vzorec.⁶² Tendenci k habitualizaci můžeme dle Bergera a Luckmana pozorovat u činností, které se odehrají jednou či vícekrát. Utvoření vzorce poté umožňuje činnost, v našem případě tradici, zopakovat bez většího úsilí.

Pojem tradice v tom smyslu, jak se dnes užívá, je podle knihy *Unikající svět* produkt posledních dvou set let v Evropě, Anthony Giddens tedy popisuje tradici jako výtvar modernity.⁶³ Tradice udržuje důvěru v minulost, současnost i budoucnost, Giddens píše doslova

⁵⁴ WILLIAMS, Raymond. *Keywords: a vocabulary of culture and society*, New York: Oxford University Press, 1983, s. 319-320.

⁵⁵ GEIST, Bohumil. *Sociologický slovník*. Praha: Victoria Publishing, 1992, s. 513.

⁵⁶ SHILS, Edward. *Tradition*, Chicago: University of Chicago, 1983, s. 12.

⁵⁷ Tamtéž.

⁵⁸ Tamtéž, s. 15.

⁵⁹ GIDDENS, Anthony. *Unikající svět: jak globalizace mění náš život*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2000, s. 57.

⁶⁰ JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. Praha: Portál, 2001, s. 205.

⁶¹ Tamtéž.

⁶² BERGER, Peter Ludwig – LUCKMANN, Thomas. *Sociální konstrukce reality: pojednání o sociologii vědění*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 1999, s. 56.

⁶³ GIDDENS, Anthony. *Unikající svět: jak globalizace mění náš život*, s. 54.

o „*přispívání k ontologickému bezpečí*“ díky udržování této důvěry.⁶⁴ Anthony Giddens upozorňuje také na to, že tradice je vždy záležitostí kolektivu, nevzniká činnostmi jednotlivce.

Samotný ideál úspěchu, který je alfou a omegou jakékoli soutěže či zápasu vychází z tradice, potřeba úspěchu není v každé generaci nová, a i ideál úspěchu je tedy stále dokola předáván. Pokud chce člověk uspět, musí, jak Shils upozorňuje, neustále počítat i s „*tradicí úspěchu*“ u svých nejbližších spolupracovníků.⁶⁵ Začínající autor, který chce být oceněn, tedy musí nejenom umět obhájit sám sebe a svou tvorbu, ale zároveň musí být i lepší než ostatní. V průběhu textu bude poukázáno i na množství přihlášených textů, a tedy počet potenciálních protivníků.

Jako jistou formu tradice lze podle Edwarda Shilse vnímat i slávu. Slávu Shils definuje jako „*přežití svého jména a dosažení úcty ve své generaci i generacích následujících*.“⁶⁶ Básníci, podle kterých jsou soutěže pojmenované, nejsou neznámí veršotepci. Jejich práce přežila svou dobu a co víc, jejich odkaz je prostřednictvím soutěže periodicky připomínán.

Shils také poznamenává, že v běhu času se tradice proměňují a aby mohly přežít, je nezbytné, aby se uměly přizpůsobit okolnostem. Toto je silně patrné především u Literární soutěže Františka Halase, která se od roku 2012 téměř v celé své šíři přesunula do internetového prostředí, prostřednictvím kterého jsou oznamována jména pozvaných do Kunštátu, otištěny jsou na internetu také texty těchto vybraných autorů, a posléze je na internetových stránkách uveřejněna i rekapitulace programu daného ročníku.

Případná ztráta kontaktu s minulostí a tradicemi v minulosti vzniklých je podle Shilse pro společnost nebezpečná, touto ztrátou by lidé „*ztratili i něco navíc, ztratili by vodítko, které potřebují všechny lidské bytosti*“⁶⁷ a je tedy nutné tradice udržovat. Tradice je také dle Shilse nutné považovat za součást plnohodnotného života.

⁶⁴ GIDDENS, Anthony. *Důsledky modernity*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1998, s. 96.

⁶⁵ SHILS, Edward. *Tradition*, s. 32.

⁶⁶ Tamtéž, s. 150-151.

⁶⁷ Tamtéž, s. 325-326.

7.1. „Vymyšlená“ tradice Erica Hobsbawma

Eric Hobsbawm ve své knize *The Invention of Tradition* zavádí pojem „vymyšlená tradice.“ Vymyšlenou tradicí se rozumí „soubor postupů, které se obvykle řídí přijatými pravidly a mají rituální nebo symbolickou povahu, jejichž cílem je vštípit určité hodnoty a normy chování prostřednictvím opakování.“⁶⁸ Typické pro „vymyšlené tradice“ je to, že vypadají jako staré, začínající ve vzdálené minulosti, ve skutečnosti jde o tradice mladé, nejedná se o tradice fungující ve společnosti po dlouhá století. Vymyšlené tradice vznikají jako odpověď na kontrast neustálých změn, které s sebou nese moderní svět a snahu strukturovat aspoň některé části společenského života jako neměnné.⁶⁹

Eric Hobsbawm rozlišuje tři typy vymyšlené tradice:

- a) tradice, které zakládají nebo symbolizují sociální soudržnost nebo členství ve skupinách
- b) tradice, které zakládají nebo legitimizují instituce, status nebo vztahy autority
- c) tradice, jejichž hlavním účelem je socializace, vštěpování přesvědčení, hodnotových systémů a konvencí chování.⁷⁰

Tradici literárních soutěží, které lze na základě výše uvedené definice vnímat jako vymyšlenou tradici, bychom mohli zařadit především do vymyšlené tradice typu a) a c). Soutěží se zúčastňují básníci napříč republikou, setkání se za účelem předání ceny posléze umožňuje vzájemnou socializaci a navázání kontaktů, ve kterých po skončení festivalu lze pokračovat. Studium konceptu vymyšlené tradice není omezené pouze na obor historie a je dle Hobsbawna interdisciplinární.

⁶⁸ HOBSBAWM, Eric – RANGER, Terence, eds. *The Invention of Tradition*. Cambridge: Cambridge University Press, 1992, s. 1.

⁶⁹ Tamtéž.

⁷⁰ Tamtéž, s. 9.

8. Literární soutěž Františka Halase

trápím se nepostihlými slovy

prý je to osud básníků

kdo ví kdo ví⁷¹

František Halas se do dějin české literatury neotiskl jenom jako autor básnických sbírek *Sépie* (1927), ve které „*hravé a odlehčené postupy poetismu posouvá k tématům smrti*“⁷² nebo *Kohout plaší smrt* (1930). Jeho jméno a odkaz nese a udržuje naživu i Literární soutěž Františka Halase, literární soutěž pro mladé básníky s vůbec nejdelší tradicí u nás.

Kořeny soutěže sahají do roku 1972 a její stopy vedou do Blanska a posléze do Kunštátu. Ale pro začátek je nutné si připomenout „otce zakladatele“ soutěže – básníka Františka Halase.

8.1 Život a tvorba Františka Halase se zaměřením na prostředí Kunštátu

Básník František Halas (1901-1949) měl k prostředí Kunštátska vždy blízko. To dokazuje i úryvek z rozhlasové přednášky z roku 1941: „*Můj rodný kraj je Morava. Narodil jsem se v Brně, ale mé srdce a mé smysly jsou doma na Českomoravské vysočině, tam na Kunštátsku, odkud pochází celý můj rod. Je tam ještě plno šlépějí mých dědů a báb a Halasama se to tam jen hemží.*“⁷³

První postižitelné datum pobytů ve Zbožku poblíž Kunštátu pochází kolem roku 1934, kdy Halas navštívil svého starého přítele Teodora Hejla. S Teodorem Hejlem se přátelil celý život, poznali se na základní škole.

Od oné první návštěvy jezdil pravidelně do Zbožku na dovolenou i s manželkou Libuší Halasovou, svatba Františka a Libuše Rejlové se konala 11. července 1936, vzali se po několikaleté známosti. Rok po svatbě, v říjnu, se narodil jejich první syn, pojmenovaný taktéž František a v roce 1948 se Františkovi a Libuši Halasovým narodil druhý syn Jan.

⁷¹ HALAS, František. *Sépie*. Praha: Městská knihovna v Praze, 2020, s. 7. [cit. 2023-10-01]. Dostupné z: <https://web2.mlp.cz/koweb/00/04/52/31/31/sepie.pdf>

⁷² BÍLEK, Petr A. František Halas. In: MENCLOVÁ, Věra – BÍLEK Petr A. *Slovník českých spisovatelů*. Praha: Libri, 2000, s. 206-208.

⁷³ ROTREKL, Zdeněk. *Skrytá tvář české literatury*. Brno: Blok, 1991, s. 162.

Podle Jarmily Urbánkové získával básník v kunštátském prostředí „svou nejvlastnější tvář, oproštěnou od svíravých obručí civilizace.“⁷⁴ Do Zboňku nejčastěji jezdil kolem léta a na podzim. Obzvláště na podzim to tam měl, podle vzpomínek jeho ženy, rád, zmiňuje, že „*když praskal oheň a z bramborové nati se kouřilo, býval nejšťastnější.*“⁷⁵ Krásám Kunštátska později věnoval lyrickou prózu *Já se tam vrátím* (1940).

Jeho manželka Libuše Halasová později vzpomínala, že do Zboňku dojížděla celá řada básníků, jmenovitě Vladimír Holan, Svatopluk Kadlec a Jaroslav Seifert.⁷⁶ Jedním z častých návštěvníků byl i Ludvík Kundera,⁷⁷ jeden ze zakladatelů soutěže. Čas tu trávili i debutanti,⁷⁸ 6. srpna 1938 tu Jiří Orten napsal báseň *Tříška*.⁷⁹ V tom samém roce, kdy navštívili Zboněk poprvé, začal Halase ve Zboňku navštěvovat básník Klement Bochořák z nedalekého Kunštátu.

Halasova žena pro *Kunštátské akordy* vzpomínala na první setkání svého muže a Klementa Bochořáka ve Zboňku. Klement Bochořák přinesl své básně a seděl s Halasem v lesíku nad tratí naproti domku jejich přátel Hejlových, kde si dlouze povídali.⁸⁰ Právě Klement Bochořák manžele přivedl do nepříliš vzdáleného Kunštátu, a stal se jim průvodcem v krajině, která se později promítla do Halasovy tvorby a celého života. Od roku 1938 trávili v Kunštátu každé prázdniny. Manželé Halasovi se později seznámili s celou rodinou Klementa Bochořáka, maminka Klementa Bochořáka jim pomohla sehnat jejich první tamější byt u Žalmanů na konci města.⁸¹ Než si v Kunštátu našli s pomocí paní Bochořákové první bydlení, bydleli u svých přátel.

Poetičnosti kunštátské krajiny si byla vědomá i Halasova manželka, krása tamější přírody podle ní až svírala srdce: „*Krajina je tu opuštěná, vanou tam větry ze všech stran, samý kámen snesený z polí na meze, ale jakou něhou tu rozkvétají trnky, bují lískoví, planou šípkové keře nad mezníky chudých polí a rezivý vřes. Lesy nemají konce, střídají se s chudými pastvisky*

⁷⁴ URBÁNKOVÁ, Jarmila. Družný František Halas. *Plamen*, 1959, č. 1, s. 75.

⁷⁵ KUNDERA, Ludvík. *Kunštátské akordy*. Brno: Blok, 1966, s. 119.

⁷⁶ ROTREKL, Zdeněk. *Skrytá tvář české literatury*, s. 184.

⁷⁷ HALAS, Jan a Tvůrčí skupina Drama a literatura. Životaběh Ludvíka Kundery, spisovatele a nepřehlédnutelné postavy české kulturní scény. *Český rozhlas Vltava* [online]. 27. 03. 2020. [cit. 2024-04-17]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/zivotabeh-ludvika-kundery-spisovatele-a-neprehlednutelne-postavy-ceske-kulturni-8163241>

⁷⁸ Viz První knížky.

⁷⁹ ROTREKL, Zdeněk. *Skrytá tvář české literatury*, s. 184.

⁸⁰ KUNDERA, Ludvík. *Kunštátské akordy*, s. 122.

⁸¹ Tamtéž, s. 140.

plnými kamení, sem tam s osamělou hrušní, opuštěnost i krása, až se sevře srdce. Sešla se tu milost s trpkostí.“⁸²

Na podzim 1940 se u Františka Halase začaly ozývat zdravotní problémy a začal se léčit v sanatoriu ve Vráži u Písku. Začátkem září 1941 psal Vladimíru Holanovi: „*Milý Vladimíre, tak su ve špitále! Umřít nechcu a taky to na zdechnutí není, ale je to prý angina pectoris, a tak se mám šetřit. Vono se chlemstá, chlemstá – až se ucho utrne.*“⁸³

Po roce 1945 se stal předsedou Syndikátu českých spisovatelů. I během vykonávání této funkce lze pozorovat jeho náklonnost k mladé básnické generaci. V březnu 1948 se na Dobříši konala konference mladých českých spisovatelů konající se pravděpodobně z podnětu Františka Halase. Konference se konala ve dnech 13 až 17. března 1948, samotný Halas se konference z důvodu nemoci ovšem nezúčastnil. Nemocnému Františku Halasovi přišel z konference krátký pozdrav: „*Mladí spisovatelé na Dobříši vám děkují za Váš pozdrav. Litujeme upřímně, že tentokráte nejste mezi námi, a ujišťujeme Vás, že vás máme rádi. Buďte zdrav.*“⁸⁴

Rok 1949 zasvětil Halas pobytu v milovaném Kunštátu, Boskovicím a Sněžném. Poslední sbírkou vydanou za jeho života je sbírka *V řadě* (1948). Posmrtně vydaná sbírka *A co?* (1957) si podle Radka Šťastného klade „*otázky poslání poezie a vztahu k poezii.*“⁸⁵

27. října 1949 zemřel František Halas ve vinohradské nemocnici na selhání srdce. Po jeho smrti panovala nejistota, kde bude básník pohřben. Vdova po Františku Halasovi hned zpočátku zavrhlala pražský Slavín, rozmýšlela se mezi Brnem a Kunštátem. S ohledem na Halasův vztah ke Kunštátu je pochován právě na kunštátském hřbitově. Ostatně i jeho manželka svůj příspěvek v *Kunštátských akordech* otvírá slovy: „*Snad někdo by se zeptal: Co to jenom bylo, že měl František Halas Kunštát tak rád? Nacházel tam velkou úlevu od všeho, co ho trápilo. Když už ke konci stonal a jezdil po léčení, zmiňoval se o něm často v dopisech. Napsal: „Patří to už nějak do mne a já se bez toho těžko obejdu.“ Před touto láskou ztrácely jiné všechny svůj půvab.*“⁸⁶

Podle samotného Halase byl Kunštát velmi poetickým místem, v jednom z dopisů Jiřímu Ortenovi píše: „*Milý Jiří Ortene, zdá se, že mraky nad Kunštátem přitahují nezvykle*

⁸² Tamtéž, s. 121.

⁸³ HALAS, František – HALAS Jan (ed.) – KUNDERA Ludvík (ed.). *Dopisy*. Praha: Torst, 2001, s. 173.

⁸⁴ BAUER, Michal. *Ideologie a paměť: literatura a instituce na přelomu 40. a 50. let 20. století*. Jinočany: H & H, 2003, s. 90.

⁸⁵ ŠŤASTNÝ, Radko. *Čeští spisovatelé deseti století*. Praha: HQ Kontakt, 2001, s. 108.

⁸⁶ KUNDERA, Ludvík. *Kunštátské akordy*, s. 121.

poesii.“⁸⁷ Právě do Kunštátu sliboval, že se jednou vrátí, tento slib složil ve své lyrické próze *Já se tam vrátím*: „Ty můj kraji! Jsi tam, kde Vysočina nabírá dech a pole skládají slib chudoby (...) Kdyby mi jen oči pro pláč zbyly, já se tam vrátím, já se tam i poslepu vrátím.“⁸⁸

Básníkův hrob se nachází v zadní části u zdi hřbitova, spolu s básníkem je na stejném místě pochovaná i jeho žena Libuše Halasová, která zesnula devět let po svém muži. I epitaf na náhrobku zřetelně odkazuje na básnickou duši zesnulého. Epitaf je, dle eseje Petra Peňáze *Integrita epitafu a epigramu Františka Halase*, úryvkem z nezveřejněného dopisu Františka Halase své budoucí ženě⁸⁹ Libuši Rejlové:

Zarostl jsem celý do mlčení

a budeme se muset učit

vzájemnému vyslovování

*našich tich.*⁹⁰

8.2 František Halas a jeho edice První knížky

Vřelým vztahem k mladším autorům byl František Halas dobře znám. U nakladatele Václava Petra měl od podzimu 1936 do roku 1942 na starosti redakci knižnice První knížky, v níž uváděl do literatury mladé básníky. Štěpán Vlašín v úvodním referátu sborníku z konference k 85. výročí nedožitých narozenin Františka Halase popisuje právě toto redigování jako „významné.“⁹¹ Halasovo působení v této edici neuniklo pozornosti literárních kritiků.

Zdeněk Rotrekl popisuje Halasovo redigování následovně: „*Mladé autory instinktivně přitahovalo Halasovo neideologické chápání problémů, o nichž se tříštilo jejich mládí, jeho umění podat pomocnou ruku všude tam, kde mocní selhali, takže jim tvořil typ básníka stejně jako v jiné oblasti Václav Černý. Generace svým položením ve své době jakoby určená k mlčení*

⁸⁷ HLASY 3. *Listy z Kunštátu a do Kunštátu*. Blansko: Okresní kulturní středisko, 1989, nestránkováno.

⁸⁸ HALAS, František. *Torzo naděje; Já se tam vrátím*. Praha: Městská knihovna v Praze, 2020. [cit. 2023-10-15], s. 36. Dostupné z: https://web2.mlp.cz/koweb/00/04/54/41/94/torzo_nadeje_ja_se_tam_vratim.pdf

⁸⁹ PEŇÁZ, Petr – *Integrita epitafu a epigramu Františka Halase*. In: *Akord: revue pro literaturu, umění a život*. Brno-Praha, ročník XXIV, 2008, s. 39. Dostupné z: https://scriptum.cz/soubory/scriptum/%5Bnode%5D/akord_2003_01_ocr.pdf

⁹⁰ MICHLE, Lukáš – Kunštát, hrob – náhrobek Františka Halase. Evidenční list kulturní památky – původní. Krajské středisko státní památkové péče a ochrany přírody v Brně; *Metainformační systém Národního památkového ústavu*. Dostupné z: https://iispp.npu.cz/mis_public/documentDetail.htm?id=826951

⁹¹ VLAŠÍN, Štěpán. František Halas – spoluvůdce pokrokové kulturní politiky. In: KUBÍČEK, Jaromír (ed.). *František Halas – spoluvůdce pokrokové kulturní politiky: sborník z konference: Brno, 2. října 1986*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 1987, s. 22.

a k umlčování, prožívající úplně tragický pocit života v epoše téměř sebevražděné, nalezla v těchto dvou osobnostech souznění, vzor, a zároveň osobní příklad.“⁹²

V knize *Třicátá léta: kritiky a stati* popisuje edici První knížky a působení Halase v této edici Antonín Matěj Píša následovně: „*František Halas byl předurčený k tomuto úkolu již tím, že se v první řadě těší účtě i vlivu u dnešního básnického dorostu.*“⁹³ Antonín Matěj Píša se také obával, aby se debutanti nevyrojili jen z toho důvodu, že se objevila edice, který je ochotná básnické nováčky vydávat.⁹⁴ Jeho obavy se nepotvrdily, v edici vyšla prvotina deseti básníkům.

Prvním knížkám se věnuje i Antonín Brousek ve svém *Podřezávání větve*. Podle něj měly První knížky, „*co se účelu týče, jedno zcela pevné, jasné a rozhodující kritérium. Tím jasným rozhodujícím kritériem byla právě osobnost Františka Halase.*“⁹⁵

Jan Šulc ve svém komentáři *Křivolaká cesta nových rukopisů* obdivuje První knížky, konkrétně oceňuje schopnosti Františka Halase a zdůrazňuje Halasovu jedinečnost: „*Obdivuji edici První knížky, kterou pro nakladatelství Václava Petra redigoval František Halas. Některé z těch svazků přinášejí jen průměrné verše, přesto však jedno je nezpochybnitelné: bez jediné výjimky ve všech případech rozeznal František Halas skutečnou literární osobnost, ať už se v budoucnosti projevila jako básník, prozaik či „jen“ překladatel. Něco takového se po něm nepovedlo už nikomu.*“⁹⁶

Samotný nápad edice Prvních knížek vznikla, podle slov Františka Halase, jenom proto, že „*nezapomněl na mladistvé trápení, kam s prvním rukopisem.*“⁹⁷ Byl zároveň přesvědčený, že „*opravdový básník na rady pramálo dá a bude vždy psát tak, jak umí.*“⁹⁸ Často tvrdil, že mladým autorům neradí a že doopravdy poradit si literární nováčci musí sami. Při osobních schůzkách toho říkal pramálo a než aby radil přímo on, půjčoval svým svěřencům knihy, které jim pomohly tím, že se v nich dočetli, co potřebovali.⁹⁹

Jak František Halas hodnotil texty, které v rámci edice četl? To, co přicházelo do k nakladateli Václavu Petrovi, bylo podle něj „*všelijaké, sem tam dobrý verš, ale dohromady*

⁹² ROTREKL, Zdeněk. *Skrytá tvář české literatury*, s. 184.

⁹³ PÍŠA, Antonín Matěj – PÍŠOVÁ, Marie, ed. *Třicátá léta: kritiky a stati*. Praha: Československý spisovatel, 1971, s. 189.

⁹⁴ Tamtéž.

⁹⁵ BROUSEK, Antonín. *Podřezávání větve*. Praha: Torst, 1999, s. 14.

⁹⁶ ŠULC, Jan. *Křivolaká cesta nových rukopisů*. Host. Brno: Společnost přátel vydávání Hosta, 2014, č. 4, s. 9. Dostupné také z: https://www.h7o.cz/files/magazines/286/host_2014_04.pdf

⁹⁷ HALAS, František – HALAS, František X., ed. - KUNDERA, Ludvík, ed. *Imagena*. Praha: Československý spisovatel, 1971, s. 134.

⁹⁸ Tamtéž.

⁹⁹ HALAS, František – HALAS Jan (ed.) - KUNDERA Ludvík (ed.). *Dopisy*, s. 397.

veliká, špatně připravená kaše ze všech básnických jmen české literatury.“¹⁰⁰ Neustále prý obměňoval jednoduchou radu: „*Bud' to v tobě je, nebo není.*“¹⁰¹

Zdalo se mu, že česká literatura potřebuje novou krev, i toto zdání potřeby nové krve byl jeden z důvodů hledání a posléze vydávání nových autorů.¹⁰² V blíže nedatovaném rozhovoru pro List mladých ho těšila „*lidská čistotnost a otevřenost nastupující básnické generace.*“¹⁰³ Co naopak mladí autoři postrádali, byl, k jeho radosti, „*nedostatek hloupého literátství, ženoucího se jen a jen za zdánlivým úspěchem.*“¹⁰⁴ Poznamenal také, že český národ potřebuje dorůst k lásce k poezii. Přitom právě poezie podle něj sděluje nesdělitelné.

Ač František Halas rád podával pomocnou ruku, redigování Prvních knížek ho po čase začalo vysilovat. Často ho vyčerpání vedlo mimo lidskou společnost, nikdy to však bez lidí dlouho nevydržel. Hlad po lidských osudech byl silnější, byť ona únava byla někdy znát i v korespondenci. V dopise určeném Bedřichu Václavkovi z přelomu let 1937/1938 píše: „*Odmítám, když za mnou chodí, abych něco ‚vedl‘ atd. Půl je toho způsobeno redaktorováním v Prvních knížkách a možností někam umístit někomu verše. Ubezpečuji Tě, že mezi těma mladýma je taková spousta literárních hnid, že to nestačím odmítat.*“¹⁰⁵

S rozhodnutím s edicí skončit se svěřil v dopise Janu M. Tomešovi. Tomu také nabízel, jestli nechce být jedním z posledních autorů v Prvních knížkách. Tento dopis je přesně datovaný – 14.2.1941:

„*Milý Jendo,*

chci zavřít ten krámeček Prvních knížek. Ať se zase s tím trápí zase někdo jiný. Nechtěl byste si dát dohromady knížku? Byl bych rád. Když se rozhodnete, tak to brzo pošlete, ať na jaře ještě ti vyjde. Chci vydat ještě dvě, abych to dotáhl do desítky. Vedle Vás by vyšel J. Kolář.“¹⁰⁶

Jan Marius Tomeš se nakonec mezi deset debutantů Prvních knížek nedostal. Zbylá dvě místa „do desítky“ obsadili Jiří Kolář a Hana Marková. Celkem v knižnici První knížky pod vedením Františka Halase vyšlo deset básnických sbírek¹⁰⁷ v následujícím pořadí: Jiří Valja a jeho *Nohama v blátě*, Hanuš Bonn a *Tolik krajín*, Kamil Bednář a *Kámen v dlažbě*, Lumír Čivrný a *Hlavice sloupů*, Jiří Orten debutoval se sbírkou *Čítanka jaro*, Oldřich Nouza se autorsky poprvé představil sbírkou *Rozmluva přes plot*, Josef Kajnar a *Příběhy a menší básně*, Josef Hiršal se

¹⁰⁰ HALAS, František – HALAS, František X., ed. - KUNDERA, Ludvík, ed. *Imagena*, s. 134.

¹⁰¹ Tamtéž.

¹⁰² Tamtéž, s. 136.

¹⁰³ Tamtéž, s. 139.

¹⁰⁴ Tamtéž.

¹⁰⁵ HALAS, František – HALAS Jan (ed.) - KUNDERA Ludvík (ed.). *Dopisy*, s. 137.

¹⁰⁶ Tamtéž, s. 169.

¹⁰⁷ O nás. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 17.10.2018 [cit. 2023-10-9]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/o-nas/>

poprvé podepsal pod sbírku *Vědro stříbra*, Jiří Kolář zde vydal *Křestný list*. Poslední autorkou v rámci Prvních knížek byla jediná žena v celé edici, Hana Marková se svou sbírkou *Černá hodina*. Jak zmiňuje Jan Šulc v již citovaném komentáři, všem deseti autorům se podařilo v literárním světě po vydání prvotiny zůstat.

8.3 Autoři Prvních knížek

Jiří Valja (1914-1967): *Nohama v blátě* (1936) – prvotina vydaná ve 22 letech

Vlastním jménem Josef Bubeník. Debutoval sbírkou *Nohama v blátě* v roce 1936. Přemysl Blažiček popisuje *Nohama v blátě* jako „nedovyslovené lyrické nápovědy vycházejících z útržkovitých výjevů.“ Věnoval se překladatelské činnosti, jako překladatel se Valja orientoval především na angloamerickou literaturu.¹⁰⁸

Hanuš Bonn (1913-1941): *Tolik krajín* (1936) - prvotina vydaná ve 23 letech

Pocházel z židovské rodiny. Vystudoval gymnázium, poté právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Přispíval do Studentského časopisu, Kritického měsíčníku, Kvartu a Kalendáře českožidovského. V Kalendáři českožidovském pracoval v letech 1937-1939 jako redaktor. Souborné vydání poezie Hanuše Bonna uspořádal pod názvem *Dílo Hanuše Bonna* jeho prvoknížkový předchůdce Jiří Valja v roce 1947.¹⁰⁹ Hanuš Bonn publikoval také pod pseudonymem Josef Kohout.¹¹⁰

Kamil Bednář (1912-1972): *Kámen v dlažbě* (1937) - prvotina vydaná ve 25 letech

Pražský rodák. Literaturu znal i z druhé strany, nejenom z pozice autora; od roku 1939 byl zaměstnán jako redaktor. Pracoval v nakladatelství Václav Petr, kde vedl mj. knihovnu Erb (1940–1944) a Nová jména (1947–1948). Knihovnicí Nová jména, v níž měla vycházet básnická i prozaická díla, se snažil navázat na tradici započatou Halasem. Halasova úspěchu ale, jak upozorňují *Dějiny české literatury*,

¹⁰⁸ BLAŽÍČEK, Přemysl – Jiří Valja. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. 9. 3. 2017 [cit. 2023-10-13]. Dostupné z: <http://slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=890>

¹⁰⁹ VAŇĚK, Václav. Hanuš Bonn. In: MENCLOVÁ, Věra – SVOZIL, Bohumil – VAŇĚK, Václav a kol. *Slovník českých spisovatelů*. Praha: Libri, 2000, s. 100.

¹¹⁰ HOLUB, Dalibor. Hanuš Bonn. In: FORST, Vladimír a kol. *Lexikon české literatury: osobnosti, díla, instituce I, A-G*. Praha: Academia, 1985, s. 266.

nedosáhl.¹¹¹ U *Kamenu v dlažbě*, který „vyrůstá z tématu bolesti a se láska váže se smrtí,¹¹² nezůstal a vydal řadu dalších knih. Stejně jako Vajla i Bednář se věnoval překladatelství.¹¹³

Lumír Čivrný (1915-2001): *Hlavice sloupů* (1938) - prvotina vydaná ve 23 letech

Vystudoval francouzštinu, němčinu, srovnávací literaturu a estetiku na filozofické fakultě Univerzity Karlovy. V letech 1940–1945 byl zaměstnán jako redaktor, později jako tajemník Svazu českých knihkupců a nakladatelů. Roku 1954 se stal spisovatelem z povolání. Jeho prvotina z konce třicátých let *Hlavice sloupů* naznačila dle Přemysla Blažíčka „*dva póly autorovy básnické tvorby, kterými jsou milostné téma a motiv chudých.*“¹¹⁴ Po *Hlavicích sloupů* vydal řadu dalších knih.

Rok před smrtí vydal memoáry nazvané *Co se vejde do života* (2000).¹¹⁵ Právě ve svých pamětech vzpomíná nejenom na Františka Halase, ale i na své přátele z Prvních knížek. Halasova poezie ho „*přitahovala svým rytmem záměrně škrceným, se svým bolestným jakoby na hrozné nouzi rostlým nářkem nad životem.*“¹¹⁶ Vzpomínal na Halase jako na laskavého mentora: „*Nám, kteří jste se jako veršovníci sotva ochmýřovali, tedy Bednářovi, Urbánkovi, mně, Ortenovi zde vzácnému, ukazovali tito bardové¹¹⁷ vlídnou tvář, a aniž jsme co dávali najevo, i peněženku. Byli jsme věčně švorc. S doušky červeného hltali jsme jejich slova...*“¹¹⁸

Jiří Orten [Karel Jílek] (1919-1941): *Čítanka jaro* (1939) - prvotina vydaná ve 20 letech

Vlastním jménem Jiří Ohrenstein. Pocházel z česky orientované rodiny židovského obchodníka. Jeho umělecké sklony podněcovala podle Jitky Pelikánové patrně jeho matka, vliv měl i jeho strýc, básník J. Rosenzweig-Moir. Po prvotině *Čítanka jaro* vydal ještě několik básnických sbírek. Byl nucen používat pseudonymy, kryl se jmény Karel Jílek či Jiří Jakub.¹¹⁹

Po Jiřím Ortenovi je pojmenovaný kulturní festival Ortenova Kutná Hora spojený se soutěží mladých básníků. První ročník se konal v roce 1993. Pořadatelem festivalu je Klub rodáků a přátel

¹¹¹ JANOUŠEK, Pavel et al. *Dějiny české literatury 1945-1989. I., 1945-1948*, Praha: Academia, 2007, s. 67.

¹¹² BLAŽÍČEK, Přemysl – Kamil Bednář. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. 9. 3. 2017 [cit. 2023-10-15]. Dostupné z: <http://slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=21>

¹¹³ Tamtéž.

¹¹⁴ BLAŽÍČEK, Přemysl – Lumír Čivrný. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. 9. 3. 2017 [cit. 2023-10-15]. Dostupné z: <http://slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=996>

¹¹⁵ Tamtéž.

¹¹⁶ ČIVRNÝ, Lumír. *Co se vejde do života*. Praha: Hynek, 2000, s. 199.

¹¹⁷ Kromě Františka Halase zmiňuje i spisovatele Jaroslava Seiferta, pozn.

¹¹⁸ ČIVRNÝ, Lumír. *Co se vejde do života*, s. 199.

¹¹⁹ PELIKÁNOVÁ, Jitka. Jiří Orten. In: OPELÍK, Jiří a kol. *Lexikon české literatury: osobnosti, díla, instituce 3, I M-O*. Praha: Academia, 1993, s. 695-696.

Kutné Hory.¹²⁰ Jeho jméno také nese Cena Jiřího Ortena. Cena Jiřího Ortena je české literární ocenění udílené autorovi prozaického či poetického díla napsaného v českém jazyce. Oceněnému autorovi nesmí být v době dokončení díla více než třicet let. Cena Jiřího Ortena vznikla v roce 1986, poprvé byla udělena o rok později v roce 1987.¹²¹

Právě Jiřího Ortena měl ze všech svých deseti mladých svěřenců František Halas nejradši. Přiznává to přímo Ortenovi v dopise psaném koncem srpna 1940: „*Potěší-li Vás to, říkám Vám ze srdce, že Vás mám nejradši z celého toho houfu. A že Vás někdy trápím, to přičtete právě tomu a nikdy si to nevykládejte ve zlém. „Co se škádlí“ atd. Vím o Vaší čistotě a vážím si jí.*“¹²²

František Halas obecně udržoval čilý korespondenční kontakt a odpovídal na všechny dopisy, které obdržel. Zastával názor, že „*když už si někdo sedne nad papír, aby „usmolil“ otázku, pochvalu, názor, postesknutí anebo nesouhlas, nemůžeme „být tak nestydatí“ a namyšleně mlčet.*“¹²³

Dopis určený matce Jiřího Ortena po jeho úmrtí napsal téměř týden poté, co se dozvěděl o úmrtí mladého básníka: „*(...) Hned tehdy, po té hrozné zprávě, chtěl jsem Vás ujistit svou opravdovou a hlubokou účastí, ale teprve dnes se k tomu odhodlávám, když už tomu musím opravdu uvěřit.*“¹²⁴

Že jím smrt Jiřího Ortena opravdu otřásla dokazují i dopisy Vladimíru Holanovi z počátku září 1941: „*Bojím se to uvidět napsané: Ortena zabilo auto! To víš, že mne to zachumlalo do takového klubka, že ne a ne najít konec*“¹²⁵ a Janu Zahradníčkovi z 4. 9. 1941: „*Včera jsem zrovna dostal zabijákem při zprávě, že auto zabilo Jilka – zrovna toho nejčistšího a nejlepšího...*“¹²⁶

Oldřich Nouza (1903-1974): *Rozmluva přes plot* (1939) - prvotina vydaná ve 36 letech

V rámci Prvních knížek je Oldřich Nouza nejstarší autor, svou prvotinu jako jediný z Halasových svěřenců vydal až po třicátých narozeninách. Pracoval jako redaktor, svou tvorbu publikoval v různých periodikách. Používal pseudonym Jan Houda. Po *Rozmluvě přes plot* vydal několik dalších básnických sbírek. Poslední sbírku, *Okno do obor*, vydal v roce 1971.¹²⁷

¹²⁰ O festivalu. *Oficiální stránka soutěže a festivalu Ortenova Kutná Hora*. [online]. [cit. 2023-10-16]. Dostupné z: <https://okhfestival.blogspot.com/search/label/o%20festivalu>

¹²¹ Cena Jiřího Ortena. *Ústav pro českou literaturu AV ČR: Česká literární bibliografie – Literární ceny* [online]. [cit. 2023-10-17]. Dostupné z: <https://service.ucl.cas.cz/ceny/?c=4>

¹²² HALAS, František – HALAS Jan (ed.) - KUNDERA Ludvík (ed.). *Dopisy*, s. 163.

¹²³ Tamtéž, s. 396.

¹²⁴ Tamtéž, s. 177.

¹²⁵ Tamtéž, s. 173.

¹²⁶ Tamtéž, s. 174.

¹²⁷ DOKOUPIL, Blahoslav – Oldřich Nouza. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. 2020, 7. 8. 2006 [cit. 2023-10-16]. Dostupné z: <http://slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1087>

Josef Kajnar (1917-1971): *Příběhy a menší básně* (1940) - prvotina vydaná ve 23 letech

Narozený v olomouckém Přerově, kde také studoval gymnázium. Od roku 1936 přispíval do Studentského časopisu, kde se seznámil s jeho redaktorem Hanušem Bonnem a jeho prostřednictvím s Františkem Halasem. Publikoval zejména v periodikách. Ve své prvotině *Příběhy a menší básně* z roku 1940 podle Jiřího Opelíka mělo „náznakové dešifrování baladických příběhů utajených v obyčejné existenci lidí a věci ještě demonstrovat magické schopnosti básnického tvoření.“¹²⁸ Po *Příbězích a menších básních* vydal řadu dalších básnických sbírek.¹²⁹

Josef Hiršal (1920-2003): *Vědro stříbra* (1940) - prvotina vydaná ve 20 letech

Stejně jako Jiří Orten i on vydal svou prvotinu ve dvaceti letech. Pracoval jako redaktor. Svou tvorbu publikoval v různých periodikách. Jeho první básnické knihy z první poloviny čtyřicátých let byly podle Přemysla Blažíčka, Karla Pioreckého a Veroniky Kašákové „psány primárně pod vlivem poezie Františka Halase.“¹³⁰

Lumír Čivrný nebyl jediný, kdo na Halase později vzpomínal. Stejně tak na svého mentora vzpomínal i Hiršal v knize *Vínek vzpomínek*: „Koho jsme všichni z našeho kruhu bez výhrad ctili, byl František Halas. Nejen pro jeho poezii..., ale i pro jeho osobní vztah k mladým básníkům a spisovatelům. Pomáhal s vydáváním prvotin, k získání místa, půjčoval zajímavé a potřebné knížky a měl porozumění i pro osobní a existenční problém.“¹³¹

Vzpomínal i na své úplně první setkání s Halasem ze začátku roku 1939. K Halasovi ho přivedl jeho přítel František Roll, chtěl, aby s ním Josef Hiršal zašel za Halasem kvůli své prvotině, novele *Milenci za mléčným sklem*. Halas byl podle Hiršala velmi vstřícný, působil starší, než byl. Prozaické *Milence* Františka Rolla odmítl se slovy: „No jo, tohle je próza. Ale v Prvních knížkách vydávám verše.“¹³² Na jaře 1940 se Hiršal obrátil na Halase se sbírkou *Vědro stříbra*. Sbíрку poslal po Františku Rollovi, který mu potom nechal vzkaz: „...slíbil, že se bude snažit, pokud jeho vliv bude platit, aby tvá věc vyšla.“¹³³

¹²⁸ OPELÍK, Jiří – Josef Kajnar. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. 26. 8. 2021 [cit. 2023-10-13]. Dostupné z: <https://slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1042>

¹²⁹ Tamtéž.

¹³⁰ BLAŽÍČEK, Přemysl, PIORECKÝ, Karel – KOŠNAROVÁ, Veronika – Josef Hiršal. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. 26. 8. 2021 [cit. 2023-10-17]. Dostupné z: <http://slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1021>

¹³¹ HIRŠAL, Josef. *Vínek vzpomínek*, Praha: Rozmluvy, s. 145.

¹³² Tamtéž, s. 82.

¹³³ Tamtéž, s. 83.

Za necelý měsíc mu rukopis přišel zpět i s dopisem od Halase: „*Milý pane Hiršale, s Vaší knížkou počítám tak na podzim. Tak na tom ještě dělejte a někdy koncem prázdnin se ozvěte. to poznáte sám, co ještě chybí, já básníkům neradím. Pozdravuje Vás Halas.*“¹³⁴

Po přečtení dopisu od Halase údajně několik nocí skoro nespál. *Vědro stříbra* vyšlo v roce 1940 na podzim.¹³⁵ *Vědro stříbra* se dočkalo kritiky od Antonína Matěje Píši, byť jiné kritiky přijaly Hiršalovu prvotinu kladně. Po Pišově kritice ho Halas uklidňoval: „*Z toho si nic nedělejte! Je vám teprv dvacet. Teď půjde o to, jak a co budete psát dál.*“¹³⁶ Vydal řadu dalších knih, dočkal se za svou tvorbu i několika ocenění.¹³⁷

Jiří Kolář (1914-2002): *Křestný list* (1941) - prvotina vydaná ve 27 letech

Narozen v Protivíně. V roce 1938 byl odpovědným redaktorem časopisu *Hej rup*, vydávaného kladenskou pobočkou Svazu mladých. Kromě literatury se věnoval i malířství. Publikoval v mnoha periodikách. Kolářův poetický styl je podle Petra Hrubého „*prostý, přímý, mířící k jádru. Nepředstíral, byl filozoficky založený osobitým pozorovatelem lidí a dějů.*“¹³⁸ Jako mnozí kolegové z Prvních knížek, i on se věnoval překladatelství.¹³⁹

Hana Marková (1921-2004): *Černá hodina* (1942) - prvotina vydaná ve 21 letech¹⁴⁰

Desítku Prvních knížek uzavírala její jediná žena. Stejně jako někteří její kolegové, i ona vystupovala pod pseudonymem. Pod jménem Hana Marková vstoupila na literární scénu tehdy jedenadvacetiletá Hana Eislerová. Rudolf Matys popisuje její poezii jako „*podivuhodně jemnou a jazykově i stylově vyspělou, dodává také, že její verše vycházely z pocitu tápavého hledačství a osamělosti.*“¹⁴¹ Kromě své básnické prvotiny vydala dvě prózy pro děti a psychologický román *Boží údolí* (1968). I

¹³⁴ Tamtéž.

¹³⁵ Tamtéž.

¹³⁶ Tamtéž, s. 84.

¹³⁷ BLAŽÍČEK, Přemysl, PIORECKÝ, Karel – KOŠNAROVÁ, Veronika – Josef Hiršal. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. 26. 8. 2021 [cit. 2023-10-17]. Dostupné z: <http://slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1021>

¹³⁸ HRUBÝ, Petr. *Osudné iluze: čeští spisovatelé a komunismus 1917-1987*. Rychnov nad Kněžnou: Ježek, 2000, s. 81.

¹³⁹ BLAŽÍČEK, Přemysl, PIORECKÝ, Karel – KOŠNAROVÁ, Veronika. Jiří Kolář. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. 16. 3. 2021 [cit. 2023-10-17]. Dostupné z: <http://slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=22>

¹⁴⁰ Edice První knížky. *Facebook* [online]. 5. květen 2021 [cit. 2023-10-11]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/notes/1257727464595723/>

¹⁴¹ MATYS, Rudolf. Černá hodina utajené básnířky. *Týdeník Rozhlas*, 11(1), s. 5.

jediná prvoknížková žena se věnovala předkladatelské činnosti, překládala anglickou, americkou a v menší míře i německou literaturu.¹⁴²

8.4 Na cestě k tradici: říjnové Halasovské sympozium v roce 1969

Samotné tradici Literární soutěže Františka Halase předcházelo podzimní Halasovské sympozium v roce 1969. Sympozium se konalo z podnětu Ludvíka Kundery, pořadatelem byl Svaz českých spisovatelů.¹⁴³

Pro úplně počátky nápadu připomenutí Halasova života je ovšem se třeba podívat ještě o jeden rok zpět, jak upozorňuje Jaroslav Bránský ve svém článku v *Duze*. Jaroslav Bránský připomíná, že jedním z autorů myšlenky na pořádání vzpomínkových oslav básníka v Kunštátě byl v roce 1968 Antonín Ševčík, tehdejší ředitel Okresního osvětového domu v Blansku.¹⁴⁴ V jiném článku, vydaném v *Rovnosti*, Jaroslav Bránský píše, že „v roce 1968 dostalo prosté setkávání a vzpomínání na Halase na kunštátském hřbitově nový charakter a z Halasova Kunštátu vznikla celostátní kulturní akce, již se zúčastňovali spisovatelé, recitátoři a začínající básníci.“¹⁴⁵ Snaha o vytvoření tradice započala o rok později, v roce 1969, k příležitosti 20. výročí Halasova úmrtí.¹⁴⁶ Plánovaný sborník textů pronesených na sympoziu nevyšel,¹⁴⁷ což je přičítáno restrikcím uvalenými na Svaz českých spisovatelů vedený Jaroslavem Seifertem na přelomu let 1969 a 1970.¹⁴⁸

Halasovské sympozium ovšem neušlo pozornosti tisku, a alespoň částečně je tedy možno program rekonstruovat pomocí článků, které po skončení sympozia vyšly v novinách. Líčení programu třídního sympozia se konkrétně věnovaly noviny *Rovnost*, *Rudé právo* a *Obroda*. Pozvánku zveřejnila *Lidová demokracie*.

V *Lidové demokracii*, konkrétně v čísle vyšlém 24.10.1969, tedy den před začátkem sympozia, je upřesněno, že hlavním tématem mělo být dílo Františka Halase v kontextu světové poezie. Podle Ludvíka Kundery nemělo být sympozium nijak striktně vymezeno a popisoval

¹⁴² Hana Žantovská. *Databáze českého uměleckého překladu* [online]. 2011-12-12. [cit. 2023-10-19]. Dostupné z: <https://www.databaze-prekladu.cz/prekladatel/000003333>

¹⁴³ Kalendárium. In: DRLÍK, Vojen (ed). *Ludvík Kundera: rukopisy, knihy, obrazy, svědectví. Muzeum Brněnska, Památník písemnictví na Moravě 18. března - 26. září 2010*. Rajhrad: Památník písemnictví na Moravě, 2010, s. 78. Dostupné také z: <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-174409>

¹⁴⁴ BRÁNSKÝ, Jaroslav. Halasovská setkání v Kunštátě. *Duha*. 1993, 7(1), s. 13-14.

¹⁴⁵ BRÁNSKÝ, Jaroslav. Halas a Kunštát: Bohatý program literární slavnosti. *Rovnost*. 1989, 104(256), s. 5.

¹⁴⁶ BRÁNSKÝ, Jaroslav. Halasovská setkání v Kunštátě. *Duha*. 1993, 7(1), s. 13.

¹⁴⁷ FILIP, Aleš – BAROŠ, Jiří - „Mé srdce, pro co jsi bilo, to tě k Bohu ponese!“ – část první Před deseti lety odešel Stanislav Krátký. *Časopis Kontexty* [online]. [cit. 2023-11-12]. Dostupné z: <https://casopiskontexty.cz/me-srdce-pro-co-jsi-bilo-to-te-k-bohu-ponese-cast-prvni/>

¹⁴⁸ BLÁHOVÁ, Kateřina. Svaz Českých spisovatelů. In: *Slovník české literatury po roce 1945*. [online]. 2009-10-06. [cit. 2023-11-10]. Dostupné z: <http://www.slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1371>

chystané setkání takto: „setkání pamětníků, básníků střední generace, vědců a editorů, kteří se Halasovou tvorbou zabývají a jež mají tedy k básnickově tvorbě co říci“¹⁴⁹ Mezi hosty měli být i hosté ze zahraničí, především překladatelé. Sympozium se konalo poblíž kunštátského hřbitova v sále hotelu U Sochy.¹⁵⁰

Rovnost se sympoziu věnovala krátce po jeho skončení, v čísle vydaném 29.10.1969. Předmětem sympozia bylo, podle Jindřicha Uhera, dílo Františka Halase v kontextu různých literárních proudů a názorů. Místopředseda Svazu českých spisovatelů Jiří Brabec charakterizoval víkendové setkání jako „dialog s Františkem Halasem“.¹⁵¹ Ze sympozia vyplynulo následující: „velikost a neustálá životnost Halasova díla spočívá v neukončenosti jeho poezie, která znovu a znovu provokuje k dialogu.“¹⁵² Coby účastníci byli jmenováni Ludvík Kundera, Zdeněk Kožmín, Jaroslav Med, Antonín Kroupa, Štěpán Vlašín, Zdeněk Rotrekl, Bedřich Fučík, Bohumil Novák a Ivan Slavík. Součástí programu byla i procházka Kunštátskem. V závěru článku je zmíněno, že účastníci si odváželi i pamětní tisky, konkrétně Halasovu básnickou prózu *Já se tam vrátím* (1939) a *Almanach mladé poezie*. Odváželi si s sebou i Halasovu básnickou prózu *Zpěvanky, zpěvanky* (1969). František X. Halas, básníkův syn, v ediční poznámce *Zpěvanek, zpěvanek* poznamenává, že „*Zpěvanky, zpěvanky do té doby nikdy nevyšly tiskem*.“¹⁵³

Rudé právo, resp. Štěpán Vlašín, vzpomínalo na proběhlé sympozium v čísle vyšlém ve čtvrtek 6.11.1969. Vlašín píše: „Diskuze vyústila v charakteristiku Halasovy tvorby jako ustavičného zápasu, hledání, oscilace mezi póly naděje a zmaru.“ Štěpán Vlašín také jako jediný blíže popisuje *Almanach mladé poezie*, kteří si účastníci odnášeli. Zmiňuje, že v almanachu jsou otištěni básníci Čejka, Pelc, Čechák, Černík, Dlask a Borská.¹⁵⁴

Obroda se sympoziu věnovala jako poslední, reagovala taktéž s největším časovým odstupem, v čísle vyšlém 3. 12. 1969. Stejně jako jeho předchůdci, i autor článku *Obrody* zmiňuje přítomné osobnosti. Jmenuje Ludvíka Kunderu, Štěpána Vlašína, Jana M. Tomeše, Zdeňka Rotrekla, Zdeňka Kožmína, Bedřicha Fučíka, Klementa Bochořáka, Františka X. Halase a další. Krátce zmíněná jsou v tomto článku i některá témata, která na sympoziu zazněla. Kupříkladu Zdeněk Rotrekl se ve svém příspěvku zamýšlel nad otázkou Halasova životního

¹⁴⁹ KUNDERA, Ludvík. Halasovské sympozium. *Lidová demokracie*. 1969, **25**(251), s. 5.

¹⁵⁰ FILIP, Aleš – BAROŠ, Jiří - „Mé srdce, pro co jsi bilo, to tě k Bohu ponese!“ – část první Před deseti lety odešel Stanislav Krátký. *Časopis Kontexty* [online]. [cit. 2023-11-12]. Dostupné z: <https://casopiskontexty.cz/me-srdce-pro-co-jsi-bilo-to-te-k-bohu-ponese-cast-prvni/>

¹⁵¹ UHER, Jindřich. Dialog s básníkem. *Rovnost*. 1969, **84**(254), s. 3.

¹⁵² Tamtéž.

¹⁵³ HALAS, František. *Zpěvanky, Zpěvanky*. Brno: Blok, s. 13.

¹⁵⁴ VLAŠÍN, Štěpán. Kunštátské Halasovy dny. *Rudé právo*. 1969, **50**(261), s. 6.

pocitu jako podkladu pro vznik typicky halasovského verše. Bohumil Marčák mj. nezapomněl připomenout vřelý vztah Františka Halase k mladým básníkům. Sympozium se neobešlo bez recitace, večer zazněly básnickovy verše v podání zasloužilé umělkyně Julie Charvátové.

Jak bylo slíbeno Ludvíkem Kunderou, přijeli i zahraniční hosté. Jedním ze zahraničních hostů byl podle článku Andrzej Piotrowski. Piotrowski je čtenářům článku představen jako první Halasův překladatel v cizině.¹⁵⁵

Mimo hlavní program se konala i zádušní mše za Františka Halase. Bližší informace k této zádušní mši poskytuje časopis *Kontexty* ve vzpomínce na Stanislava Krátkého, který mši celebrouval. Otec Stanislav Krátký celebrouval mši svatou za duši Františka Halase v kostelíku Svatého Ducha, který stojí uprostřed kunštátského hřbitova blízko básnickova hrobu. Poblíž hřbitova se konalo, jak už bylo zmíněno, celé sympozium. Vzhledem k blízkosti místa konání symposia přišla na tuto mši většina jeho účastníků.¹⁵⁶

Trojici příspěvků, které na sympoziu zazněly, v přetištěné podobě pak zveřejnil v listopadu 1969 časopis *Host do domu*. Otištění se dočkaly *Tři halasovské souvislosti či dotyky*¹⁵⁷ od Ludvíka Kundery, *Halasův prostor*¹⁵⁸ Zdeňka Kožmína a posledním otištěným se stal Jan Marius Tomeš se svou statí *Halas a atonální hudba*.¹⁵⁹

Ludvík Kundera později na sympoziu vzpomínal následovně: „*Tam ještě každý říkal, co chtěl, a o čem byl přesvědčen, že to je dobré.*“¹⁶⁰ Po sympoziu se sešli Ludvík Kundera, Adolf Kroupa a Jindřich Hilšr s myšlenkou v Kunštátu zpravidelnit říjnové, „*halasovské dny.*“¹⁶¹ Říjen v sobě pro jmenované muže nesl vzpomínku na Františka Halase; právě v říjnu se František Halas narodil a stejně tak v říjnu svět opustil. Ludvík Kundera k této myšlence přistupoval opatrně: „*Přiznávám se, že jsem tím nápadem nebyl nějak nadšen. Znal jsem dobře básnickovu nechuť k oficiálním parádám.*“¹⁶² Pro výroční sborník *Na vlastní ticho* svou vzpomínku ještě o něco upřesnil: „*Jednoho dne za mnou přijeli dva pilní a podnikaví literáti, mí přátelé Adolf Kroupa a Jindřich Hilšr. Vyložili mi, že by se takzvaný Halasův Kunštát (s*

¹⁵⁵ Halasovské sympozium. *Obroda*. 1969, 2(25), s. 8.

¹⁵⁶ FILIP, Aleš – BĀROŠ, Jiří - „Mé srdce, pro co jsi bilo, to tě k Bohu ponese!“ – část první Před deseti lety odešel Stanislav Krátký. *Časopis Kontexty* [online]. [cit. 2023-11-12]. Dostupné z: <https://casopiskontexty.cz/me-srdce-pro-co-jsi-bilo-to-te-k-bohu-ponese-cast-prvni/>

¹⁵⁷ KUNDERA, Ludvík. Tři halasovské souvislosti či dotyky. *Host do domu*. 1969, 16(17), s. 5-12.

¹⁵⁸ KOŽMÍN, Zdeněk. Halasův prostor. *Host do domu*. 1969, 16(17), s. 14-17.

¹⁵⁹ TOMEŠ, Jan. Halas a atonální hudba: (Z příspěvku předneseného na halasovském sympoziu v Kunštátě v říjnu 1969.). *Host do domu*. 1969, 16(17), s. 1.

¹⁶⁰ KUNDERA, Ludvík. *Řečiště*. Brno: Rovnost, 1993, s. 117.

¹⁶¹ KUNDERA, Ludvík. Kunštát. Hr! Kunštát. *Přítomnost*. 1991, 2(12), s. 28.

¹⁶² Tamtéž.

blanenskou pomocí) měl zpravidelnit, rok co rok. A abych jim pomohl „dát to do kupy“. Právil jsem: „Milí hoši, já vím, kam by nás stříbrovlasý bard s takovou myšlenkou poslal!!“ Ale pomoc jsem slíbil, řka potom, že stejně už hlásám, že jednou do roka by v Kunštátě měly zaznít verše, měla by se tu „prezentovat poezie“, a to nikoli výhradně Halasova, nýbrž vůbec.“¹⁶³

Halasovské dny se nejenom zpravidelnily, ale trvají dodnes. Jako začátek tradice literární soutěže se vžil rok 1972, kdy vyšlo první *Hledání*, sborník oceněných textů literární soutěže. Rok 1972 bude opěrný i pro následný rozbor historie říjnových halasovských dnů. Nicméně Eva Nečasová, bývalá ředitelka Muzea Blansko a mezi lety 1990-2006 jedna z porotkyň literární soutěže ve *Sborníku Muzea Blansko* z roku 2009, situovala datum založení soutěže do roku 1968 do těsné návaznosti na Halasův Kunštát, resp. Literární soutěž Františka Halase popisuje jako „součást literární slavnosti Halasův Kunštát založenou v roce 1968.“¹⁶⁴ V doslovu výročního sborníku *Na vlastní ticho* ovšem Eva Nečasová píše: „*Almanach Hledání* byl založen jako ročenka s největší pravděpodobností v roce 1972. V tiráži prvního čísla sice chybí rok vydání, druhý sborník však nese letopočet 1973.“¹⁶⁵

8.5 Historie Literární soutěže Františka Halase v kontextu literární kultury

Většinu historie Literární soutěže Františka Halase mapují mezi roky 1972–2007 tištěné almanachy *Hledání*. Sborníky¹⁶⁶ jsou uloženy v pražském Muzeu literatury, pro účely rozboru byly poskytnuty jedním ze současných porotců, spoluorganizátorem a dramaturgem soutěže Vojtěchem Kučerou. Michal Jareš ve svém článku *Literární soutěž Františka Halase a její knižní edice (2013–2016)* zmiňuje, že „v žádné veřejné knihovně pravděpodobně není sbírka almanachů kompletní.“¹⁶⁷ Podtitul prvního almanachu – *Z našeho kraje* – není zvolen náhodou,

¹⁶³ KUNDERA, Ludvík. Úvodem. Třicet pět čísel almanachu hledání. In: KUČERA, Vojtěch, (ed.). *Na vlastní ticho: XXXV: výroční sborník Literární soutěže Františka Halase (Hledání 1972-2007)*. Blansko: Muzeum Blansko, 2007, s. 9.

¹⁶⁴ NEČASOVÁ, Eva. Padesát let muzea v blanenském zámku. In: *Sborník Muzea Blansko*. Blansko: Muzeum Blansko, 2009, s. 15.

¹⁶⁵ NEČASOVÁ, Eva. Třicet pět čísel almanachu hledání. In: KUČERA, Vojtěch, (ed.). *Na vlastní ticho: XXXV: výroční sborník Literární soutěže Františka Halase (Hledání 1972-2007)*, s. 101.

¹⁶⁶ Seznamy oceněných se ve sbornících nachází na nečíslovaných stranách, pro účely citování bude uváděna strana číslo jedna.

¹⁶⁷ JAREŠ, Michal. Literární soutěž Františka Halase a její knižní edice (2013–2016). In: MACHALA, Lubomír – FRANTA Tomáš (ed.). *Cenová bilance 2016: nad literárními díly oceněnými i neoceněnými v roce 2016*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2018, s. 23. Dostupné z: https://kb.upol.cz/files/FF/katedry/kbh/veda_a_vyzkum/cenova_bilance/archiv_cb/Cenova_bilance_2016.pdf

soutěž měla zpočátku regionální charakter a jmenovala se Okresní literární soutěž Františka Halase. Hranice okresu překročila v devadesátých letech.

Literární soutěž Františka Halase vznikla v době, kdy se česká poezie dělila na oficiálně povolenou a poezii, která je zakázaná, a šířila se buď prostřednictvím samizdatových edic, nebo díky exilovým nakladatelským aktivitám. Základním kritériem, podle něhož byly v průběhu let 1971–1972 tyto dvě kategorie poezie posuzovány, jak poznamenávají autoři *Dějiny české literatury*, ovšem nebyla „pouze vlastní básnická tvorba, ale především životní, profesní a politické postoje jednotlivých spisovatelů, a zvláště jejich vztah k okupaci Československa a novému vedení komunistické strany a státu.“¹⁶⁸ Literární soutěž Františka Halase byla nicméně od počátků soutěží apolitickou.

První almanach z roku 1972, opatřený zmíněným podtitulem *Výběr veršů a fotografií mladých autorů ze soutěže „Z našeho kraje“* obsahuje texty H. Švabenské, A. Hošťálka a H. Kuchařikové.¹⁶⁹ O rok později byly otištěny texty Hany Kuchařikové, Drahomíry Jančíkové a Luďka Svobody.¹⁷⁰ Ve druhém almanachu se také lze dočíst, proč se sborníky jmenují právě *Hledání*, autor tohoto vysvětlení není uveden: „*Jak název napovídá, vyjadřují zde mladi především pocity svých hledání – hledání a objevování světa, života, lásky a sebe samých.*“¹⁷¹

O rok později následovaly texty Josefa Maixnera, Lenky Kysilkové, Drahomíry Jančíkové, Luďka Svobody a Daniely Migelové.¹⁷² Rok 1975 byl o poznání skromnější; otištěné byly pouze texty Luďka Svobody a Lenky Kysilkové.¹⁷³ V roce 1976 almanach nevyšel.

Miroslav Habeš, spoluorganizátor soutěže, vzpomínal, že v druhé polovině 70. let se program Halasova Kunštátu rozšířil z tradičního pietního aktu u básníkovy hrobu a večerního kulturního programu na vzdělávací akce pro mladé autory a slavnostní vyhodnocení krajské literární soutěže.¹⁷⁴ Ve svých začátcích soutěž byla podle Habešových vzpomínek i prostorem pro recitátory.¹⁷⁵

¹⁶⁸ JANOUŠEK, Pavel a kol. *Dějiny české literatury 1945–1989: IV. 1969–1989*. Praha: Academia, 2008, s. 238.

¹⁶⁹ *Hledání: výběr veršů a fotografií mladých autorů ze soutěže Z našeho kraje*, Blansko: Okresní kulturní středisko, 1972, s. 1.

¹⁷⁰ *Hledání 2*, Blansko: Okresní kulturní středisko, 1973, s. 1.

¹⁷¹ Tamtéž.

¹⁷² *Hledání 3: výběr veršů mladých autorů*, Blansko: Okresní kulturní středisko, 1974, s. 1.

¹⁷³ *Hledání 4*, Blansko: Okresní kulturní středisko, 1975, s. 1.

¹⁷⁴ HABEŠ, Miroslav – Tradice Halasova Kunštátu. In: KUBÍČEK, Jaromír (ed.). *František Halas – spoluvůrce pokrokové kulturní politiky: sborník z konference*, s. 262.

¹⁷⁵ Tamtéž.

V roce 1977 byly otištěny texty Milana Kuby, Luďka Svobody, Lenky Kysilkové, Miroslava Kučery a Hany Jurtinové.¹⁷⁶ Vyhlášení se konalo 22. října v Kunštátu, odpoledne byly položeny věnce na básníkův hrob a pokračovalo se přehlídkou recitátorů v kunštátském kulturním domě.¹⁷⁷

Rok 1978 se nesl v duchu známých jmen – otištěny byly texty Luďka Svobody, Miroslava Kučery a Lenky Kysilkové.¹⁷⁸ Vyhlášení se konalo 21. října v Kunštátu a součástí programu byla „*přehlídka špičkových recitátorů v pásmu poezie k 60. výročí vzniku ČSR.*“¹⁷⁹

O rok později v roce 1979 byly otištěny texty Luďka Svobody, Olgy Dvořáčkové, Milana Kuby, Lenky Kysilkové a Pavla Konečného.¹⁸⁰ Vyhlášení se konalo v sobotu 20. října a pozvánka ho popisovala jako „*Slavnostní večer poezie „Bušení srdce“ z díla Františka Halase a současných básníků při příležitosti 30. výročí úmrtí básníka Františka Halase.*“¹⁸¹

Osmdesátá léta otevřely otištěné texty Luďka Svobody, Martiny Večeřové, Lenky Kvícalové, Olgy Dvořáčkové, Miroslava Kučery, Lenky Kysilkové a Michala Otta.¹⁸² Proběhlý ročník reflektovaly i noviny *Tvorba: list pro kritiku a umění*: „*Mladí literáti v oblasti poezie a prózy se sešli nedávno na krajské soutěži Halasův Kunštát 1980 v Kunštátu na Blanensku, kde je velký básník pochován. Letošní Halasův Kunštát vyvrcholil pořadem U splavu našich dní a hrou Depeše na kolečkách v provedení členů Hanáckého divadla v Prostějově.*“¹⁸³

Rok 1981, kterým byl co do počtu otištěných autorů velmi bohatý, a ve kterém byly otištěny texty Zuzany Kupkové, Ludvíka Němce, Jiřiny Kalabisové, Josefa Souchopa, Zdeňka Janase,¹⁸⁴ V. M. Hóry, Františka Schildbergera,¹⁸⁵ Vlasty Tylové, Zdeňka Lebla,¹⁸⁶ Zdeňka Řezníčka a Zuzany Kupkové¹⁸⁷ byl posledním rokem, kdy není známo konkrétní složení poroty. Žádné z prvních deseti *Hledání* jména porotců neobsahuje, dochován je pouze soupis jmen těch, kteří se mezi 1972–1981 na rozhodování o kvalitě textů podíleli. V prvních deseti letech mezi porotce patřili Antonín Ševčík, Zdeněk Musil, Helena Mahrová, Karel Dolník, Miroslav Kučera

¹⁷⁶ *Hledání 5*, Blansko: Okresní kulturní středisko, 1977, s. 1.

¹⁷⁷ Halasův Kunštát 1977 – pozvánka – neuspořádaný archiv Spolku přátel umění města Kunštát.

¹⁷⁸ *Hledání 6*, Blansko: Okresní kulturní středisko, 1978, s. 1.

¹⁷⁹ Halasův Kunštát 1978 – pozvánka – neuspořádaný archiv SPU Kunštát.

¹⁸⁰ *Hledání 7*, Blansko: Okresní kulturní středisko, 1979, s. 1.

¹⁸¹ Halasův Kunštát 1979 – pozvánka – neuspořádaný archiv SPU Kunštát.

¹⁸² *Hledání 8*, Blansko: Okresní kulturní středisko, 1980, s. 1.

¹⁸³ Z naší kultury. *Tvorba: list pro kritiku a umění*. Praha: Symposion, 1925-1991. Roč. 1980. č. 45, s. 2.

¹⁸⁴ Vydal sbírku *Moření dřeva* (1975).

¹⁸⁵ Vydal sbírky *Knižka s modrýma očima* (1980), *Místa* (1983), *Zrcadlo* (1983) a *Vyhlášení lásky* (1997).

¹⁸⁶ Vydal sbírky *Žena na pravoboku* (1988), *Slalom mezi růžemi aneb Smutná množina erotiky* (1993) a *Ticho a spol.* (2011).

¹⁸⁷ *Hledání 9*, Blansko: Okresní kulturní středisko, 1981, s. 1.

a Jaroslava Hlinovská.¹⁸⁸ I samotné *Hledání* z roku 1981 začíná jinak než předchozí roky, a sice ne některým z oceněných textů, ale zamyšlením Jiřího P. Kříže, tehdejšího předsedy Literárního klubu jihomoravské pobočky Svazu českých spisovatelů. Zdůrazňuje, že básníci jsou potřeba, a připomíná Halasovu životní roli básníka-mentora: „*Najít talent je těžší než vydolovat z kamene drahokam, věřte mi (...) Stojí za to objevovat drahokamy i v nových rukopisech veršů a próz (...) Objevíme-li hlas, který zkouší vyslovit osobitě svůj postoj a názor; snažme se hledat v něm příštího pěvce. Nemysleme si, že je naše doba nepotřebuje: spíše se smutkem se budeme ohlížet za léty, jež své básníky neměla. Naléhavost poezie pocítujeme tím spíše v krajině, ve které to ještě voní slovem Halasovým (...) Mladým autorům devátého sborníku veršů Hledání je Halas příkladem životního postoje, vzorem virtuózní obraznosti, optimistou hledání člověka v člověku.*“¹⁸⁹

V roce 1982 byla porota pětičlenná, složená z Jiřího Poláčka, Jana Tůmy, Anny Hrubé, Evy Štěpánkové a Milana Hradila. Kromě složení poroty od roku 1982 sborníky nově obsahovaly i počty přihlášených a počet soutěžních prací. Přihlásilo se 6 autorů s 31 pracemi. Otištění se dočkaly texty Soni Dornákové, Dagmar Průchové a Jiřího Žáka.¹⁹⁰

Na program zval i *Zpravodaj města Blanska*, pozvánka s prostým zněním: „*30.10. – sobota – Halasův Kunštát*“ byla zveřejněna v říjnovém čísle zpravodaje.¹⁹¹ V pátek 29. října se odehrály besedy s organizátory akce a literární seminář s Ludvíkem Kunderou v lidovém domě v Lysicích, na stejném místě se odehrálo i sobotní vyhlášení.¹⁹²

V následujícím roce, roce 1983, se stejně jako v letech následujících, složení poroty proměnilo. V porotě usedli Milan Blahynka, Karel Tachovský, Anna Hrubá, Naděžda Strážnická a Milan Hradil. Otištěny byly texty Karla Fleischlingera, Evy Novotné, Vladimíry Zmekové, Jiřího Žáka a Jitky Škápíkové. Celkem se přihlásilo 15 autorů se 84 pracemi.¹⁹³ I tento rok reagoval *Zpravodaj města Blanska*, který na sobotu 22.10.1983 zval na „*program Halasova Kunštátu spojený s pietním aktem u básníkovy hrobu.*“¹⁹⁴ Program se konal

¹⁸⁸ O nás. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 17.10.2018 [cit. 2023-11-16]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/o-nas/>

¹⁸⁹ *Hledání 9*, Blansko: Okresní kulturní středisko, 1981, s. 1.

¹⁹⁰ *Hledání 10*, Blansko: Okresní kulturní středisko, 1982, s. 1.

¹⁹¹ Městský klub důchodců. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 1982, č. 10, s. 10.

¹⁹² Halasův Kunštát 1982 – pozvánka – neuspořádaný archiv SPU Kunštát.

¹⁹³ *Hledání 11*, Blansko: Okresní kulturní středisko, 1983, s. 1.

¹⁹⁴ Městský klub důchodců. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 1983, č. 10, s. 9.

v kulturním domě Kunštát, zazněly pásma poezie z Halasovy tvorby, součástí programu byla také výstava o Františku Halasovi, i tato výstava byla v kulturním domě.¹⁹⁵

Rok 1984 se opět nesl ve znamení drobné proměny poroty, k porotě přibyl Jiří Poláček. Zúčastnilo se 20 autorů se 76 pracemi. Otištěni byli Táňa Dudková, Karel Fleischlinger, Miroslava Juráková, Yvonne Konečná, Miroslav Kučera, Hana Nádherová, Jitka Škápíková, Kateřina Štrajtova, Jiří Žák.¹⁹⁶ *Zpravodaj města Blansko* na sobotu 22.10. zval slovy: „vzpomínka na Františka Halase, básníka našeho kraje. V 16 hodin pietní akt na kunštátském hřbitově, v 19 hodin slavnostní večer.“¹⁹⁷ Program se měl dle *Zpravodaje* konat v kunštátském kulturním domě.

V polovině osmdesátých let opustila post porotkyně Anna Hrubá, pětice porotců vybírala mezi 22 autory. K otištění vybrala texty Jany Čuhlové, Soni Dornákové, Karla Fleischlingera, Pavla Jiráska, Miroslavy Jurákové, Pavla Kosatíka, Hany Nádherové, Barbory Ulčové, Lenky Vitkové a Jiřího Žáka.¹⁹⁸ *Zpravodaj města Blansko* popisoval víkend 25.-26.10., resp. neděli 26.10. jako „slavnostní večer poezie a hudby.“¹⁹⁹

Dle vzpomínek Ludvíka Kundery došlo v roce 1985 k prohloubení vztahu Halas – Kunštát. Vzpomínal, že v roce 1985 za ním přišel někdo z trojice blanenských kulturních pracovníků²⁰⁰ s nápadem „vydat ke každoročnímu Halasovu Kunštátu drobný tisk, který by vztah Halas-Kunštát nejen prohloubil a dokumentoval.“²⁰¹ Kundera tedy vymyslel celou edici a navrhl název *Hlasy*. Název *Hlasy* zvolil proto, že „pěkně souzní se jménem Halas.“²⁰² První *Hlasy* byly distribuovány na podzim 1987. Hlasů vyšlo nakonec sedm, poslední *Hlasy*, s podtitulem *Čtyři vzpomínky na Františka Halase*, vyšly v roce 1993.²⁰³

Rok 1986 s sebou přinesl zredukování počtu členů poroty a její proměnu. Z dlouhodobých porotců zůstal pouze Milan Blahynka, Ludvík Kundera a Marie Habešová.²⁰⁴

¹⁹⁵ Halasův Kunštát 1983 – pozvánka – neuspořádaný archiv SPU Kunštát.

¹⁹⁶ *Hledání 12*: výběr poezie z okresního kola literární soutěže, Blansko: Okresní kulturní středisko, 1984, s. 1.

¹⁹⁷ Kam za kulturou. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 1984, č. 10, s. 10.

¹⁹⁸ *Hledání 13*: výběr poezie z okresního kola literární soutěže, Blansko: Okresní kulturní středisko, 1985, s. 1.

¹⁹⁹ Kam za kulturou. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 1985, č. 10, s. 11.

²⁰⁰ Zmiňuje Irmu Charvátovou, Evu Nečasovou a Miroslava Habeše, pozn.

²⁰¹ HOBLÍK, Jiří – KUNDERA Ludvík. *Zlomky L. K.: 166 otázek Ludvíku Kunderovi (s 18 apendixy)*. Brno: Masarykova univerzita, 1993, s. 67.

²⁰² Tamtéž.

²⁰³ JAREŠ, Michal. Literární soutěž Františka Halase a její knižní edice (2013–2016). In: MACHALA, Lubomír – FRANTA Tomáš (ed.). *Cenová bilance 2016: nad literárními díly oceněnými i neoceněnými v roce 2016*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2018, s. 23. Dostupné z:

https://kb.upol.cz/files/FF/katedry/kbh/veda_a_vyzkum/cenova_bilance/archiv_cb/Cenova_bilance_2016.pdf

²⁰⁴ Pracovníci Muzea Blansko. Večer pro Marii a Mirka. In: *Sborník Muzea Blansko*. Blansko: Muzeum Blansko, 2013, s. 156.

Do poroty Marii Habešovou podle Lenky Čepové „*přivedl zájem a láska k poezii.*“²⁰⁵ Manžel Marie Habešové, Miroslav Habeš, se po dlouhou dobu na Literární soutěži Františka Halase podílel coby organizátor a tajemník, spolupracoval i na tvorbě almanachů *Hledání*. Ve tříčlenném složení Blahynka, Kundera, Habešová vydržela porota do roku 1990.

Tříčlenná porota vybírala v roce 1986 mezi 19 autory. Do almanachu byly vybrány texty Jany Čuhlové, Soni Dornákové, Lenky Dřímalkové, Karla Fleischlingera, Army Charvatové, Pavla Jiráka, Miroslavy Jurákové, Hany Nádherové, Dalibora Resa, Milana Srnce, Barbory Ulčové, Johany Uličné a Lenky Vitkové.²⁰⁶ *Zpravodaj města Blansko* vyhlášení v tomto roce, konkrétně sobotu 25.10., označil za významnou kulturní akci. Program *Zpravodaj* popsal následovně: „*významná kulturní akce, program bude zahájen v 16 hodin pietním aktem u hrobu Františka Halase na kunštátském hřbitově a pokračovat bude otevřením výstav v kunštátském kulturním domě. Slavnostní večer poezie a hudby začíná v 19 hodin.*“²⁰⁷ U básníka hrobu promluvil básník Josef Suchý, vyhlášení se konalo v závodním klubu Blansko. Při příležitosti 85. výročí nedožitého narození básníka byla v brněnské kino-kavárně ve čtvrti Černá Pole instalována výstava *Španělsko očima Františka Halase*.²⁰⁸ Ludvík Kundera v prosinci tohoto roku vydává článek pro časopis *Věda a život*, ve kterém píše, že Halasovou zásluhou se Kunštátu a Kunštátsku dostalo vzácného a šťastného daru: „*přitahuje již několikátou básnickou generaci a stává se poetickou pevninou.*“²⁰⁹

Patnáctého ročníku soutěže, pořádaného v roce 1987, se zúčastnilo devět autorů, z toho osm se dočkalo otištění v almanachu. Konkrétně byly otištěny texty Jany Čuhlové, Lenky Dřímalkové, Milana Dvořáčka, Anny Janíčkové, Miroslavy Jurákové, Marcely Petrželové, Jitky Škápíkové a Hany Válkové.²¹⁰ Vyhlášení se konalo v pátek 23. října v salonku závodního klubu Blansko.²¹¹

V roce 1988 svůj talent poměřilo 23 autorů. K otištění byly vybrány práce následujících autorů: Ivana Bábková, Lenka Balíková, Soňa Dornáková, Milan Dvořáček, Karel Fleischlinger, Romana Mrázková, Ivana Prokopová, Dalibor Res, Milan Srnec, Anna Šikulová, Dušan Utinek a Jiří Žák.²¹² *Zpravodaj města Blansko* byl tento rok skromný a program konající

²⁰⁵ ČEPOVÁ, Lenka. Paní profesorce s láskou. *Blansko.cz* [online]. 10. 4. 2013. [cit. 2023-12-29]. Dostupné z: <https://www.blansko.cz/clanky/2013/04/pani-profesorce-s-laskou>

²⁰⁶ *Hledání 14: výběr poezie z okresního kola literární soutěže*, Blansko: Okresní kulturní středisko, 1986, s. 1.

²⁰⁷ Kam za kulturou. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 1986, č. 10, s. 9.

²⁰⁸ Halasův Kunštát 1986 – pozvánka – neuspořádaný archiv SPU Kunštát.

²⁰⁹ KUNDERA, Ludvík. Kunštát. *Věda a život*. 1986, 31(12), s. 858.

²¹⁰ *Hledání 15: výběr poezie z okresního kola literární soutěže*, Blansko: Okresní kulturní středisko, 1987, s. 1.

²¹¹ Halasův Kunštát 1987 – pozvánka – neuspořádaný archiv SPU Kunštát.

²¹² *Hledání 16: výběr poezie z okresního kola literární soutěže*, Blansko: Okresní kulturní středisko, 1988, s. 1.

se v sobotu 22.10. pouze popsal jako „vzpomínkové odpoledne Halasův Kunštát.“²¹³ Pozvánka z archivu Spolku přátel umění neupřesňuje, zda se páteční vyhlášení soutěže konalo v Blansku, či Kunštátu.²¹⁴

V revolučním roce 1989 se zúčastnilo 17 autorů, otištění se dočkali Milan Dvořáček, Karel Fleischlinger, Iva Librová, Romana Mrázková, Tomáš Sležek, Milan Srnec, Jitka Škápíková, Ivo Tintěra a Jiří Žák.²¹⁵ Jaroslava Suchomelová pro *Zemědělské noviny* zmiňuje, že tento rok se program Halasova Kunštátu odehrál 20.-22. října a pořadatelů byla celá řada, jmenuje např. Okresní kulturní středisko a obecní knihovnu v Blansku, knihovnu v Kunštátě a v Rozseči, nebo nakladatelství Albatros. Jaroslav Bránský zmiňuje, že u básníkovy hrobu se ze své lásky k Halasovi vyznal spisovatel Jiří Uher.²¹⁶ V přísálí kunštátského kulturního domu byla pořádána výstava Halasovo dílo v Polsku na počest 40. výročí básníkovy úmrtí.²¹⁷ V závěru sobotního večera zazněl pořad Náš Halas, recitace se ujali Gabriela Vránová a Petr Haničinec z Vinohradského divadla.²¹⁸

Po roce 1989 nastaly otevřením knižního trhu v českém literárním prostoru velké změny. Zmizela hranice mezi oficiální literaturou a literaturou zakázanou, Zdeněk Kožmín v publikaci *Na tvrdém loži z psiho vína* připodobňuje literaturu v tomto období k „valící se kouli, kdy se všechno potkává se vším, najednou se u sebe ocitají autoři povolení, autoři do té doby zakázaní, i ryzí debutanti.“²¹⁹

Autoři publikace *Panorama české literatury po roce 1989* připomínají, že jako jedno z nejvýznamnějších témat byl počátkem devadesátých let vnímán problém poslání, respektive identity, a hodnotové hierarchizace literatury. Ze spisovatelů se na toto téma zaměřil hlavně Jiří Kratochvíl. Chaos, který po roce 1989 nastal, nechápal Kratochvíl jen jako zmatek, ale také jako „počátek něčeho nového.“²²⁰ Literatura, náhle osvobozená od pravidel, podle Kratochvíla „znovu hledala svůj smysl.“²²¹ Miroslav Balašík ve své knize *Postgenerace* připomíná a parafrázuje esej Jiřího Kratochvíla *Obnovení chaosu v české literatuře* otištěnou v *Literárních*

²¹³ Městský klub důchodců. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 1988, č. 10, s. 9.

²¹⁴ Halasův Kunštát 1988 – pozvánka – neuspořádaný archiv SPU Kunštát.

²¹⁵ *Hledání 17: výběr poezie z okresního kola literární soutěže*, Blansko: Okresní kulturní středisko, 1989, s. 1.

²¹⁶ BRÁNSKÝ, Jaroslav. Halas a Kunštát: Bohatý program literární slavnosti. *Rovnost*. 1989, **104**(256), s. 5.

²¹⁷ Halasův Kunštát 1989 – pozvánka – neuspořádaný archiv SPU Kunštát.

²¹⁸ SUCHOMELOVÁ, Jaroslava. Kunštát Františku Halasovi. *Zemědělské noviny*. 1989, **45**(266), s. 2.

²¹⁹ KOŽMÍN, Zdeněk – TRÁVNÍČEK, Jiří. *Na tvrdém loži z psiho vína: česká poezie od 40. let do současnosti*. Brno: Books, 1998, s. 255.

²²⁰ MACHALA, Lubomír a kol. *Panorama české literatury (2) po roce 1989*. Praha: Euromedia Group, 2015, s. 14.

²²¹ KRATOCHVIL, Jiří. Česká literatura a politika. *Tvar: literární týdeník*. 1993, 4(27-28), s. 1. Dostupné také z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=Tvar/4.1993/27-28/1.png>

novinách, kde Kratochvíl píše, že tato nová generace nastupující s koncem roku 1989 vytváří „jediný živý proud v soudobé literatuře.“²²² Počátek 90. let podle Miroslava Balaštica znamenal „naději na nový tvůrčí impuls.“²²³

Literární soutěž Františka Halase pokračovala i po vymizení trojkolejnosti literatury. I uvnitř soutěže se odehrály změny, první rok devadesátých let přivítal mezi porotci Evu Nečasovou. Eva Nečasová byla se soutěží spojena ještě před získáním funkce porotkyně, byť její práce byla před rokem 1990 spíše v pozadí. Od roku 1986 měla na starosti přípravu literární soutěže, v té době pracovala jako vedoucí zájmové umělecké činnosti Okresního kulturního střediska Blansko.²²⁴ Mezi roky 1993-2006 měla také na starosti sestavování jednotlivých sborníků *Hledání*. V doslovu výročního sborníku *Na vlastní ticho* vzpomínala i na své začátky s literární soutěží Františka Halase: „Možnost organizovat něco tak posvátného jako Halasův Kunštát mi tehdy po létech strádání a potloukání po různých náhradních zaměstnáních připadla jako něco naprosto úžasného.“²²⁵

Eva Nečasová snila o tom, že „z Kunštátu vytvoří mekku českých básníků.“²²⁶ Chtěla také v Kunštátu koupit dům a vytvořit ve městě básníkova posledního odpočinku muzeum Františka Halase. Realita byla poněkud všednější, jak dále v doslovu vypráví, „po vystřízlivění jí zbyly každoroční akce, skládající se z tradičních pietních aktů u básníkova hrobu ve studených mlžných podvečerech, provoněných vůní tlejícího listí, a z večerů hudby a poezie.“²²⁷ Vzpomínala i na to, že když měla mezi lety 1986-1990 na starosti organizaci soutěže, programy vyhlášení se sestavovaly po poradě s Janem Halasem, básníkovým synem, tyto porady se konaly v domově Ludvíka Kundery. Velký problém podle ní představovalo osvětlení v kunštátském kulturním domě. Halasův Kunštát byl podle ní jednou z mála důstojných akcí, pořádaných v prostorách kulturního domu, a kvalitní bodové osvětlení představovalo nedostatkové zboží, které se jednak obtížně shánělo, jednak obtížně instalovalo.²²⁸

²²² KRATOCHVIL, Jiří. Obnovení chaosu v české literatuře. *Literární noviny*. 1992, roč. 3, č. 47, s. 5. Dostupné také z: <https://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=LitNIII/3.1992/47/5.png>

²²³ BALAŠTÍK, Miroslav. *Postgenerace: zátiší a bojiště poezie 90. let 20. století*. Brno: Host, 2010, s. 10.

²²⁴ SVOBODA, Pavel. Ředitelka Eva Nečasová vede blanenské muzeum dvacet let. *Blanenský deník* [online]. 17. 3. 2013. [cit. 2023-11-18]. Dostupné z: <https://blanensky.denik.cz/serialy/reditelka-eva-necasova-vede-blanenske-muzeum-dvacet-let-20130313.html>

²²⁵ NEČASOVÁ, Eva. Třicet pět čísel almanachu hledání. In: KUČERA, Vojtěch, (ed.). *Na vlastní ticho: XXXV: výroční sborník Literární soutěže Františka Halase (Hledání 1972-2007)*, s. 97.

²²⁶ Tamtéž.

²²⁷ Tamtéž.

²²⁸ Tamtéž, s. 98.

V roce nástupu Evy Nečasové na post porotkyně v roce 1990 se soutěže zúčastnilo deset autorů. K otištění byly porotou vybrány texty Hany Bartoškové, Lenky Dřímalkové, Milana Dvořáčka, Petra Jančíka, Marcely Klofáčové, Jiřího Kučery, Ivy Librové, Táni Štěpánkové a Mileny Tomanové.²²⁹ Vyhlášení se odehrálo v pátek 19. října v prostorách okresního kulturního střediska Kunštát, sobotní recitace u básníka hrobu se ujali Věra Galatíková a Ladislav Frej.²³⁰

Otevření trhu ovšem nebylo to jediné, s čím se literatura na počátku devadesátých let potýkala. Společenský zájem o poezii značně ochladl, velkým tématem se stala otázka ztráty prestiže poezie a jejích tvůrců.²³¹ Podle autorů publikace *V souřadnicích volnosti* se často objevovaly i názory, že viníky nezájmu o poezii jsou „*sami básníci, respektive jejich neschopnost napsat výrazné, vsutku oslovující nové dílo, které by zaujalo svojí neotřelostí, vnitřní opravdovostí a naléhavým vyslovením obecnějšího pocitu generačního nebo společenského.*“²³²

I pro Literární soutěž Františka Halase byl vstup do devadesátých let nesnadný. Eva Nečasová vzpomínala na to, že v roce 1991 kunštátské literární tradici hrozil zánik, a sice z toho důvodu, že bylo v roce 1991 rozhodnuto o likvidaci Okresního kulturního střediska.²³³ Okresní kulturní středisko v Blansku se na soutěži od počátku podílelo, mj. mělo na starosti vydávání každoročních almanachů. Soutěž tedy po zániku okresního kulturního střediska přešla do péče Muzea Blansko. Muzeum Blansko si také na sebe chvíli poté vzalo zodpovědnost i za almanachy *Hledání*, které od roku 1993 vydávalo. Almanachy po zániku Okresního kulturního střediska v letech 1991 a 1992 vydávalo Středisko kulturních služeb Blansko.

Otřesení v základech nezabránilo pořádání dalšího ročníku, z dvaceti účastníků se v roce 1991 otištění svých textů dočkali Irena Čepová, Jana Čuhlová, Petr Jančík, Marcela Klofáčová, Jaroslav Přichystal, Markéta Sehnalová, Milan Srnec, Anna Šikulová, Táňa Štěpánková, Martin Tomášek a Pavla Žáčková.²³⁴ Vyhlášení se odehrálo v pátek 18. října

²²⁹ *Hledání 18: výběr poezie z okresního kola literární soutěže*, Blansko: Okresní kulturní středisko, 1990, s. 1.

²³⁰ Halasův Kunštát 1990 – pozvánka – neuspořádaný archiv SPU Kunštát.

²³¹ HRUŠKA, Petr (ed.). *V souřadnicích volnosti: česká literatura devadesátých let dvacátého století v interpretacích*. Praha: Academia, 2008, s. 39.

²³² Tamtéž, s. 41.

²³³ NEČASOVÁ, Eva. Padesát let muzea v blanenském zámku. In: *Sborník Muzea Blansko*. Blansko: Muzeum Blansko, 2009, s. 15.

²³⁴ *Hledání 19: výběr poezie z okresního kola literární soutěže*, Středisko kulturních služeb, 1991, s. 1.

v prostorách střediska kulturních služeb Blansko, později se odehrálo také autorské čtení oceněných autorů.²³⁵

V roce 1992 se talent pokusilo prokázat 10 básníků. Tomuto ročníku silně dominovaly ženy, mezi osmi otištěnými je pouze jeden muž. Konkrétně byly otištěny texty Jolany Havlové, Ireny Lavické, Hany Loubalové, Kateřiny Markové, Milana Srnce, Anny Šikulové, Jitky Škápíkové a Táni Štěpánkové.²³⁶

Rok 1993 je opět do jisté míry rokem přelomovým. Soutěž v tomto roce ztrácí svůj okresní charakter, který si po první dvě desetiletí své existence držela. Ztráta tohoto okresního charakteru je připisována již zmíněnému zrušení okresního kulturního střediska. Od roku 1993 je tedy soutěž známá již pod svým současným názvem Literární soutěž Františka Halase. Na rok 1993, kdy soutěž vstupovala pod křídla Muzea Blansko, vzpomínala v doslovu výročního sborníku i Eva Nečasová: *„Almanach Hledání jsme od toho roku číslovali legračními kostrbatými římsko-arabskými číslicemi XX1, XX2, XX3 atd., abychom vyjádřili podivnost situace, kdy muzeum, místo aby svou energii věnovalo typicky muzejním činnostem, věnuje nad rámec svých úkolů i pár sil poezii, doufajíc, že její trocha i v tržní společnosti snad přece jen nikoho nezabije.“*²³⁷

Soutěže se v roce 1993 zúčastnilo 17 účastníků. Otištěny byly texty Radmily Adamové, Milana Dvořáčka, Petry Klimešové, Marcely Klofáčové, Ivy Librové, Michaely Loudové, Marka Píchy, Zlatky Pražákové, Milana Srnce, Jitky Suchánkové a Oliny Věžníkové.²³⁸ Vyhlášení se konalo v pátek 15. října v blanenském zámku v prostorách muzea.²³⁹

Na halasovský rok 1993 vzpomíná ve svém článku *Dotýkám se Halasova Kunštátu* básník Marek Toman: *„Vybavuji si básníka, překladatele, autora divadelních her, editora a všeobecně významnou osobnost Ludvíka Kunderu, sedícího v čele stolu u něj doma v Kunštátě, jak nakloněný dopředu vážně vypráví o způsobech přípravy čaje (...) Kdesi za jeho hlavou se daly tušit svazky Díla Františka Halase s jejich bílými obálkami a v barevných, sympatických literách vyvedenými názvy, které připravil. Vybavuji si Jana Halase, básníkova syna, jak se vesele po hostinci rozhlíží, protože ačkoliv bydlí v Praze, v Kunštátu je doma (...) Vidím*

²³⁵ Halasův Kunštát 1991 – pozvánka – neuspořádaný archiv SPU Kunštát.

²³⁶ *Hledání 20: výběr poezie z okresního kola literární soutěže*, Okresní kulturní středisko, 1992, s. 1.

²³⁷ NEČASOVÁ, Eva. Tricet pět čísel almanachu hledání. In: KUČERA, Vojtěch, (ed.). *Na vlastní ticho: XXXV: výroční sborník Literární soutěže Františka Halase (Hledání 1972-2007)*, s. 102.

²³⁸ *Hledání 21: výběr prací z Literární soutěže Františka Halase 1993*, Blansko: Muzeum Blansko, 1993, s. 1.

²³⁹ Halasův Kunštát 1993 – pozvánka – neuspořádaný archiv SPU Kunštát.

vyrovnaný úsměv Ewalda Oserse,²⁴⁰ který Františka Halase poznal ještě v předválečné Praze. Na hřbitově se vzpomnělo Františka Halase, ale jen tak obyčejně. Zazněl nějaký ten verš? Nevzpomínám si, patrně poezie nebyla nejdůležitější... Halasova poezie zafungovala tak přirozeně, jako by tu ani nebyla.“²⁴¹

Ze vzpomínky Marka Tomanu lze tedy odvodit, že program Halasova Kunštátu se odehrával nejenom v kunštátském kulturním domě. Vzpomínalo se na Františka Halase, recitovaly se jeho básně. Někdy se nejspíše recitovalo vsutku razantně, Marek Toman zmiňuje i vzpomínku na recitaci básníka Rudolfa Matyse při pietním setkání: „*Rudolf Matys měl tehdy přednést řeč na hřbitově, čekalo se, že bude pietně shrnující. Jenže on dostal robustnosti básnickovy poezie, a nakonec na hřbitově hřímal tak, jako se mluví s živými, za živé a k živým. Tečka.*“²⁴²

V roce 1994 se přihlásilo 15 účastníků. K otištění byli vybráni Zdena Audyová, Ruda Beran,²⁴³ Jiří Blažek, Jaroslav Hodal, Irena Hudcová, Jaroslava Korčáková, Veronika Nečasová, Marek Picha, Zlatka Pražáková, Lucie Šmaterová a Marek Jan Žilka.²⁴⁴ Vyhlášení se odehrálo v pátek 14. října v prostorách blanenského zámku, v sobotu poté následovala pieta na hřbitově.²⁴⁵

Inzerce 23. ročníku soutěže zveřejnil *Zpravodaj města Blanska*. Soutěžní texty ve třech vyhotoveních se zasílaly na adresu Muzea Blansko, uzávěrka byla stanovená na konec června.²⁴⁶ Polovina roku devadesátých let nakonec přilákala 28 mladých autorů. Z otištěných textů se mohla těšit téměř polovina z nich, porota vybrala 13 autorů. Publikující v daném roce byli Ruda Beran, Andrea Haasová, Miroslava Hudcová, Jaroslava Korčáková, Zbyněk Loucký, Jiří Nejezchleb, Lenka Nejezchlebová, Jana Petrželová, Libor Ponocný, Pavlína Pulcová, Hana Richterová, Tomáš Sedláček a Jitka Suchánková.²⁴⁷ Vyhlášení se tento rok výjimečně nekonal v říjnu, konalo se až v pátek 24. listopadu v hudebním salonku blanenského zámku. V sobotu

²⁴⁰ Ewald Osers (1917–2011) - básník a překladatel, přeložil mj. dílo Františka Halase.

²⁴¹ TOMAN, Marek – Dotýkám se Halasova Kunštátu [online]. *Souvislosti* [cit. 2023-11-18]. Dostupné z: <https://souvislosti.cz/3499/toman.html>

²⁴² Tamtéž.

²⁴³ Vydal sbírky *Nucené verše* (1993), *Návrat ke svým rohožím* (2002).

²⁴⁴ *Hledání 22: výběr prací z Literární soutěže Františka Halase 1994*, Blansko: Muzeum Blansko, 1994, s. 1.

²⁴⁵ Halasův Kunštát 1994 – pozvánka – neuspořádaný archiv SPU Kunštát.

²⁴⁶ Literární soutěž Františka Halase. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 1995, č. 5, s. 14.

²⁴⁷ *Hledání 23: výběr prací z Literární soutěže Františka Halase 1995*, Blansko: Muzeum Blansko, 1995, s. 1.

následovala pieta na hřbitově a vzpomínkový večer věnovaný Klementu Bochořákovi a Františku Halasovi.²⁴⁸

V roce 1996 se přihlásil velmi podobný počet autorů jako v předchozím roce, porota četla texty 30 mladých autorů. Do sborníku bylo vybrána necelá polovina z nich, konkrétně Zdeňka Audyová, Ruda Beran, Martin Cypra, Igor Genda, Andrea Haasová, Miroslava Hudcová, Ivo Kalvoda, Zbyněk Loucký, Marek Pícha, Veronika Nečasová, Lenka Nejezchlebová, Lenka Nerudová a Blanka Zahajská.²⁴⁹ Dle soukromých materiálů porotců,²⁵⁰ které poskytl současný porotce Vojtěch Kučera, bylo první místo uděleno Marku Pichovi, o druhé místo se dělili Ruda Beran a Miroslava Hudcová, třetí místo obsadili Martin Cypra, Igor Genda a Ivo Kalvoda. Čestné uznání bylo uděleno Andree Haasové, Zbyňkovi Louckému, Veronice Nečasové a Blance Zahájské.

V roce 1997 se zúčastnilo 29 autorů. Do sborníku byla opět vybrána polovina autorů, otištěných textů se dočkali Ruda Beran, Petr Fiala, Andrea Haasová, Jiří Honzírek, Petr Jančík, Hana Klamková, Jiří Krejčí, Lucie Matalová, Lenka Nejezchlebová, Jan Odehnal, Marek Pícha, Pavlína Pulcová, Tomáš Sedláček, David Schüch, David Varner a Helena Vypřelová.²⁵¹ Dle materiálů porotců bylo druhé místo uděleno Andree Haasové a Markovi Pichovi, třetí místo patřilo Petrovi Fialovi, Janu Odehnalovi a Pavlíně Pulcové. Čestná uznání obdrželi Jiří Honzírek, Hana Klamková, Jiří Krejčí a Tomáš Sedláček. První místo uděleno nebylo.²⁵² Vyhlášení se konalo v pátek 24. října v salonku zámku Blansko, v sobotu program pokračoval pietou na hřbitově v doprovodu recitace Věry Galatíkové a zakončen byl v kunštátském kulturním domě.²⁵³ *Sborník Muzea Blansko* poskytl náhled do vnitřní organizace a činnosti poroty v tomto roce: nový ročník byl vypsán v březnu, uzávěrka byla stanovená na červen, práce poroty probíhala v červenci, srpnu a září a vyhlášení probíhalo na konci října.²⁵⁴

V roce 1998 se zúčastnilo 27 mladých autorů. Mezi publikovanými byly opět texty Rudy Berana, Kateřiny Blažkové, Martina Cypry, Ireny Čepové, Andree Haasové, Lucie Hlaváčkové, Jiřího Honzírk, Miroslavy Hudcové, Hany Loubalové, Lucie Matalové, Petra Pernicy, Pavlína Pulcové, Jitky Suchánkové, Zdeňky Ševčíkové a Davida Varnera.²⁵⁵ První

²⁴⁸ Halasův Kunštát 1995 – pozvánka – neuspořádaný archiv SPU Kunštát.

²⁴⁹ *Hledání 24: výběr prací z Literární soutěže Františka Halase 1996*, Blansko: Muzeum Blansko, 1996, s. 1.

²⁵⁰ Soukromé materiály porotců pokrývají období 1996-2006, informace o umístění autorů na příčkách vítězů z období 1996-2006 jsou citovány z tohoto neveřejného dokumentu.

²⁵¹ *Hledání 25: výběr prací z Literární soutěže Františka Halase 1997*, Blansko: Muzeum Blansko, 1997, s. 1.

²⁵² Soukromé materiály porotců, neveřejný dokument, neuspořádaný archiv porotců.

²⁵³ Halasův Kunštát 1997 – pozvánka – neuspořádaný archiv SPU Kunštát.

²⁵⁴ Další akce Muzea Blansko v roce 1997 In: *Sborník Muzea Blansko*. Blansko: Muzeum Blansko, 1997, s. 63.

²⁵⁵ *Hledání 26: výběr prací z Literární soutěže Františka Halase 1998*, Blansko: Muzeum Blansko, 1998, s. 1.

místo získala Andrea Haasová, druhé místo obsadili Lucie Matalová, Petr Pernica a Pavlína Pulcová. Třetí místo patřilo třem autorům, a sice Martinovi Cyprovi, Miroslavě Hudcové, Zdeňce Ševčíkové. Nešetřilo se ani s čestnými uznáními, z těch se mohli radovat Ruda Beran, Irena Čepová, Lucie Hlaváčková, Jiří Honzírek, Marie Kovářová, Jitka Suchánková a David Varner.²⁵⁶ Vyhlášení se konalo v sobotu 24. října v obřadní síni kulturního domu Kunštát, ceny oceněným autorům předával předseda poroty Ludvík Kundera.²⁵⁷

Poslední rok devadesátých let přinesl verše 28 autorů. Publikaci si vysloužila rovná polovina přihlášených, publikování si zopakoval Ruda Beran, dále Kateřina Blažková, Irena Čepová, Igor Genda (texty publikoval pod pseudonymem Otto Rachojetina), Andrea Haasová, Hana Loubalová, Miroslav Maixner, Ludvík Mauer, Petr Pernica, Tomáš Sedláček, Jitka Suchánková, Lukáš Toman, Jan Vágner a David Varner.²⁵⁸ První místo získali Andrea Haasová, Miroslav Maixner a David Varner, druhé místo bylo čistě v mužské režii Igora Gendy, Petra Pernici a Jana Vágnera, třetí místo patřilo Rudovi Beranovi, Tomášovi Sedláčkovi a Jitce Suchánkové. Čestná uznání si odnesli Ludvík Mauer a Lukáš Toman.²⁵⁹ Vyhlášení se konalo v pátek 15. října v hudebním salonu blanského zámku, v sobotu následovalo sympozium Půlstoletí bez Halase v kunštátské galerii. Po odpolední pietě se konal vzpomínkový večer na Františka Halase.²⁶⁰

Autoři publikace *V souřadnicích mnohosti* poznamenávají, že vstup do nového tisíciletí představuje pro českou poezii první relativně přirozenou a klidnou dekádu, v níž se mohla svobodně a zřetelně vyjevit aktuální tvorba všech generací. Kolektiv autorů této publikace se shoduje na tom, že „*skutečná literatura je vždy tvořena především zřetelným individuálním projevem, autorským výrazem, který, má-li zůstat něčím nezaměnitelným, musí setrvat ve svém originálním vidění i vyslovení*“²⁶¹ a období po roce 2000 lze tedy vnímat jako období autorské svobody.

Nové milénium, staronoví autoři. Zúčastnilo se 20 mladých básníků, otištěni byli Ruda Beran, Kateřina Beata Blažková, Igor Genda, Milan Kašpárek, Martin Kratochvíl, Lucie Matalová, Ludvík Mauer, Petr Pernica, Lucie Poláčková, Lenka Nejezchlebová (texty publikovala pod pseudonymem Rút Pů), Pavlína Pulcová, Jitka Suchánková, Zdeňka Ševčíková

²⁵⁶ Soukromé materiály porotců, neveřejný dokument, neuspořádaný archiv porotců.

²⁵⁷ Halasův Kunštát 1998 – pozvánka – neuspořádaný archiv SPU Kunštát.

²⁵⁸ *Hledání 27: výběr prací z Literární soutěže Františka Halase 1999*, Blansko: Muzeum Blansko, 1999, s. 1.

²⁵⁹ Soukromé materiály porotců, neveřejný dokument, neuspořádaný archiv porotců.

²⁶⁰ Halasův Kunštát 1999 – pozvánka – neuspořádaný archiv SPU Kunštát.

²⁶¹ FIALOVÁ, Alena (ed.). *V souřadnicích mnohosti: česká literatura první dekády jednadvacátého století v souvislostech a interpretacích*. Praha: Academia, 2014, s. 51.

a Jan Vágner.²⁶² První místo si odnesli Petr Pernica spolu a Janem Vágnerem, druhé místo obsadili Igor Genda, Martin Kratochvil, Lucie Matalová a Lenka Nejezchlebová. Místo třetí patřilo Rudovi Beranovi, Kateřině Beatě Blažkové, Ludvíkovi Mauerovi a Pavlíně Pulcové.²⁶³ *Zpravodaj města Blanska* zval na sobotu 21.10. popisem „*Halasův Kunštát, každoroční dvoudenní akce při příležitosti Halasova výročí.*“²⁶⁴

V roce 2001 se zúčastnilo 23 mladých autorů. Pro almanach byli vybráni Ruda Beran, Tomáš Bezrouk, Marie Gricová, Miroslava Hudcová, Hana Loubalová, Petr Pernica, Pavlína Pulcová, Tomáš Sedláček, Jitka Suchánková, David Schüch, Lukáš Toman, Jan Vágner, Radek Veselý a Martin Vojáček.²⁶⁵ Ocenění byla tento rok výlučně v mužských rukou. První místo získal David Schüch, druhé místo Petr Pernica, třetí místo obsadil Jan Lipšanský. Čestná uznání porota rozložila mezi Rudu Berana, Lukáše Tomana a Jana Vágnera.²⁶⁶

Rok 2002 byl co do počtů velmi podobný. Zúčastnilo se 26 mladých autorů. Součástí almanachu *Hledání* se stali Naja Adamova, Tomáš Bezrouk, Marie Gricová, Tereza Habešová, Monika Kvasničková, Jan Losenický, Lucie Matalová, Petr Pernica, Marie Pernicová, Pavlína Pulcová, Martina Šmachová, Aleš Švanca (pod pseudonymem Vlastimil Staněk), Janka Tkáčová Šmidrkalová, Irena Václavíková,²⁶⁷ Jan Vágner a Radek Veselý.²⁶⁸ První místo získal Jan Losenický, z druhého místa se mohl radovat Petr Pernica, se třetím místem následovala Pavlína Pulcová. Čestná uznání patřila pěti autorům, byli jím oceněni Marie Gricová, Tereza Habešová, Lucie Matalová, Janka Tkáčová Šmidrkalová a Jan Vágner.²⁶⁹ Program tohoto ročníku byl zahájen v sobotu 26. října pietou na hřbitově, večer se v kulturním sále kunštátského kulturního domu odehrál vzpomínkový večer s názvem Naše paní Božena Němcová, úryvky ze stejnojmenné sbírky Františka Halase přednesl Vladimír Matějček. Vyhlášení výsledků se odehrálo o týden později v pátek 1. listopadu v hudebním salonu zámku Blansko.²⁷⁰

Rok 2003 s sebou opět přinesl staronová jména. Z celkových 34 účastníků porota

²⁶² *Hledání 28: výběr prací z Literární soutěže Františka Halase 2000*, Blansko: Muzeum Blansko, 2000, s. 1.

²⁶³ Soukromé materiály porotců, neveřejný dokument, neuspořádaný archiv porotců.

²⁶⁴ Pozvání odjinud. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 2000, č. 10, s. 23.

²⁶⁵ *Hledání 29: výběr prací z Literární soutěže Františka Halase 2001*, Blansko: Muzeum Blansko, 2001, s. 1.

²⁶⁶ Soukromé materiály porotců, neveřejný dokument, neuspořádaný archiv porotců.

²⁶⁷ Vydala sbírku *Zámlky* (2006), pod jménem Irena Šťastná následovaly *Všechny tvoje smrti* (2010), *Živorodky* (2013), *Žvýkání jader* (2015), *Sen o třetí plíci* (2018), *Dny. Nocí. A co víc?* (2022), *Žena ve tvaru sklenice* (2023).

²⁶⁸ *Hledání 30: výběr prací z Literární soutěže Františka Halase 2002*, Blansko: Muzeum Blansko, 2002, s. 1.

²⁶⁹ Soukromé materiály porotců, neveřejný dokument, neuspořádaný archiv porotců.

²⁷⁰ Halasův Kunštát 2002 – pozvánka – neuspořádaný archiv SPU Kunštát.

vybrala texty třinácti z nich, otištěni byli Naja Adamova, Tomáš Bezrouk, Marie Gricová, Monika Kvasničková, Petr Pernica, Petr Peřina, Doubravka Plášilová, Pavlína Pulcová, Jana Smejkalová, Jakub Svoboda, Irena Václavíková, Jan Vágner a Vladimíra Váňová.²⁷¹ Ženy, co se týče ocenění, přišly v tento rok zkrátka. První místo získal David Schüch, druhé místo patřilo Petrovi Pernicovi, třetí místo obsadil Jan Lipšanský. Čestná uznání získali Ruda Beran, Lukáš Toman a Jan Vágner.²⁷²

V roce 2004 se zúčastnilo 25 mladých autorů. Pro almanach *Hledání* byli vybráni Marie Hasoňová, Richard Komárek, Zdeňka Koželuhová, Petr Křivonožka, Monika Kvasničková, Lucie Matalová, Dagmar Nečasova, Lucie Popovičová, Pavlína Pulcová, Jakub Svoboda, Irena Václavíková, Jan Vágner, Vladimíra Vaňová, Patrik Weiss a Petr Zavoral.²⁷³ *Zpravodaj města Blanska* tento výčet jmen ještě upřesňuje: „V Hudebním salonu blanenského zámku byly v pátek 22. října vyhlášeny výsledky letošního ročníku Literární soutěže Františka Halase. Jako nejlepší vyhodnotila porota básně brněnských autorů Jakuba Svobody a Jana Vágnera. Druhé místo obsadily Pavlína Pulcová z Boskovic a Vladimíra Váňová z Humpolce. Lucie Matalová z Boskovic získala místo třetí. Pětí dalším soutěžícím porota udělila čestná uznání. Jedno z nich obdržel in memoriam Petr Křivonožka z Březiny, který tragicky zahynul.“²⁷⁴ Čestná uznání získali Monika Kvasničková, Lucie Popovičová, Irena Václavíková, Petr Zavoral a *Zpravodajem* zmíněný Petr Křivonožka.²⁷⁵

Zpravodaj přinesl i vyjádření poroty. Porota byla potěšená tím, že mladí básníci přišli s novými náměty. Pro *Zpravodaj* se samostatně vyjádřil i předseda poroty Ludvík Kundera: „Jako něco nového pociťuji to, že autoři mají zájem o dobu, ve které žijeme. Objevují se témata dobové morálky, báseň proti lhaní nebo báseň, která zná slovo svědomí.“²⁷⁶ Ludvík Kundera také dodal, že „se celkově úroveň poezie v porovnání s loňským a předloňským ročníkem soutěže zlepšila.“²⁷⁷ Pohled na tento ročník poskytl i zpravodaj *Kunštátské informace*. Podle zpravodaje *Kunštátské informace* se v pátek 22. října odehrálo vyhlášení v hudebním salónu zámku

²⁷¹ *Hledání 31: výběr prací z Literární soutěže Františka Halase 2003*, Blansko: Muzeum Blansko, 2003, s. 1.

²⁷² Soukromé materiály porotců, neveřejný dokument, neuspořádaný archiv porotců.

²⁷³ *Hledání 32: výběr prací z Literární soutěže Františka Halase 2004*, Blansko: Muzeum Blansko, 2004, s. 1.

²⁷⁴ Zprávy odevšad. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 2004, č. 12, s. 6.

²⁷⁵ Soukromé materiály porotců, neveřejný dokument, neuspořádaný archiv porotců.

²⁷⁶ Zprávy odevšad. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 2004, č. 12, s. 6.

²⁷⁷ Tamtéž, s. 7.

Blansko, v soboru poté následoval pietní akt u hrobu Františka Halase, při této příležitosti promluvil malíř Vít Ondráček.²⁷⁸

V roce 2005 poměřilo talent 16 autorů. Otištěno bylo třináct z nich; Tomáš Bezrouk, Tereza Hermanová, Patrik Joura, Zdeňka Koželuhová, Monika Kvasničková, Dagmar Nečasová, Pavlína Pulcová, Kristyna Sedláková, Jolana Ševčíková, Milan Šťastný,²⁷⁹ Jan Vágner, Vladimíra Váňová a Petr Zavoral.²⁸⁰ *Zpravodaj města Blanska* přinesl vyjádření porotkyně Marie Habešové: „*Málokdy jsme se setkali s texty, které by nás nepotěšily. Příjemná byla i kultura jazyka.*“²⁸¹

Porota dle *Zpravodaje města Blansko* ocenila i „*zajímavý a širší tematický záběr básní a snahu po vyjádření větší hloubky vlastních pocitů.*“²⁸² Čestná uznání porota rozdělila mezi Vladimíru Váňovou, Jana Vágnera, Kristýnu Sedlákovou, Dagmar Nečasovou, Jolanu Ševčíkovou a Tomáše Bezrouka. Třetí místo udělila porota Milanovi Šťastnému, o příčku výše se dostal Petr Zavoral. Vítězkou se stala Pavlína Pulcová.²⁸³ Podle *zpravodaje Kunštátské informace* se v sobotu 22. října odehrál pietní akt, při kterém zazněla slova básníka Miloše Doležala, a v obřadní síni kulturního domu Kunštát byl program zasvěcen vzpomínkovému večeru, konkrétně bylo připraveno pásmo ze vzájemné korespondence a veršů Františka Halase a Jana Zahradníčka. Pásmo připravil básníkův starší syn, František Halas.²⁸⁴

„*Pan Kundera s chválou zacházel jako se šafránem, ale pokud už něco pochválil, člověk si mohl být jistý jeho upřímností. Vlídne dámy paní Habešová s paní Nečasovou se snažily být akčnější směrem k nám účastníkům, snažily se rozprout diskusi o různých otázkách básnické praxe, zajímalo je, co čtete, co nás ovlivňuje. Hodně vzpomínám právě na paní Habešovou jako na mimořádně citlivou a vnímavou ženu, otevřenou všemu novému, milující práci se studenty. Působila vždy optimisticky a svým aktivním přístupem rozdávala radost,*“²⁸⁵ vzpomíná na vyhlášení pravidelná účastnice Pavlína Pulcová. Podle jejích slov se účastníci ročníků, kterých se zúčastnila, po vyhlášení zpětně nekontaktovali.

²⁷⁸ Kunštátské informace – říjen 2004, nestránkováno. *Městský zpravodaj* [online]. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=5c8ab08a%7C261&inline=1

²⁷⁹ Vydal sbírky *Drobné bolesti* (2001), *Ještě jsi* (2011).

²⁸⁰ *Hledání 33: výběr prací z Literární soutěže Františka Halase 2005*, Blansko: Muzeum Blansko, 2005, s. 1.

²⁸¹ Skončil 33. ročník literární soutěže F. Halase. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 2005, č. 11, s. 7.

²⁸² Tamtéž.

²⁸³ Tamtéž.

²⁸⁴ Kunštátské informace – říjen 2005, nestránkováno. *Městský zpravodaj* [online]. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=5dbb08a5%7C250&inline=1

²⁸⁵ Online korespondence s Pavlínou Vítkovou (Pulcovou) z 22.4.2024. Osobní archiv autorky.

Rok 2006 přilákal 15 mladých autorů. Almanach *Hledání* z tohoto roku obsahuje většinu z přihlášených, otištěných je celkem dvanáct autorů, jmenovitě Tereza Hermanová, Zdeňka Koželuhová, Pavla Ondroušková, Natálie Paterová, Pavlína Pulcová, Kristýna Sedláková, Jakub Svoboda, Jolana Ševčíková, Renáta Šťastná, Jan Vágner, Adéla Veselá a Petr Zavoral.²⁸⁶

Z prvního místa se mohli radovat Kristýna Sedláková a Jakub Svoboda, druhé místo patřilo Zdeňce Koželuhové a Jolaně Ševčíkové, třetí místo se rozdělilo mezi Natálii Paterovou a Petra Zavorala. Čestná uznání si odnesly Tereza Hermanová, Pavla Ondroušková. Byla udělena i zvláštní cena Pavlíně Pulcové a Janu Vágnerovi. Zvláštní cenu obdrželi účastníci soutěže, kteří „*dlouhodobě dosahují vynikajících výsledků, mají profesní dokonalost a svůj vlastní básnický rukopis.*“²⁸⁷ Podle zpravodaje *Kunštátské informace* se v pátek 20. října odehrálo vyhlášení a beseda se členy poroty v hudebním salónu zámku Blansko, v sobotu následoval pietní akt na hřbitově v doprovodu slov básníka Josefa Hrubého a večer ze vzpomínkových próz a veršů k 25. výročí úmrtí básníka Klementa Bochořáka. I tento rok měl program na starosti člen rodiny Františka Halase, tentokrát se organizace ujal mladší syn, Jan Halas.²⁸⁸

Zdeňka Koželuhová, dnes Pospíšilová, se soutěže zúčastnila opakovaně: „*Jako gymnazistka jsem se o soutěži dozvěděla od starší kamarádky, Pavlíny Pulcové. Zúčastnila jsem se tehdy tři roky po sobě a účastnila jsem se i slavnostního vyhlášení výsledků na blanenském zámku, předsedou poroty byl Ludvík Kundera. Byla to doba, kdy soutěž dosud probíhala na okresní úrovni, nebyl ještě tolik využíváný internet, soutěž bývala inzerovaná v regionálních novinách,*“²⁸⁹ vzpomíná na, pro soutěž, dobu předinternetovou.

Půlkulatý 35. ročník soutěže v roce 2007 přinesl velké změny, porota prošla generační obměnou. Eva Nečasová předání literární tradice do rukou nových porotců okomentovala následovně: „*Mým cílem za ta léta bylo udržet tradici, podpořit mladou českou básnickou tvorbu a kvalitní práce vydat, aby se staly navždy součástí české literatury. Něco z toho se alespoň částečně podařilo a štafetu dnes přejímají noví nadšenci.*“²⁹⁰ V porotě nově usedli Vojtěch Kučera, Martin Stöhr a Martin Švanda. Na trojici porotců čekaly texty od 23 autorů. Do almanachu *Hledání* byly porotou zařazeny básně Hany Bendové, Martina Brože, Jakuba

²⁸⁶ *Hledání 34: výběr prací z Literární soutěže Františka Halase 2006*, Blansko: Muzeum Blansko, 2006, s. 1.

²⁸⁷ Soukromé materiály porotců, neveřejný dokument, neuspořádaný archiv porotců.

²⁸⁸ Kunštátské informace – říjen 2006, nestránkováno. *Městský zpravodaj* [online]. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=bb3d3199%7C239&inline=1

²⁸⁹ Online korespondence se Zdeňkou Pospíšilovou z 13.4.2024. Osobní archiv autorky.

²⁹⁰ NEČASOVÁ, Eva. Třicet pět čísel almanachu hledání. In: KUČERA, Vojtěch, (ed.). *Na vlastní ticho: XXXV: výroční sborník Literární soutěže Františka Halase (Hledání 1972-2007)*, s. 102.

Drážníka, Marcela Gregora, Martina Halašky, Aleše Kauera,²⁹¹ Richarda Klíčnicka, Jany Kobesové, Karolíny Košarové, Michala Kyslingera, Tomáše Martince, Pavlíny Pulcové, Marie Samkové, Milana Šedivého Hany Šustkové, Evy Tacchinardi, Ladislava Václavíka a Jana Zvettlera.²⁹² Podle *Zpravodaje města Blanska* si texty a nárůst zájmu porota pochvalovala, konkrétně byly otištěny slova porotce Vojtěcha Kučery: „*Velmi mile jsme byli překvapeni úrovní textů. Najde se tam řada hotových autorů.*“²⁹³ Práci s jazykem považuje Vojtěch Kučera při hodnocení textů za klíčovou.²⁹⁴

Byla udělena tři uznání poroty – Martinu Brožovi, Jakubu Drážníkovi a Evě Tacchinardi; třetím místem byl za své verše odměněn Aleš Kauer, druhé místo získal Richard Klíčnick. Vítězem 35. ročníku se stal Jan Zvettler.²⁹⁵

Krátce před vyhlášením *Blanenský deník* vyzpovídal dlouholetou účastnici Pavlínu Pulcovou: „*Verše do soutěže posílám asi deset let. Vždycky jsem něco tvořila a když jsem se o soutěži poprvé dozvěděla, rozhodla jsem se té možnosti využít (...) Vždycky mám pocit radosti, když se jednou za rok můžu objevit v Blansku, sednout si mezi ty lidi a vnímat zvláštní atmosféru soutěže.*“²⁹⁶

Podle zpravodaje *Kunštátské informace* se vyhlášení konalo tradičně v pátek v salonu blanenského zámku, pro sobotní program 20. října 2007 bylo připraveno pásmo z veršů a textů našich i zahraničních autorů, věnovaných Kunštátu a Františku Halasovi, pásmo pojmenované *Všechny cesty vedou do Kunštátu* připravili bývalý porotce Ludvík Kundera a mladší syn básníka, Jan Halas. V sobotu proběhl i tradiční pietní akt na hřbitově.²⁹⁷

Na minulost a založení halasovské tradice pro *Blanenský deník* tento rok zavzpomínal Ludvík Kundera: „*Těžko si dnes vzpomenout, jak to vlastně vzniklo. Prostě se jednou za čas v*

²⁹¹ Vydal sbírky *Dynamika s harmonickou opojností* (2011), *Emo BOOK* (2011), *Vně mně* (2014), *HappyEND* (2020).

²⁹² *Hledání 35: výběr prací z Literární soutěže Františka Halase 2007*, Blansko: Muzeum Blansko, 2007, s. 1.

²⁹³ Vyhlášení výsledků 35. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 2007, č. 17, s. 4.

²⁹⁴ Vojtěch Kučera. Dotazníkové šetření prováděné od 8.3.2024 do 3.4.2024.

²⁹⁵ Vítězem 35. ročníku Literární soutěže Františka Halase se stal Jan Zvettler. *Archiv LSFH* [online]. pondělí 22. října 2007 [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://archivlsfh.blogspot.com/2007/10/vitezem-35-rocniku-literarni-souteze.html>

²⁹⁶ Posílá verše do Halasovy soutěže. *Blanenský deník* [online]. 18.10.2007 [cit. 2023-11-22]. Dostupné z: https://blanensky.denik.cz/publicistika/posila_verse_halas20071018.html

²⁹⁷ Kunštátské informace – říjen 2007, nestránkováno. *Městský zpravodaj* [online]. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=c40c0da8%7C227&inline=1

*některé hrncířské světlici sešla skupina literátů, kteří si četli nejen Halasovy básně a o těch verších si pak povídali. Až později to dostalo pevnější formu.*²⁹⁸

Při příležitosti 35. ročníku vyšel také výroční sborník *Na vlastní ticho*, mapující dosavadní historii soutěže. Úvodní slovo tohoto sborníku pochází z pera někdejšího předsedy poroty Ludvíka Kundery, doslov napsala dlouholetá porotkyně Eva Nečasová. Ludvík Kundera si je jistý tím, jaké je poselství této literární soutěže: „*Víme, co tato soutěž není. Není to škola budoucích básníků, žádní puncovaní literáti z ní nevycházejí, žádný věhlasný básník z tohoto skupenství nevzešel. Tato soutěž je konfrontace, která skýtá zvláště řemeslné poučení (...) Talentů prošlo pětatřiceti ročníky soutěže dosti, časem se uplatňují, a to ne nutně sbírkou, ale třeba jako dopisovatelé novin, divadelnický, na výstavách, pedagogicky.*“²⁹⁹

V roce 2008 Martina Švandu nahradil v porotě Bogdan Trojak. Tohoto ročníku soutěže se zúčastnilo 32 autorů, do almanachu *Hledání* byly zařazeny texty Hany Bendové, Patrika Doskočila, Lukáše Jůzy, Marcely Klimešové, Kateřiny Komorádové, Pavla Kotrby, Tomáše Kříkavy, Patricie Kubáčkové, Lucie Matalové, Václava Nejedlého, Marka Prokeše, Nely Prokešové, Pavlíny Pulcové, Hany Šustkové a Evy Tacchinardi.³⁰⁰

Porota čestným uznáním ocenila básně pražského básníka Lukáše Jůzy. Třetí místo si po loňském uznání poroty odnesla Eva Tacchinardi, Druhým místem byl za své verše odměněn Pavel Kotrba. Vítězkou byla tento rok žena, Hana Šustková.³⁰¹

Podle novin *Kunštátský zpravodaj* při sobotním pietním aktu promluvila básnířka Viola Fischerová a na večer bylo připravené pásmo z milostné korespondence Františka Halase a jeho ženy Libuše Rejlové s názvem *Tiše jít kolem srdce*. Program opět připravil básníkův starší syn.³⁰²

Rok 2008 byl posledním rokem, kdy *Hledání* vyšlo tištěně. Mezi roky 2009-2011 sborníky *Hledání* sice i nadále vycházely, ale již jen v elektronické podobě. Porota se

²⁹⁸ Uctili Halasovu památku. *Blanenský deník* [online]. 23.10.2007 [cit. 2023-12-09]. Dostupné z: https://blanensky.denik.cz/zpravy_region/uctili_halasovu_pamatku2007102.html

²⁹⁹ KUNDERA, Ludvík. Úvodem. In: KUČERA, Vojtěch, (ed.). *Na vlastní ticho: XXXV: výroční sborník Literární soutěže Františka Halase (Hledání 1972-2007)*, s. 10-11.

³⁰⁰ *Hledání 36: výběr prací z Literární soutěže Františka Halase 2008*, Blansko: Muzeum Blansko, 2008, s. 1.

³⁰¹ Vítězkou 36. ročníku Literární soutěže Františka Halase se stala Hana Šustková. *Archiv LSFH* [online]. sobota 25. října 2008 [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://archivlsfh.blogspot.com/2008/10/vitezku-36-rocniku-literarni-souteze.html>

³⁰² Kultura. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XIII, č. 10, s. 3. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=e2e89f99%7C215&inline=1

k elektronickému vydávání uchýlila dle vysvětlení Evy Nečasové z ekonomických důvodů.³⁰³ Almanachy byly ukládány na internetové úložiště, v době psaní této práce již nebyly na daném úložišti dostupné, na vyžádání byly zaslány porotcem Vojtěchem Kučerou ve formátu pdf. Od roku 2012 pro mapování historie soutěže slouží výhradně jen internetové stránky.

O rok později se opět porota mírně proměnila, místo Bogdana Trojaka spolu s Vojtěchem Kučerou a Martinem Stöhrem tedy v roce 2009 hodnotil texty Miroslav Chocholatý. Soutěže se zúčastnilo 23 autorů. Zvláštní cena byla udělena Pavlíně Pulcové, uznání poroty získali Natálie Paterová, Švanca M. Aleš a Miroslav Černý.³⁰⁴ První cenu³⁰⁵ porota udělila básníku Ondřeji Hložkovi.³⁰⁶ Cenu za první místo si Ondřej Hložek osobně nepřevzal, vzpomíná pouze na zasláný e-mail. Přesto mu soutěž do života přinesla nové přátele: „*Díky Vojtovi³⁰⁷ jsem se pak ocitl na setkání Děkujeme za vaše básně, které pořádali společně s Radkem Štěpánkem na zámku Kratochvíle a v Netolicích. A tohle všechno převážilo. Kamarádství a střetávání se doposud. I po těch 15 letech. Ať už jsme kdekoliv, jakkoliv zticha, jakkoliv bez většího kontaktu. Víme o sobě.*“³⁰⁸

Podle novin *Kunštátský zpravodaj* při sobotním pietním aktu 24. října promluvil básník Vít Slíva a na večer bylo připravené pásmo k 60. výročí úmrtí básníka Františka Halase sestavené ze vzpomínek jeho přátel, konkrétně ze vzpomínek Jaroslava Seiferta, Viléma Závady, Františka Hrubína, Bedřicha Fučíka, Zdeňka Kalisty a Ludvíka Kundery. Pásmo neslo jméno *Svit hvězdy umřelé*. Pásmo opět připravil básníkův starší syn. I tento rok se vyhlášení odehrálo v salonu zámku Blansko, vyhlášení se odehrálo 17. října 2009.³⁰⁹

Pro *Blanenský deník* Vojtěch Kučera okomentoval kvalitu textů, které porota v daném roce hodnotila: „*Příspěvků přišlo o něco méně než loni, ale měli jsme s kolegy pocit, že jsou kvalitnější. Měli jsme co do činění s takzvanými hotovými autory, lidmi, kteří by mohli svoje*

³⁰³ PAROULKOVÁ, Leona. V Kunštátě vzpomenu básníka Františka Halase. *Blanenský deník* [online]. 20.10.2009 [cit. 2023-12-10]. Dostupné z: https://blanensky.denik.cz/zpravy_region/v-kunstate-vzpomenou-basnika-frantiska-halase.html

³⁰⁴ Vydal sbírky *Krajina v samotách slova* (2005), *Kámen kondora / La piedra del cóndor* (2007), *Runová haiku* (2010), *Karavansaraj* (2014), *Silou psů* (2017), *Proleženiny* (2022).

³⁰⁵ Laureátem 37. ročníku Literární soutěže Františka Halase je opavský básník Ondřej Hložek. *Archiv LSFH* [online]. neděle 18. října 2009 [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://archivlsfh.blogspot.com/2009/10/laureatem-37-rocniku-literarni-souteze.html>

³⁰⁶ Vydal sbírky *Tížiny* (2011), *Otluky* (2013), *Domů* (2013) – nominace Cena Jiřího Orteny 2015, *Ulicí Dolorosa* (2017), *Ted'* (2017), *Řez kamenem* (2019), *Na vratkých nohou – Trautes Heim* (2020), *Mirčevovy oči* (2021), *Půlnoční deník* (2021), *Slezský nonstop* (2022).

³⁰⁷ Porotci Vojtěchovi Kučerovi, pozn.

³⁰⁸ Online korespondence s Ondřejem Hložkem z 2.4.2024. Osobní archiv autorky.

³⁰⁹ Kultura. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XIV, č. 10, s. 2. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=b18afa88%7C204&inline=1

*rukopisy nabídnout k otištění v různých vydavatelstvích. Téměř u každého bylo vidět, že to s poezií myslí vážně.*³¹⁰

Rok 2010 se nedočkal oficiálního vyhlášení. Vzhledem k nízkému počtu přihlášených zúčastnění autoři dostali pouze individuální písemnou zpětnou vazbu k zaslaným pracem od porotců.³¹¹ Přesný počet účastníků tohoto ročníku není veřejně znám, nicméně Vojtěch Kučera pro *Blanenský deník* prozradil, že se přihlásilo necelých deset básníků. Vzniklá skutečnost mrzela i tehdejšího starostu Kunštátu Pavla Göpferta: „*Je to škoda. My s tím ale nic nenaděláme. Pořádáme Halasův Kunštát a tuto významnou akci zachováváme jako tradici.*“³¹²

I tento rok si ale podle někdejšího starosty Pavla Göpferta kunštátští obyvatelé na hřbitově připomněli nejenom Františka Halase, ale i jeho syna, rozhlasového redaktora Jana Halase, a básníka a překladatele Ludvíka Kunderu, který byl se soutěží a osobností Františka Halase silně spjat. Radka Banyarová z kunštátské knihovny, jedna z organizátorek vyhlášení v roce 2011, se ohrožení literárního odkazu Františka Halase, se kterým byli Jan Halas i Ludvík Kundera spojení, nebála: „*Ta tradice (literární soutěže) je silná. Do Kunštátu stále přivádí mladé literáty a umělce,*“ řekla Radka Banyarová pro *Blanenský deník*.³¹³

Podle *Kunštátského zpravodaje* se, navzdory tomu, že se soutěž nedočkala oficiálního vyhlášení, odehrál pietní akt na hřbitově, konalo se také hudební a taneční pásmo pro děti na motivy poezie Františka Halase s názvem *Vlaštovičky švitořičky* a večer zaznělo pásmo z fejetonů Jana Halase o Kunštátu a z poezie Františka Halase věnované dětem. Tato druhá část programu nesla název *Poučení synovská*. Pravděpodobně vzhledem k absenci vyhlášení literární soutěže byl program pouze jednodenní a odehrál se v sobotu 23. října.³¹⁴

³¹⁰ PAROULKOVÁ, Leona. V Kunštátě vzpomenou básníka Františka Halase. *Blanenský deník* [online]. 20.10.2009 [cit. 2023-12-10]. Dostupné z: https://blanensky.denik.cz/zpravy_region/v-kunstate-vzpomenou-basnika-frantiska-halase.html

³¹¹ Prohlášení ke 38. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Archiv LSFH* [online]. sobota 23. října 2010 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://archivlsfh.blogspot.com/2010/10/prohlaseni-ke-38-rocniku-literarni.html>

³¹² OPATŘILOVÁ, Karolína. Halasův Kunštát: bez soutěžních veršů. *Blanenský deník* [online]. 22.10.2010 [cit. 2023-11-21]. Dostupné z: https://blanensky.denik.cz/kultura_region/halasuv-kunstat-bez-souteznic-versu20101022.html

³¹³ PAROULKOVÁ, Leona. V Kunštátě vzdají hold básníku Halasovi. *Blanenský deník* [online]. 19.11.2011 [cit. 2023-12-19]. Dostupné z: https://blanensky.denik.cz/zpravy_region/v-kunstate-vzdaji-hold-basniku-halasovi20111018.html

³¹⁴ Kultura. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XV, č. 10, s. 5. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=153631bc%7C192&inline=1

V roce 2011 se zúčastnilo 31 autorů. Porota pro tento rok zůstala stejná jako v roce 2009. Cenu revue Weles dostala Alžběta Luňáčková,³¹⁵ Lenka Požárová byla odměněna cenou časopisu Host. I uznání poroty se neslo v ženských vlnách, uznání poroty získaly Natálie Paterová³¹⁶ a Michaela Schwarzová.³¹⁷ Laureátem 39. ročníku se stal Jan Delong.³¹⁸ Porota se po roční odmlce setkala s kvalitními texty, vyjádření porotců přinesl *Blanenský deník*: „Příspěvky letošního ročníku byly velmi kvalitní. Vítěz mohl být jen jeden a je jím Jan Delong. Jeho básně mají osobitý rukopis. Je na nich poznat, že autor jde svou cestou. Mezi jeho deseti odevzdanými básněmi nebyla jediná slabá.“³¹⁹

Na své ocenění Delong³²⁰ vzpomínal krátce po vyhlášení pro *Kulturní noviny*: „Mám pocit, jako bych byl na začátku dlouhé cesty plné hledání a objevování. Ocenění, kterého jsem dosáhl v literární soutěži Františka Halase, je tak pro mne velkou motivací v tomto hledání a objevování pokračovat. Je to také závazek, nejen vůči mně, ale také vůči případným čtenářům mých básní.“³²¹

A jak na vyhlášení vzpomíná po třinácti letech? „K soutěži jsem měl velký respekt a zároveň jsem ji vnímal jako jednu z nejprestižnějších soutěží pro mladé básníky a básnířky, které se u nás konají. Pro mě ta cena byla důležitá nejen jako potvrzení, ale taky určité zviditelnění a v podstatě mě to nasměrovalo k vydání prvotiny *Dušinec*, která vyšla v roce 2014. V podstatě to pro mě bylo určité uvedení na básnickou a literární scénu.“³²²

Podle *Kunštátského zpravodaje* po tradičním pátečním vyhlášení v sobotu odehrál pietní akt na hřbitově, později byl na programu literární večer s názvem *Hranečníky dětství*, tématem byla vzpomínka na Františka a Jana Halase.³²³

³¹⁵ Vydala sbírku *Pravý úhel* (2020).

³¹⁶ Vydala sbírky *Uvnitř kosti duha* (2012), *Co když* (2019).

³¹⁷ Vydala sbírku *Eroze hran* (2012).

³¹⁸ Laureátem 39. ročníku Literární soutěže Františka Halase se stal Jan Delong. *Archiv LSFH* [online]. pátek 21. října 2011. [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://archivlsfh.blogspot.com/2011/10/laureatem-39-rocniku-literarni-souteze.html>

³¹⁹ OPATŘILOVÁ, Karolína. Halasův Kunštát ovládl Delong. *Blanenský deník* [online]. 24.10.2011 [cit. 2023-11-21]. Dostupné z: <https://blanensky.denik.cz/volny-cas/halasuv-kunstat-ovladl-delong20111024.html>

³²⁰ Vydal sbírku *Dušinec* (2014) - nominace Cena Jiřího Ortena 2015.

³²¹ KUČERA, Vojtěch. Na začátku dlouhé cesty / Rozhovor s Janem Delongem. *Kulturní noviny*. pondělí 14. listopadu 2011, s. 7. Dostupné z: https://a23fe38dc5.cbau1-cdnwnd.com/ac0cfbcd73aa4d36c84654f4250cca16/200000024-8f42b903be/111114_KN_11_2011_rozhovor_delong.pdf

³²² Online korespondence s Janem Delongem z 9.4.2024. Osobní archiv autorky.

³²³ Kultura. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XVI, říjen 2011, s. 2. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=4f84f87c%7C180&inline=1

Významu Halasova Kunštátu si byl dobře vědom i někdejší starosta Kunštátu Zdeněk Wetter, považoval Halasův Kunštát za významnou akci. Podle jeho slov „*město pořádáním akce každoročně vzdává hold velkému člověku.*“³²⁴

Rok 2012 přinesl do konceptu Literární soutěže Františka Halase několik novinek. Pořadatelé soutěže se stalo město Kunštát a Spolek přátel umění města Kunštát, program vyhlášení se tedy v celé své šíři z Blanska přesunul přímo do Kunštátu, města posledního odpočinku Františka Halase.³²⁵

Přesun oslav básníkovy odkazu oznamoval v roce 2011 i Vojtěch Kučera: „*Už jsme se o tom bavili se zástupci Kunštátu. Od příštího roku chceme, aby soutěž i s vyhodnocením byla přímo součástí oslav v Kunštátě.*“³²⁶ Po mnoha letech do té doby blansko-kunštátské tradice se tak zhmotnila myšlenka Františka Halase, kterou připomněl Ludvík Kundera ve svém článku *Kunštát literární*: „*Ať z toho ten Kunštát něco má, když sem jezdí tolik literátů!*“³²⁷

Jak už bylo zmíněno, od roku 2012 se také již definitivně upustilo od vydávání každoročních almanachů. Od tohoto roku coby archiv existují pouze internetové stránky soutěže. Tímto krokem se literární soutěž přizpůsobila době a přiblížila se mladé básnické generaci. Jak poznamenává Petr Hruška *V souřadnicích mnohosti*, nakládání s poezií v prostoru internetu je „*poměrně pestré a živé.*“³²⁸ Hruška také připomíná, že „*virtuální komunikaci odehrávající se na internetu můžeme vnímat jako protipól k živé prezentaci poezie na autorských čteních.*“³²⁹ Literární soutěž Františka Halase kombinuje oba tyto přístupy, kdy jsou texty vybraných deseti autorů před vyhlášením zveřejněny na internetových stránkách, a poté na samotném vyhlášení jsou texty představeny prostřednictvím autorského čtení finalistů.

Od roku 2012 se počet finalistů ustálil na deseti autorech, jednání poroty o složení těchto deseti autorech probíhá ve dvou kolech. Mimo deset finalistů porota také vybírá náhradníky pro

³²⁴ PAROULKOVÁ, Leona. V Kunštátě vzdají hold básníku Halasovi. *Blanenský deník* [online]. 19.11.2011 [cit. 2023-12-19]. Dostupné z: https://blanensky.denik.cz/zpravy_region/v-kunstate-vzdaji-hold-basniku-halasovi20111018.html

³²⁵ O nás. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 17.10.2018 [cit. 2023-10-9]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/o-nas/>

³²⁶ PAROULKOVÁ, Leona. V Kunštátě vzdají hold básníku Halasovi. *Blanenský deník* [online]. 19.11.2011 [cit. 2023-12-19]. Dostupné z: https://blanensky.denik.cz/zpravy_region/v-kunstate-vzdaji-hold-basniku-halasovi20111018.html

³²⁷ KUNDERA, Ludvík. Kunštát literární. *Moravské noviny*. 1990, 1(35), s. 6.

³²⁸ FIALOVÁ, Alena (ed.). *V souřadnicích mnohosti: česká literatura první dekadý jednadvacátého století v souvislostech a interpretacích*, s. 76.

³²⁹ Tamtéž.

případ, že se některý z finálové desítky nebude moci zúčastnit.³³⁰ Porota ve složení Miroslav Chocholatý, Jiří Červenka a Vojtěch Kučera se také rozhodla zařadit udílet Zvláštní cenu Klementa Bochořáka, která spočívá ve vydání básnické prvotiny vybraného autora, který dosud knižně nepublikoval.³³¹ Umožnit básnicky debutovat jednomu z účastníků měl Vojtěch Kučera v plánu už od počátku svého působení v dramaturgii soutěže: „*Když jsem na přelomu let 2006/2007 přebíral dramaturgii soutěže, měl jsem následující vizi: vytvořit z „oblastní“ literární soutěže celostátně uznávaný publikační prostor pro mladé básníky, hodný jména svého patrona, a vydávat „vítězům“ soutěže knihy.*“³³² Práce na těchto prvotinách trvá přibližně půl roku, na jaře následující roku autor předkládá verzi textu, kterou posléze ve spolupráci s Vojtěchem Kučerou upravuje. Na podzim, při příležitosti vyhlášení nového Halasova Kunštátu, se autor do Kunštátu vrací a knihu křtí.³³³

Porotci se také rozhodli dát účastníkům prostor na vzájemné poznání a začali od roku 2012 pro desítku finalistů připravovat víkendový program. Pro *Blanenský deník* Vojtěch Kučera chystaný program popsal jako „*dvoudenní setkání plné besed, diskusí a vycházek.*“³³⁴

V roce 2012 své verše přihlásilo 66 básníků. Pozvání na poetický víkend do Kunštátu přijala pozvání desítku finalistů ve složení Eliška Beranová, Jakub Drážník, František Formánek, Iva Grajcarová, Alžběta Luňáčková, Pavel Martinec, Petr Mezihorák,³³⁵ Kristýna Sedláková, Tomáš Tománek³³⁶ a Pavel Zajíc.³³⁷ Uznání poroty získali Iva Grajcarová, Jakub Drážník a Alžběta Luňáčková. Laureátem 40. ročníku soutěže a držitelem Zvláštní ceny Klementa Bochořáka se v sobotu 20. října 2012 v Kunštátě stal Pavel Zajíc.³³⁸

³³⁰ Vojtěch Kučera. Dotazníkové šetření prováděné od 8.3.2024 do 3.4.2024.

³³¹ LESOVÁ, Pavlína. Literární soutěž Františka Halase v novém kabátě. *Blansko.cz* [online]. 22. září 2012 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://www.blansko.cz/clanky/2012/09/literarni-soutez-frantiska-halase-v-novem-kabate>

³³² Tři otázky pro Vojtěcha Kučera. *Literka, Informační zpravodaj Památníku písemnictví na Moravě*. roč. 9, č. 10, 2015, nestránkováno.

³³³ Vojtěch Kučera. Dotazníkové šetření prováděné od 8.3.2024 do 3.4.2024.

³³⁴ OPATŘILOVÁ, Karolína. Soutěž básníků zpestří novinky i vycházky. *Blanenský deník* [online]. 17.5.2012 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: https://blanensky.denik.cz/zpravy_region/soutez-basniku-zpestri-novinky-i-vychazky-20120517.html

³³⁵ Vydal sbírku *Sraženiny* (2014) - nominace Cena Jiřího Ortena 2015.

³³⁶ Vydal sbírky *Ptačí král* (2014), *Led není jenom Zeppelin* (2017), *Nepůvodní druhy* (2023).

³³⁷ 40. ročník Literární soutěže Františka Halase zná své finalisty. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 15.09.2012 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/a40-rocnik-literarni-souteze-frantiska-halase-zna-sve-finalisty/>

³³⁸ Prvotina pro Pavla Zajíce [40. ročník LSFH / 2012]. *Literární soutěž Františka Halase* [online] 21.10.2012 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/prvotina-pro-pavla-zajice/>

Pavel Zajíc se soutěže zúčastnil v době, kdy se psaní už téměř nevěnoval: „*Když jsem někdy na začátku roku 2012 uviděl výzvu – pošlete básně do této soutěže, už jsem dávno skoro nic nepsal – vyhrabal jsem své věci z písmáka apod. a říkal si, nechci to zahodit, potřebuji si ověřit, jestli ty gymnaziální snahy o literaturu měly nějaký smysl.*“³³⁹ Vzpomíná i na procházky Kunštátem a setkání s pozvanými básníky: „*Nikdy předtím jsem ani živého básníka neviděl a pak najednou, hned Radek Fridrich, Radek Štěpánek, Vojta Kučera a tahle trojka mě provázela pak následující roky. Samozřejmě vzpomínám taky zcela oslňující Halasovo Kunštátsko, což je zcela spektakulární kraj.*“³⁴⁰

Byl si podle svých slov vědomý toho, že utváří podobu edice svým následovníkům: „*Chtěl jsem, aby ta knížka byla čistá a mohli jsme s Vojtou vlastně nastolit předobraz celé té edice – chtěl jsem být doslovný, jsou tam jen ilustrace od mé ženy – zajíci a lišky. Vojta jako minimalista hodně ovlivnil sílu některých veršů, které jsme opracovávali někdy až na minimum a doted' cítím, že tam je důraz na některé skutečně podstatné věci. Dnes už píšu úplně jinak, používám jiné metody, ale tohle je podle mě knížka, která je snad básnický řemeslná. Dnes už to mám víc na háku.*“³⁴¹

Podle *Kunštátského zpravodaje* se v tomto roce celý program odehrál v sobotu, při příležitosti pietního aktu promluvil básník a držitel ceny Magnesia Litera za rok 2012 v kategorii poezie Radek Fridrich. Později byl na programu literární večer s názvem Naše paní Božena Němcová ke 150. výročí úmrtí Boženy Němcové.³⁴² V rámci vyhlášení proběhlo i představení sbírky fejetonů *Když do hnoje, tak zvesela* Jana Halase, básníkova syna.

V roce 2013 své verše přihlásilo 59 autorů. Na dvoudenní setkání finalistů 41. ročníku Literární soutěže Františka Halase, které proběhlo 19. a 20. října 2013 v Kunštátě, přijali pozvání Aneta Čamová, Jakub Drážník, Štěpán Hobza,³⁴³ Ivana Kašpárková,³⁴⁴ Jakub Koumar, Petr Steindl, Kristýna Svidroňová,³⁴⁵ Klára Šmejkalová,³⁴⁶ Nikol Šustrová, Václav Vomáčka.³⁴⁷

³³⁹ Online korespondence s Pavlem Zajícem z 19.4.2024. Osobní archiv autorky.

³⁴⁰ Tamtéž.

³⁴¹ Tamtéž.

³⁴² Kultura. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XVII, říjen 2012, s. 2. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=30ffbbb9%7C168&inline=1

³⁴³ Vydal sbírku *Ferrari v džungli* (2018) - Nominace DILIA Litera pro objev roku v roce 2019.

³⁴⁴ Vydala sbírky *Vniveč* (2018), *Numeri* (2020).

³⁴⁵ Vydala sbírku *Sochy z peřin* (2021).

³⁴⁶ Vydala sbírky *Naživo* (2014) - nominace Cena Jiřího Ortena 2015, *Navždy* (2020).

³⁴⁷ Finalisté 41. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 10.09.2013 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-41-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

Uznání poroty získali Aneta Čamová, Petr Steindl a Václav Vomáčka.³⁴⁸ Laureátkou 41. ročníku soutěže a držitelkou Zvláštní ceny Klementa Bochořáka se v sobotu 19. října 2013 v Kunštátě stala Klára Šmejkalová. Součástí Halasova Kunštátu bylo rovněž uvedení prvního svazku Edice LSFH, básnické sbírky Pavla Zajíce³⁴⁹ *Ona místa*.³⁵⁰

Podle *Kunštátského zpravodaje* se v sobotu odehrál pietní akt na hřbitově, při této příležitosti promluvil básník Radek Malý, později byl na programu literární večer věnovaný stému výročí narození kunštátského básníka a kunsthistorika Jana M. Tomeše Mou myšlenku zastíraly cary snu, vyhodnocení literární soutěže a již zmíněné uvedení prvotiny Pavla Zajíce.³⁵¹ Ke své prvotině se Pavel Zajíc stále rád vrací, ač ji považuje za odlišnou od své další tvorby.³⁵²

*„Vojta se mě poté ujal jako největší coach a snažil se ze mě dostat to nejlepší, myslím, že se mu to povedlo, dal mi během následujícího roku neuvěřitelný rychlokurz české poezie, přístupů i úvod do sběratelství a čtenářství poezie,“*³⁵³ vzpomíná na tvorbu prvotiny. Účast Pavlovi Zajícovi přinesla více, než jen vydání debutu: *„Lepší start do jakési literární kariéry sem si skutečně nemohl přát, tolik ochoty, porozumění a debat, nejen literárních. A samozřejmě životní přátelství a nové obzory o kterých se mi ani nesnilo. Poté jsem Halasův Kunštát navštívil třeba ještě 5-6x i se svou ženou a vždycky finalisté vytvořili skvělou partu, lidí, kteří se tzv. hledali ale vzhledem k přirozenému introvertu básníků neměli moc šance se potkat,“*³⁵⁴ hodnotí Zajíc své působení v Kunštátu zpětně.

V roce 2014, kdy se konal 42. ročník soutěže, přihlásilo své verše 65 autorů. Na dvoudenní podzimní setkání finalistů, které proběhlo 25. a 26. října 2014 v Kunštátě, přijali pozvání Klára Goldstein,³⁵⁵ Michaela Horynová, Eliška Kohlíčková, David Kořínek,³⁵⁶ Jakub

³⁴⁸ Vydal sbírky *Noční služba v kamenolomu* (2015), *Taneční hodiny dělníků dřevařského závodu* (2023).

³⁴⁹ Vydal sbírky *Ona místa* (2013), *Peníze* (2018), *Vážný román* (2023).

³⁵⁰ Prvotina pro Kláru Šmejkalovou [41. ročník LSFH / 2013]. *Literární soutěž Františka Halase* [online].21.10.2013 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/prvotina-pro-klaru-smejkalovou/>

³⁵¹ Kultura. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XVIII, říjen 2013, s. 3. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=f60702b7%7C156&inline=1

³⁵² Online korespondence s Pavlem Zajícem z 19.4.2024. Osobní archiv autorky.

³⁵³ Tamtéž.

³⁵⁴ Tamtéž.

³⁵⁵ Vydala sbírky *Úpatí vichřice* (2011), *Milíře* (2016) *Kenotaf* (2018), *Falkenfrau* (2021), *Deště Maierniggu* (2022).

³⁵⁶ Vydal sbírku *Pro parohatou zvěř* (2014) - nominace Cena Jiřího Orteny 2015.

Koumar, Přemysl Krejčík,³⁵⁷ Dominik Melichar,³⁵⁸ Lenka Požárová, Beáta Tisucká³⁵⁹ a Kateřina Vaněčková.³⁶⁰

Uznání poroty získali Klára Goldstein, David Kořínek a Kateřina Vaněčková. Laureátkou 42. ročníku soutěže a držitelkou Zvláštní ceny Klementa Bochořáka se v sobotu 25. října 2014 v Kunštátě stala Michaela Horynová. Součástí Halasova Kunštátu bylo také uvedení básnické sbírky Kláry Šmejkalové *Naživo*.³⁶¹

Podle *Kunštátského zpravodaje* byl na sobotním programu pietní akt na hřbitově, v kulturním domě následovalo veřejnosti otevřené literární setkání s finalisty. Hostem veřejného setkání s finalisty byl básník Martin Stöhr. Program byl zakončený Společenstvím poezie, pásmem složeným z veršů Františka Halase.³⁶²

O rok později se mezi porotce dostala žena, a Miroslava Chocholatého a Vojtěcha Kučeru tedy v roce 2015 do trojice doplnila Veronika Schelleová. Do 43. ročníku přihlásilo své verše 35 básníků. Na dvoudenní podzimní setkání finalistů, které proběhlo od 17. do 18. října 2015 v Kunštátě, přijali pozvání Klára Goldstein, Jan Hoferek, Lucie Juřenová, Přemysl Krejčík, Jakub Liška, Ian Mikyska,³⁶³ Miroslav Srna, Marek Torčík, Jan Váňa³⁶⁴ a Vojtěch Velísek.³⁶⁵ Uznání poroty získali Lucie Juřenová, Jan Váňa a Vojtěch Velísek. Laureátkou se v sobotu 17. října 2015 stala olomoucká básnířka Klára Goldstein, zvláštní cenu Klementa Bochořáka získal Marek Torčík.³⁶⁶ Součástí Halasova Kunštátu bylo rovněž uvedení básnické prvotiny Michaely Horynové s názvem *V zahradách*.³⁶⁷

³⁵⁷ Vydal sbírky *Křehké nepřenašet* (2015), *Asfaltovej plameňák* (2017), *O auschwitzu psát nebudu* (2021), za román *Malej NY* (2019) byl v roce 2020 nominován na Cenu Jiřího Ortena.

³⁵⁸ Vydal sbírky *Schýlené tělo* (2016) - nominace Cena Jiřího Ortena 2017, *Mizanscény* (2018), *Orfee* (2023).

³⁵⁹ Vydala sbírku *Třísky v medu* (2021).

³⁶⁰ Finalisté 42. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online].15.09.2014 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-42-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

³⁶¹ Prvotina pro Michaelu Horynovou [42. ročník LSFH / 2014] *Literární soutěž Františka Halase* [online].26.10.2014 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/prvotina-pro-michaelu-horynovou/>

³⁶² Kultura. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XIX, říjen 2014, s. 5. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=62f202d2%7C144&inline=1

³⁶³ Vydal sbírku *Partitury pro čtenáře* (2016).

³⁶⁴ Vydal sbírku *Horizont očekávání* (2017).

³⁶⁵ Finalisté 43. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online].10.10.2015 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-43-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

³⁶⁶ Vydal sbírku *Rhizomy* (2016), za román *Rozložíš paměť* (2023) získal v roce 2024 Cenu Jiřího Ortena a Luxor Litera za prózu v Magnesii Litera.

³⁶⁷ Laureátkou Klára Goldstein, kniha Marku Torčíkovi [43. ročník LSFH / 2015]. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 18.10.2015 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/laureatkou-klara-goldstein-kniha-marku-torcikovi/>

„Na soutěž a Kunštát s láskou vzpomínám. Sem tam se vyškrtl nějaký verš, ale do větších polemiky jsme se kvůli tomu nedostali. Návrat na křest, který se konal spolu s dalším vyhlášením výsledků, se nesl ve stejném duchu, a ač se logicky obměnili soutěžící, opět jsem si v Kunštátě připadala jako mezi svými. Literární soutěž Františka pro mě má velké kouzlo v tom, jak umí spojovat. Ať už s básní na rtech nebo s režnou v ústech,“³⁶⁸ pochvaluje si Michaela Horynová.

Podle *Kunštátského zpravodaje* se v sobotu odehrál tradiční pietní akt na hřbitově, při této příležitosti promluvil básník Petr Hruška. Text Petra Hrušky později přinesl *Bubínek Revolveru*, Hruška se ve svém proslovu zabýval významem epitafu na hrobu básníka, věnoval se ale i historii české poezie: „Myslím na léta šedesátá i s jejich stoupajícím zájmem o poezii, která tehdy hledala také nové cesty a neřídka vycházela ve vysokých nákladech. Pak následovalo hluché a němé dvacetiletí po okupaci Československa v roce 1968, v němž se oficiálně vydávaná poezie měla stát jen bezduchou nedělní chvilkou (...) A vybavuji si záplavy básnických knih z devadesátých let, kdy se vydáváním a snad i četbou poezie demonstrovala otevřenost a smysl pro svobodu, takže regály knihkupectví byly náhle zázračně plné útlých svazeků i objemných spisů plných básní.“³⁶⁹

Po vzpomínkovém aktu následovalo veřejnosti otevřené literární setkání s finalisty a v prostorách kulturního domu byl program zakončen vzpomínkovým večerem na Ludvíka Kunderu s názvem *Mění se kulisa*.³⁷⁰

V rámci 44. ročníku se v roce 2016 sešlo 70 soutěžních příspěvků. Na dvoudenní setkání finalistů, které proběhlo od 29. do 30. října v Kunštátě, přijali pozvání Sebastian Kantor, Michaela Kašparová, Tereza Sylva Klenorová,³⁷¹ Teodor Kravál,³⁷² David Krkoška, Anna Petruželová, Hana Pololáníková, Zdeňka Pospíšilová,³⁷³ Jiří Štěpán³⁷⁴ a Adam Vrchlabský.³⁷⁵ Uznáním poroty získali Teodor Kravál a Zdeňka Pospíšilová. Laureátkou 44. ročníku soutěže a držitelkou Zvláštní ceny Klementa Bochořáka se v sobotu 29. října 2016 v Kunštátě stala

³⁶⁸ Online korespondence s Michaelou Horynovou z 3.5.2024. Osobní archiv autorky.

³⁶⁹ HRUŠKA, Petr – Halas. 16. 11. 2015. *Bubínek Revolveru*. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://www.bubinekrevolveru.cz/halas>

³⁷⁰ Kultura. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XX, říjen 2015, s. 4. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=8028baea%7C132&inline=1

³⁷¹ Vydala sbírku *První ranní vlnobití* (2015), *Pišu nesouvislé básně o diagnóze F.60.3* (2018), pod jménem Tereza Lehečka *Sex v mezinárodním kontextu* (2022).

³⁷² Vydal sbírky *Pavilon Balast* (2017), *Řez rybou* (2021).

³⁷³ Vydala sbírku *Luz adentro* (2021).

³⁷⁴ Vydal sbírku *Tekuté zrcadlo* (2019).

³⁷⁵ Finalisté 44. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 17.10.2016 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-44-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

Michaela Kašparová. Součástí Halasova Kunštátu bylo také uvedení básnické sbírky *Rhizomy* Marka Torčíka.³⁷⁶

Na sobotním pietním aktu promluvil spisovatel Jaromír Typlt, hosty veřejného setkání s finalisty byli literáti Jaromír Typlt a Klára Goldstein. Program byl zakončen v kulturním domě literárním večerem *Žena* v množném čísle, ve kterém byly předneseny verše Františka Halase, Vítězslava Nezvala, Josefa Svatopluka Machara, staré čínské poezie a úryvky z próz Eve Enslerové, Jojo Moyesové a Maxe Webera.³⁷⁷

Zdeňka Pospíšilová, opakovaná účastnice, na svém blogu oceňuje péči, která je soutěži věnována: „*Pokud jde o „servis“ účastníkům, v mých zkušenostech je nedostižná péče Vojtěcha Kučery při organizaci kunštátské Literární soutěže Františka Halase. Závěr soutěže je součástí městské vzpomínkové slavnosti, ale nejedná se o pouhé "divadlo pro lidi", nýbrž oplývá bohatým doprovodným programem pro mladé básníky. Díky štědrosti města mohou vybraní básníci dva dny čerpat poetické vibrace z kunštátského ovzduší, tvořit společenství, absolvovat neformální formativní lekce od porotců, sdílet postřehy z tvorby, navázat trvanlivé přátelské vazby.*“³⁷⁸ Stejně jako Pavel Zajíc, i Zdeňka Pospíšilová Kunštát navštívila opakovaně a vlastní většinu sbírek, které v rámci soutěže od roku 2012 vyšly, sbírky si při příležitosti víkendového setkání nechává od autorů podepsat.³⁷⁹

Do půlkulatého 45. ročníku v roce 2017 zaslalo své básně 62 autorů a autorek. Na dvoudenní setkání finalistů, které proběhlo o víkendu od 21. do 22. října 2017 v Kunštátě, přijali pozvání Jakub Cepník, Klára Fialová, Anna Luňáková,³⁸⁰ Kateřina Matuščíková,³⁸¹ Mattia Natale, Hana Richterová, Anna Sedlmajerová,³⁸² Petr Steindl, Tereza Šustková³⁸³ a Kristýna Znamenáčková.³⁸⁴

³⁷⁶ Prvotina pro Michaelu Kašparovou [44. ročník LSFH / 2016]. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 30.10.2016 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/prvotina-pro-michaelu-kasparovou/>

³⁷⁷ Kultura. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XXI, říjen 2016, s. 6. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=53faffc6%7C120&inline=1

³⁷⁸ Jak jsem vyhrála Seifertovy Kralupy. *Poeturistický deník*. [online]. 23.09.2019 [cit. 2024-04-22]. Dostupné z: <https://poeturisticky-denik6.webnode.cz/l/jak-jsem-vyhrala-seifertovy-kralupy/>

³⁷⁹ Online korespondence se Zdeňkou Pospíšilovou z 13.4.2024. Osobní archiv autorky.

³⁸⁰ Vydala sbírku *Jen ztratím jméno* (2021).

³⁸¹ Vydala sbírku *Bildungsroman* (2018), *Naše řeč* (2022).

³⁸² Vydala sbírku *Bizarrum multiflorum* (2022) - nominace Cena Jiřího Ortena 2023.

³⁸³ Vydala sbírku *Skrýše* (2018), *Tíha vlny* (2020).

³⁸⁴ Finalisté 45. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 09.10.2017 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-45-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

Uznání poroty získali Jakub Cepník, Klára Fialová, Mattia Natale. Laureátkou 45. ročníku a držitelkou Zvláštní ceny Klementa Bochořáka se v sobotu 21. října 2017 v Kunštátu stala Hana Richterová.³⁸⁵ Určitý okamžik poznání pro Hanu Richerovou prý přišel nikoli při samotném vyhlášení, ale až o chvíli později: „*Vyhlášení bylo pro mě dost euforické. Když řekli moje jméno, neslyšela jsem to. Až když do mě kolegyně dloubla. Takže jsem pomalu šla k pódiu. A Adalbert mi pak na pódiu řekl: dívej se do kamery, dívej se rovně. A já nechápala, co to je za blbost a dívala jsem se na nějakou starou paní někde vzadu. Když jsem to volala na záchodě mámě a slyšela, jak je dojatá, tak mi to docvaklo.*“³⁸⁶

Součástí Halasova Kunštátu bylo rovněž uvedení básnické sbírky Emmy Kausc (Michaely Kašparové) *Cykly*.³⁸⁷ Krátce před vydáním Emma Kausc oceňovala, že „*se jí editor nesnažil vnutit svůj názor.*“³⁸⁸ Později vzpomínala, že jeden člen poroty její sbírku nazval „*šifra Emmy Kausc.*“³⁸⁹ Toto pojmenování vzniklo z toho důvodu, jak dále vysvětluje, že „*lidé neviděli nikoho za textem, nepřipadalo jim, že by tam byla rovina toho, kdo vlastně je.*“³⁹⁰ Texty, které jsou součástí její prvotiny, podle svých slov, „*zakódovala.*“³⁹¹

Na vzpomínkovém setkání na hřbitově v tomto roce promluvil básník Ladislav Zedník, po veřejnosti přístupném setkání s finalisty byl program zakončen pásmem textů s názvem *Spotřebována je už víra naše?*³⁹²

Čtyřicátého šestého ročníku se zúčastnilo 62 autorů a autorek. Na dvoudenní setkání finalistů 46. ročníku soutěže, které proběhlo o víkendu od 13. do 14. října 2018 v Kunštátě, přijali pozvání David Broda, Jakub Caha, Hana Drštičková, Vojtěch Franců, Monika

³⁸⁵ Vyvrcholil 45. ročník Literární soutěže Františka Halase: Básnický debut pro Hanu Richterovou [LSFH 2017] *Literární soutěž Františka Halase* [online] 07.11.2017 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/vyvrcholil-45-rocnik-literarni-souteze-frantiska-halase-basnicky-debut-pro-hanu-richterovou/>

³⁸⁶ Online korespondence s Hanou Richterovou z 17.4.2024. Osobní archiv autorky.

³⁸⁷ *Cykly* Emmy Kausc byly v roce 2018 nominovány na Cenu Jiřího Orteny.

³⁸⁸ DEMELOVÁ, Karolína – ZBOŘIL, Jonáš. Básně jsou jako pecka do ksichtu. Liberatura poslouchala mladé básníky. *Český rozhlas Radio Wave*. [online]. 24. srpen 2017 [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: <https://wave.rozhlas.cz/basne-jsou-jako-pecka-do-ksichtu-liberatura-poslouchala-mlade-basniky-5959847>

³⁸⁹ KLIMECKÁ, Ester. Spisovatelka Emma Kausc: Občas si říkám, jestli mám vůbec co říct. *E15.cz* [online]. 13. ledna 2019 [cit. 2023-12-28]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/archiv/spisovatelka-emma-kausc-obcas-si-rikam-jestli-mam-vubec-co-riect-1355239>

³⁹⁰ Tamtéž.

³⁹¹ Tamtéž.

³⁹² *Kunštátský zpravodaj*. ročník XXII, říjen 2017, s. 6. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=918c54bc%7C108&inline=1

Charousková, Anna Martínková, Pavel Mrovč, Radek Touš,³⁹³ Mayuri Vaculíková a Petr Vala.³⁹⁴ Mezi pozvanými byl i prachatický básník Libor Staněk,³⁹⁵ který se z účasti omluvil.

Uznání poroty získali Hana Drštičková, Radek Touš a Mayuri Vaculíková. Laureátem 46. ročníku se v sobotu 13. října 2018 v Kunštátě stal básník David Broda. Součástí Halasova Kunštátu bylo rovněž uvedení básnické sbírky Hany Richterové *Hluchá místa*.³⁹⁶ Na proces utváření své prvotiny, na rozdíl od vyhlášení samotného, už nevzpomíná s takovou euforií: „*Bylo to podivné diskutování nad mými vlastními slovy, až mi přišlo, že editor si to přetváří na nějakou svoji vlastní sbírku. Něco přepsat, něco ubrat... Ale zkušenost to byla skvělá. Určitě by mě víc potěšilo, kdybychom mohli víc mluvit i do toho, jak bude vypadat obal.*“³⁹⁷ Dodává, že podle jejích informací je „*grafika edice jednotná a její podobu si přizpůsobilo pouze několik laureátů.*“³⁹⁸ Připouští, že roli vzhledu obalu ale mohla hrát finanční stránka.³⁹⁹

Proslovu u básníkovy hrobu se ujala básnířka a literární kritička Olga Stehlíková, autorské čtení básničky bylo později i součástí setkání s finalisty. Literární večer s názvem I na počátku bylo slovo se skládalo z textů Jaroslava Seiferta, Oldřicha Mikuláška, Jana Skácela, Františka Halase, Jana Halase, Ludvíka Kundery, Klementa Bochořáka a Františka Hrubína, o přednes se postarali herci Jana Stryková a František Derfler.⁴⁰⁰

V roce 2019 přihlásilo své verše 68 autorů a autorek. Na dvoudenní setkání finalistů 47. ročníku, které proběhlo o víkendu od 19. do 20. října 2019 v Kunštátě, přijali pozvání Pavlína Borská,⁴⁰¹ Adam Hošek,⁴⁰² Jan Jindřich Karásek, Aneta Krejčík Plšková,⁴⁰³ Barbora Müllerová,

³⁹³ Vydal sbírky *Štičí kost* (2021), *Světelné básně* (2023).

³⁹⁴ Finalisté 46. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online].01.10.2018 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-46-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

³⁹⁵ Vydal sbírku *Drolení* (2019).

³⁹⁶ Vyvrcholil 46. ročník Literární soutěže Františka Halase: Básnický debut pro Davida Brodu [LSFH 2018]. *Literární soutěž Františka Halase* [online].14.10.2018 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/diky-literarni-soutezi-frantiska-halase-vyjde-basnicka-sbirka-davida-brody-lsfh-2018/>

³⁹⁷ Online korespondence s Hanou Richterovou z 17.4.2024. Osobní archiv autorky.

³⁹⁸ Tamtéž.

³⁹⁹ Tamtéž.

⁴⁰⁰ *Kunštátský zpravodaj*. ročník XXIII, říjen 2018, s. 3. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=c5507113%7C96&inline=1

⁴⁰¹ Vydala sbírku *Prý musím projít březovým lesem* (2024).

⁴⁰² Vydal sbírku *A na stromech les* (2019).

⁴⁰³ Vydala sbírku *Zlom ruce za vaz* (2018).

Elena Pecenová,⁴⁰⁴ Alžběta Johanka Petrová,⁴⁰⁵ Andrea Pišánová, Kateřina Tichá⁴⁰⁶ a Eliška Vágnerová.⁴⁰⁷

Uznání poroty bylo tento rok v ženské režii, získaly ho Barbora Müllerová, Elena Pecenová a Alžběta Johanka Petrová. Laureátem 47. ročníku se 19. října 2019 v Kunštátě stal básník Jan Jindřich Karásek, který převzal rovněž Zvláštní cenu Klementa Bochořáka.⁴⁰⁸ Plánované vydání prvotiny Davida Brody se z důvodu nedodání rukopisu neuskutečnilo.⁴⁰⁹ Při setkání na hřbitově promluvil básník Jakub Řehák, literární večer tento rok nesl název Žádné protokoly sjezdu hainfeldského!, recitace se ujali recitátoři z Kunštátu a Zboňku.⁴¹⁰

V roce 2020 se soutěže zúčastnilo 70 autorů a autorek. Mezi vybraných deset se dostali Eliška Hondlová, Vasilios Chaleplis,⁴¹¹ Stanislav Klín, Vít Malota, Veronika Matúšová, Kristýna Petišková, Lukáš Tomášek,⁴¹² Jakub Racek, Marie Škrdlíková a Lubomír Tichý.⁴¹³ Uznání poroty získali Kristýna Petišková, Lubomír Tichý, Vasilios Chaleplis a Eliška Hondlová. Laureátem 48. ročníku soutěže se v sobotu 28. listopadu 2020 stal Vít Malota, který získal rovněž Zvláštní cenu Klementa Bochořáka.

Z důvodu epidemiologické situace proběhlo vyvrcholení tohoto ročníku pouze on-line formou 28. listopadu 2020 prostřednictvím videonahrávek autorských čtení deseti finalistů.⁴¹⁴ Básnická prvotina laureáta Jana Jindřicha Karáska, kterému byla zvláštní cena Klementa Bochořáka udělena v roce 2019, nese název *Vyměřování vzdálenosti*.⁴¹⁵ Původní navrhovaný

⁴⁰⁴ Vydala sbírky *Jako bych očima fotografovala stále ty stejné snímky* (2022), *Na cestu zpět si zapínám skryté titulky* (2023).

⁴⁰⁵ Vydala sbírky *Zastavení* (2019), *Rodiště* (2023).

⁴⁰⁶ Vydala sbírku *Ostrov, co chutná jako pomeranče* (2021).

⁴⁰⁷ Finalisté 47. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 29.09.2019 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-47-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

⁴⁰⁸ Laureátem Jan Jindřich Karásek. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 10.11.2019 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/lauretatem-jan-jindrich-karasek/>

⁴⁰⁹ Informace k plánované knize Davida Brody. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 26.09.2019 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/products/informace-k-planovane-knize-davida-brody/>

⁴¹⁰ *Kunštátský zpravodaj*. ročník XXIV, říjen 2019, s. 2. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=9b0d38cf%7C84&inline=1

⁴¹¹ Vydal sbírku *Flavedo* (2023).

⁴¹² Vydal sbírku *Chorály na městě* (2023).

⁴¹³ Finalisté 48. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 16.09.2019 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-48-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

⁴¹⁴ Laureátem LSFH 2020 Vít Malota. *Literární soutěž Františka Halase* [online] 20.11.2020 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/laureatem-lsfh-2020-vit-malota/>

⁴¹⁵ Jan Jindřich Karásek: *Vyměřování vzdálenosti* [edice LSFH / svazek 7, 2020]. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/products/jan-jindrich-karasek-milovani-nezvetstni-edice-lsfh-svazek-7-2020/>

název Karáskovy prvotiny byl *Milování, nezvěstní*.⁴¹⁶ Jan Jindřich Karásek v rozhovoru pro *Kroměřížský deník* vzpomínal na proces tvorby své prvotiny, první verzi dokončil koncem srpna, pak na podzim se „ještě hodně škrtalo, editovalo, a dokonce občas i přidávalo.“⁴¹⁷

Aleš Kubík pro *Kunštátský zpravodaj* popsal Literární soutěž Františka Halase jako „přes půl století trvající tradiční kulturní drahokámek města Kunštát, jehož pravidelné přeleštění je důkazem, že uměleckou svobodu nelze umlčet, a je i symbolem toho, co jsme za dobu trvání soutěže prožili.“⁴¹⁸ Plánované literární pásmo neslo název Navzdory básník zpívá. Rok 2021 přivál na stoly porotců texty 80 básníků. Na plánované dvoudenní setkání finalistů 49. ročníku, které proběhlo o víkendu od 23. do 24. října 2021 v Kunštátu, přijali pozvání Eva Marie Růžena,⁴¹⁹ Pavlína Štěpánka Borská, Marta Krausová, Anna Chesil Řezníčková, Anna Šilhanová, Rostislav Šíma, Marie Škrdlíková, Romana Švachová, Martin Švarc a Jaromíra Zálišová.⁴²⁰

Uznání poroty 49. ročníku si odnesly samé ženy; získaly ho Pavlína Štěpánka Borská, Marta Krausová a Anna Řezníčková. Laureátem 49. ročníku se v sobotu 23. října 2021 stal básník Rostislav Šíma, který v Kunštátu převzal rovněž Zvláštní cenu Klementa Bochořáka. Vydání básnické sbírky *Bez obrazů navíc* Víta Maloty bylo naplánováno až na konec roku a na slavnostním vyhlášení tedy sbírka uvedena nebyla.⁴²¹

„Potřebuju v tvorbě hodně škrtat. Chci se dostat až na dřeň toho, o čem vypovídám. Když už se nacházím ve světě, kde je přehřel impulsů, názorů, textů, zpráv a neustále se to na mě valí, tak mám potřebu šetřit slovy. Tahle sbírka nevznikla jako sbírka, je to řada básní, které jsem rozdělil na čtyři části a které jsem publikoval v *Hostu*, *Tvaru* a jiných periodikách. Nešlo o tvorbu do šuplíku, byla to tvorba už dřív časopisecky publikovaná a díky úspěchu v soutěži a

⁴¹⁶ KUČERA, Vojtěch. Program 52. Halasova Kunštátu. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XXIV, říjen 2020, s. 4. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=bc4e6f97%7C72&inline=1

⁴¹⁷ BOHUN, Pavel. Báseň je pro mě umění zkratky, říká vítěz Literární soutěže Františka Halase. *Kroměřížský deník* [online]. 5.3.2021 [cit. 2023-12-28]. Dostupné z: https://kromerizsky.denik.cz/zpravy_region/jan-jindrich-karasek-basnik-cena-frantisek-halas-soutez-040321.html

⁴¹⁸ KUBÍK, Aleš. Halasův Kunštát. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XXIV, říjen 2020, s. 4. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=bc4e6f97%7C72&inline=1

⁴¹⁹ Vydala sbírku *Křížček na čelo* (2023).

⁴²⁰ Finalisté 49. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 18.10.2021 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-49-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

⁴²¹ Díky Literární soutěži Františka Halase vyjde básnická sbírka Rostislavu Šimovi. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 24.10.2021 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/diky-literarni-soutezi-frantiska-halase-vyjde-basnicka-sbirka-rostislavu-simovi/>

redaktorské práci Vojty Kučery se podařilo dát sbírku dohromady,⁴²² říká v rozhovoru pro Český rozhlas Vltava Vít Malota.

Literární pásmo tohoto ročníku neslo název Všechno už je v knihách.⁴²³ Pro vítěze Rostislava Šímu šlo o první zkušenost s publikováním textů: „*Vyhlášení výsledků byl pochopitelně šok! Nikdy před tím jsem své texty nepublikoval a nikam je ani nezasílal. A bylo skvělý zasvětit celý den a večer poezii.*“⁴²⁴ Přidal také svůj pohled na celý koncept soutěže: „*Nerad bych to nazýval soutěží, popravdě se jednalo o setkání, o kontakt zpětné vazby z očí do očí a dlouhosáhlé a nosné diskuze.*“⁴²⁵

Rok 2022 byl pro historii literární soutěže Františka Halase památeční hned ve dvou ohledech. V jubilejním 50. ročníku přihlásilo své verše 111 autorů a autorek. Na plánované dvoudenní setkání finalistů, které proběhlo o víkendu od 22. do 23. října 2022 v Kunštátu, přijali pozvání Jonáš Franěk, Jan Horský,⁴²⁶ Jana Koukal, Rostislav Lysák, Sufian Massalema, Alexandr Pech, Julie Remešová, Denisa Rysová, Natálie Schejbalová a Vojtěch Štěpán.⁴²⁷

Uznání poroty získali Jan Horský, Jana Koukal a Denisa Rysová. Laureátem 50. ročníku soutěže se v sobotu 22. října 2022 stal básník Vojtěch Štěpán, který v Kunštátu převzal rovněž Zvláštní cenu Klementa Bochořáka.⁴²⁸ Básnická prvotina z pera Rostislava Šímy, *Hrobařův syn*, byla uvedena v listopadu v Dolním Městě v římskokatolickém kostele sv. Martina, tradiční kunštátský křest se nekonal.⁴²⁹ Proč se tak dělo a křest se odehrál jinde, než je zvykem, přibližuje Rostislav Šíma korespondenčně: „*Bylo nezbytné uvést sbírku v domácím prostředí, jelikož s místem je pevně spjatá. Čtení v Kunštátě bylo jen symbolickou oslavou.*“⁴³⁰

⁴²² KOUBOVÁ, Karolína – Chci se dostat až na dřeň toho, o čem vypovídám, říká básník a režisér Vít Malota. Český rozhlas Vltava. [online]. 17. duben 2024 [cit. 2024-04-27]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/chci-se-dostat-az-na-dren-toho-o-cem-vypovidam-rika-basnik-a-reziser-vit-malota-9216484>

⁴²³ NEJEDLÁ, Martina – Halasův Kunštát. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XXVI, říjen 2021, s. 5. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=a99a88ff%7C60&inline=1

⁴²⁴ Online korespondence s Rostislavem Šímou z 2.4.2024. Osobní archiv autorky.

⁴²⁵ Tamtéž.

⁴²⁶ Vydal sbírku *Fosfény* (2023).

⁴²⁷ Finalisté 50. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 18.10.2022 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-50-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

⁴²⁸ Jubilejní 50. ročník Literární soutěže Františka Halase opanoval svými básněmi Vojtěch Štěpán. *Literární soutěž Františka Halase* [online] 23.10.2022 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/jubilejni-50-rocnik-literarni-souteze-frantiska-halase-opanoval-svymi-basnemi-vojtech-stepan/>

⁴²⁹ Sobota 12. listopadu 2022. kostel svatého Martina v Dolním Městě: Uvedení básnické sbírky Rostislava Šímy Hrobařův syn. *Přátelé podlipnických kostelů* [online]. 08.11.2022 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://www.podlipnickekostely.cz/sv-martin-2022/>

⁴³⁰ Online korespondence s Rostislavem Šímou z 2.4.2024. Osobní archiv autorky.

Pozvání do Kunštátu přijal také Jaromír Jeřábek, zakladatel Moravského gymnázia v Brně a obdivovatel Františka Halase. V tomto roce, 2022, se konal desátý ročník udělení Zvláštní ceny Klementa Bochořáka, v plánu bylo na vyhlášení pozvat všech deset laureátů, kteří díky soutěži vydali svou prvotinu.⁴³¹ Setkání s finalisty se zúčastnili Pavel Zajíc, Klára Šmejkalová, Vít Malota a Rostislav Šíma.⁴³² Vít Malota měl v tomto roce na starosti režii vyhlášení, kterou pojal jako rekapitulaci moderní fáze soutěže, tedy fázi od roku 2012, kdy se v rámci soutěže jeden z účastníků dočkal své prvotiny. Básně všech těchto debutujících autorů se recitovaly, buďto se recitace ujali přítomní autoři, nepřítomné autory četl Vít Malota. Recitace byla doprovázena hudebním podkresem kytaristy Martina Jelínka.⁴³³

V roce 2023 se po pár letech opět udály mírně změny ve složení poroty a ženský element v porotě namísto Veroniky Schelleové zastala Klára Goldstein, finalistka z roku 2014 a laureátka roku 2015. Místo v porotě Klára Goldstein přijala na základě nabídky od Vojtěcha Kučery: „*Když mě kontaktoval Vojtěch Kučera s nabídkou na porotcování, byla jsem naprosto nadšená. Musím přiznat, že v poslední době mi Kunštát i prostředí soutěže chybělo, a proto jsem velmi vděčná za danou možnost podílet se na jejím chodu. S mnohými finalisty, s nimiž jsem se před deseti lety v Kunštátu setkala, nás od té doby pojí přátelství, sledujeme navzájem své literární dráhy a „fandíme si.“*⁴³⁴ Práci porotkyně si pochvaluje a oceňuje snahu povzbuzovat autory s často minimálními zkušenostmi: „*Žádný prázdný efekt se tu nenesí. Tohle je potřeba, jít až na dřev. Soutěž to umožňuje beze zbytku. Autorkám, autorům i všem, kteří se kolem pohybuji.*“⁴³⁵

I v tomto roce toho měli porotci ke čtení nemálo, své texty přihlásilo 84 básníků a básnířek. Pozvání do Kunštátu nakonec přijali Lukáš Červený, Erubescit, Michal Grac, Lucie Janečková, Matěj Kulišťák, Klára Latta, Alexandr Pech, Kristýna Petišková, Matyáš Vejvalka, Apolena Vybíralová.⁴³⁶

⁴³¹ NEJEDLÁ, Martina – Spolek přátel umění připravil dvě divadla pro děti a Halasův Kunštát. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XXVII, říjen 2022, s. 3. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=dea1126a%7C48&inline=1

⁴³² KUČERA, Vojtěch. Jubilejní 50. ročník Literární soutěže Františka Halase opanoval svými básněmi Vojtěch Štěpán. tisková zpráva [online]. Brno, 23. 10. 2022 [cit. 2023-11-28]. Dostupné z: [https://a23fe38dc5.cbau-cdnwnd.com/ac0cfbcd73aa4d36c84654f4250cca16/200003948-c30e3c30e6/221023_LSFH_2022_TiskovaZprava_vyhodnoceni%20\(1\).pdf](https://a23fe38dc5.cbau-cdnwnd.com/ac0cfbcd73aa4d36c84654f4250cca16/200003948-c30e3c30e6/221023_LSFH_2022_TiskovaZprava_vyhodnoceni%20(1).pdf)

⁴³³ Online korespondence s Vitem Malotou z 7.6.2024. Osobní archiv autorky.

⁴³⁴ Online korespondence s Klárou Goldstein z 26.4.2024. Osobní archiv autorky.

⁴³⁵ Tamtéž.

⁴³⁶ Finalisté 51. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 18.10.2023 [cit. 2023-11-21]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-51-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

Uznání poroty získali Lukáš Červený, Matěj Kulišťák a Klára Latta. Laureátem 51. ročníku soutěže se v sobotu 21. října 2023 stal básník Alexandr Pech, který převzal rovněž Zvláštní cenu Klementa Bochořáka.⁴³⁷ Básnický debut Vojtěcha Štěpána na slavnostním vyhlášení představen nebyl, plánovaný název Štěpánovy prvotiny je *Vlčencům na setměnou*.⁴³⁸ *Kunštátský zpravodaj* zval na program složený ze vzpomínkového setkání na hřbitově a poslechu recitace textů Františka Halase v podání finalistů soutěže, v kunštátském kulturním domě následovalo autorské čtení finalistů a poetický večer s názvem *Tiše jít kolem srdce*. Pásmo se věnovalo milostné korespondenci Františka Halase a jeho ženy z roku 1928. Recitaci korespondence měli na starosti herci Kateřina Jebavá a Jan Kolařík.⁴³⁹

⁴³⁷ Literární soutěž Františka Halase 2023 pro Alexandra Pecha. *Literární soutěž Františka Halase* [online] 22.10.2023 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/literarni-soutez-frantiska-halase-2023-pro-alexandra-pecha/>

⁴³⁸ Vojtěch Štěpán: *Vlčencům na setměnou* [edice LSFH / svazek 10, 2023]. *Literární soutěž Františka Halase* [online] [cit. 2023-11-21]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/products/vojtech-stepan-vcencum-na-setmenou-edice-lsfh-svazek-10-2023/>

⁴³⁹ *Kunštátský zpravodaj*. ročník XXVIII, říjen 2023, s. 3. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=1f604c14%7C359&inline=1

9. Hořovice Václava Hraběte

*Zatápím v kamnech svazkem básní
abych ještě jednou uviděl horký vzduch
padat na zavřená víčka oken⁴⁴⁰*

František Halas krajinu Kunštátska vroucně miloval. V životním příběhu Máchy v texaskách,⁴⁴¹ jak se někdy Hraběti přezdívá, se Hořovice otiskly o poznání méně – v Hořovicích získal středoškolské vzdělání na tamějším gymnáziu. Středoškolská léta ale stačila k tomu, aby se k jeho odkazu v polovině devadesátých město přihlásilo, a stejně jako tomu je v případě Literární soutěže Františka Halase, udržovalo jeho básnický odkaz při životě pomocí prostoru pro mladé literární tvůrce. Jméno Václava Hraběte nese kromě literárního festivalu také od roku 2001 tamější gymnázium.

9.1 Život Václava Hraběte

Václav Hrabě (1940-1965) se narodil ve středočeské Příbrami. Dětství prožil v obci Lochovice, vzhledem k výbornému prospěchu pokračoval ve studiu na hořovickém gymnáziu, to se v době jeho nástupu ke studiu jmenovala jedenáctiletá střední škola. Ještě rok před Hrabětovým nástupem ke studiu se gymnázium jmenovalo Gymnázium Klementa Gottwalda.⁴⁴² Hořovické gymnázium navštěvovali studenti z širokého okolí. Právě kvůli vzdálenosti se mnoho studentů nemohlo dostavit do školy na osmou hodinu a vyučování začínalo až ve čtvrt na devět.⁴⁴³ Vzdálenost Hořovic a okolích vesnic měla na vině i to, že se ani Hrabě, ani jeho spolužáci v Hořovicích příliš nezdržovali a po vyučování hned mířili na vlak nebo autobus. Přestože spolu spolužáci trávili málo času, povedlo se Václavu Hraběti své přátele nakazit láskou k hudbě. S přáteli založil kapelu Úžas, jméno kapely vymyslel právě Václav Hrabě. Proč Úžas? „Protože jsme byli úžasní,“ vzpomíná jeho kamarád Jaroslav.⁴⁴⁴ Kapele se také říkalo Hrbjazzband, jako Hrabětův jazzový orchestr.

⁴⁴⁰ HRABĚ, Václav. *Blues pro bláznivou holku*. Praha: Československý spisovatel, 1990, s. 118.

⁴⁴¹ KOVÁŘÍK, Miroslav. O Máchovi v texaskách. *Průboj*, 29. 2. 1968, s. 3.

⁴⁴² ŽÁK, Jirí. *12 taktů pro Václava Hraběte*. Praha: XYZ, 2010, s. 54.

⁴⁴³ Tamtéž.

⁴⁴⁴ Tamtéž, s. 72.

Krátce před maturitním ročníkem se dal dohromady se spolužačkou Stanislavou, o prázdninách s ní udržoval kontakt prostřednictvím dopisů. Dopisy obsahovaly i mnoho básní, Stanislava pro *12 taktů pro Václava Hraběte* vzpomínala, že zřejmě byla tenkrát jediná, kdo věděl, že Hrabě píše básně.⁴⁴⁵ Dopisy se nedochovaly, podle Stanislaviných slov dopisy půjčovala své sestře, která jí dopisy už nikdy nevrátila.

Hrabě maturoval 10. června 1957, odmaturoval s vyznamenáním. Po maturitě se mu otevřel nový svět, zamířil na vysokou školu do Prahy. Studoval na pedagogické fakultě obor čeština a dějepis. Hrabě inklinoval především k literatuře a dějepis byl jeden z mála oborů, se kterým šla, vzhledem k jeho nenadání na tělesnou výchovu, čeština kombinovat. Češtinu mohl studovat ještě v kombinaci s hudební výchovou, Jiří Kalous, jeho spolužák z fakulty, ve své knize vzpomíná, že muziku měl Hrabě „*rád jako zájem, ale studovat ji nechtěl.*“⁴⁴⁶

Toulání se noční Prahou Hrabě miloval, každou chvíli přátele lákal do kina, nebo na koncert. Když Jiří Kalous po mnoha letech potkal jednu z bývalých vyučujících, usmála se se slovy: „*Kalous a Hrabě! Samá muzika, samej flám, na ty já jsem neměla.*“⁴⁴⁷ Kromě učení a flámování se Hrabě intenzivně věnoval i poezii, psal především v roce 1959.

„*Šel třeba s klukama do hospody, tam se bavil, pak šli všichni domů spát a Vašek šel domů psát*“⁴⁴⁸ vzpomíná jeho kamarád Jiří. Na jednom z nočních „tahů“ se v klubu Olympik v roce 1961 seznámil se svou budoucí ženou Olgou, v tom samém roce nastoupil na vojnu a intenzivně se věnoval psaní poezie.

„*Byl strašně zaujatej psaním, a navíc byl šíleně zamilovanej do Olgy. Když ve svých básních píše o nějaký holce, tak je to vždycky Olga,*“⁴⁴⁹ vzpomíná jeho kamarád Mikuláš Lubomirský. Mikuláš Lumirovský byl také podle svých slov první čtenář a posluchač, Hrabě mu své básně často předčítal.

Na konci února 1962 se konala svatba Václava a Olgy v reakci na Olžino nečekané těhotenství. V srpnu 1962 přivítali na světě syna Jana, pro Hraběte šlo o jediného potomka. V tomto roce také publikuje, a sice v periodikách *Zápisník* a *Československý voják*.⁴⁵⁰ Do Prahy se z vojny vrátil v roce 1963. Manželství navzdory společnému dítěti ovšem nevydrželo a

⁴⁴⁵ Tamtéž, s. 89.

⁴⁴⁶ KALOUS, Jiří. *Hraběcí roky*. Praha: Torst, 2015, s. 17.

⁴⁴⁷ Tamtéž, s. 7.

⁴⁴⁸ ŽÁK, Jiří. *12 taktů pro Václava Hraběte*, s. 177.

⁴⁴⁹ Tamtéž, s. 189.

⁴⁵⁰ ZELINSKÝ, Miroslav – Václav Hrabě. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. 7. 4. 2020 [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: <https://slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1027>

v roce 1964 následoval rozvod. Ve vinárně Viola v té době Hrabě dělal technika a recitoval v prostorách vinárny některé své verše.⁴⁵¹ V říjnu a prosinci vydává v *Tváři* a v *Repertoáru malé scény* další dvě básně. Tato kombinace veřejného působení a otištěných textů má za následek to, že začíná být známý jako básník. Vydání sbírky se ovšem za života nedočká.

Olga si po rozvodu našla nového partnera, Hrabě žil s ní a jejím novým partnerem Miškovským ve společné domácnosti, spával v kuchyni. Pracoval v té době jako učitel, jeho žáci na něj vzpomínali jako na učitele s kytarou.⁴⁵² V únoru 1965 se setkal s Allenem Ginsbergem při Ginsbergovo návštěvě Prahy, rozhovor s Ginsbergem později vyšel v *Divokém víně*.

Měl v plánu se přestěhovat, Olga mu s pomocí manžela našla nový byt. Těšil se na nový začátek. Rozvod a to, že dlouho nemohl najít odpovídající zaměstnání, mělo za následek únavu psychickou i fyzickou.

„Já už na to nemám, když dopíšu, tak v šatech padnu na postel a spím. Prosím tě, hlídej mě, dej na mě pozor,“ prosil krátce před smrtí svého přítele Jiřího.⁴⁵³ Neuhlídá ho ani Jiří, ani Olga s novým manželem, kteří spí hned vedle. Začátkem března 1965 přijde nad ránem domů, zapálí si plynovou troubu a usne. Z tohoto spánku už se ovšem neprobudí. Jako příčina úmrtí je uvedena nešťastná náhoda. Pohřbu v rodných Lochovicích se zúčastnilo stovky lidí. Vladimíra Čerepková hází na rakev mladého básníka báseň. A začne se psát další příběh.

9.2 Posmrtně vydané dílo Václava Hraběte

Po Hrabětově smrti se v pražském bytě stavovalo spousta lidí s vyjádřením upřímné soustrasti, mnoho z nich si také odnášelo svůj majetek, Hrabě měl od přátel půjčených spousta knih. Otázkou i po letech zůstává, jak bylo nakládáno s básnickovou tvůrčí pozůstalostí, dlouho nebyla kompletní. Ve *12 taktech pro Václava Hraběte* Jiří Žák zmiňuje, že básnickou pozůstalost si odnesli Hrabětovi přátelé Jiří Růžička, Sodík a Jana Prášková, spolužačka Olgy.⁴⁵⁴ Ti se scházeli a postupně básně psané plnicím perem přepisovali. Originály rukopisů dal poté Jiří

⁴⁵¹ HLINKA, Jiří. *Nevyjasněná úmrtí. II., Václav Hrabě, Bohumil Hrabal, Vladimír Boudník*. Praha: World Circle Foundation, 1999, s. 29.

⁴⁵² ŽÁK, Jiří. *12 taktů pro Václava Hraběte*, s. 233.

⁴⁵³ Tamtéž, s. 236.

⁴⁵⁴ Tamtéž, s. 252.

Růžička podle rozhovoru pro *Divoké víno* synovi Václava Hraběte Janu Miškovskému.⁴⁵⁵ Opisy básní se dostaly do rukou i recitátorovi Miroslavu Kováříkovi, který je s historií soutěže silně spjatý.

Na první setkání s opisy básní později Miroslav Kovářík vzpomínal takto: „*Mně ty básně přivezl na představení do Litvínova Ivan Rajmont. V té době Václav Hrabě zemřel a kolovaly opisy jeho pozůstalosti spíše v herecké vrstvě. Jedni mladí herečtí manželé jezdili hrát do Ústí nad Labem a do Liberce a verše někde nechali v šatně. Objevil je Ivan a zavolal jim, jestli to ještě může dál půjčit. Oni řekli: ano, ale ten kluk umřel.*“⁴⁵⁶

První verze sestavená z rukopisů vyšla pod názvem *Stop-time* (1969). Následovalo *Blues v modré a bílé* (1977), v edici Poezie mimo domov v Mnichovském nakladatelství byla vydána sbírka *Černé nebe nad městem* (1985). Následovalo ucelené vydání všech básní *Blues pro bláznivou holku* (1990). Kompletní básnická pozůstalost, kterou vydání *Blues pro bláznivou holku* představuje, se do rukou básníkovy syna dostala až po mnoha letech, Miroslav Kovářík v rozhovoru pro *Dobrou adresu* říká, že jedna z Hrabětových přítelkyň si vlastní pozůstalost vzala k sobě a po dvaceti letech všechno vrátila synovi Václava Hraběte, který posléze přišel právě za Miroslavem Kováříkem a společně začali *Blues* sestavovat.⁴⁵⁷ Mimo *Blues pro bláznivou holku* se z Hrabětovy tvorby dochovala pouze povídka *Horečka*, která vyšla v roce 1994. Poprvé byla *Horečka* publikovaná v roce 1967 v *Divokém víně*.

9.3 Historie Hořovic Václava Hraběte

Literární soutěž Františka Halase byla založena především z iniciativy Ludvíka Kundery. Osobní pohnutky hrály roli i při zakládání hořovické soutěže.

„*Můj strýc, Zdeněk Hlobil, Václava Hraběte učil. A můj otec se znal s rodiči Václava Hraběte,*“⁴⁵⁸ vypráví Jiří Hlobil, který v současnosti pracuje v Západočeské galerii. Jiří Hlobil pochází z Příbrami, z Hořovic ale pochází jeho otec a tamější prostředí je mu blízké. Hrabětovy

⁴⁵⁵ RŮŽIČKA, Jiří – Padesát let po smrti Václava Hraběte si s jeho přítelem Jiřím Růžičkou povídal Ludvík Hess. *Divoké víno* [online]. Roč. 2015, č. 75, 19. 1. Dostupné z: <http://www.divokevino.cz/7515/index.php>

⁴⁵⁶ KUCHYŇOVÁ, Zdeňka – Václav Hrabě se narodil před 80 lety. Jeho básně poslouchalo na Portě 30 tisíc lidí. *Radio Prague International*. 13.6.2020. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://cesky.radio.cz/vaclav-hrabe-se-narodil-pred-80-lety-jeho-basne-poslouchalo-na-porte-30-tisic-8683518>

⁴⁵⁷ KOMORÁDOVÁ, Kateřina – Je důležité, aby básníci ve vás žili. *Dobrá adresa* [online]. Roč. 7, 2006, č. 5, květen, s. 7. Dostupné z: http://www.dobraadresa.cz/2006/DA05_06.pdf

⁴⁵⁸ Rozhovor s Jiřím Hlobilem, telefonicky, 13.3.2024. Osobní archiv autorky.

básně Jiřího Hlobila provázely středoškolským studiem, válkou i obdobím vysoké školy. Inspirací pro založení hrabětovských oslav mu byl jiný literární festival: „*Mnoho let jezdím na festival literatury Šrámkova Sobotka, ta atmosféra tam je úžasná a napadlo mě, že by se mohlo založit něco podobného blíž Příbrami. Takže jsem v létě 1993 vymyslel Hořovice Václava Hraběte. Zašel jsem za starostou Hájkem s tím, že mám připravený celý projekt festivalu, tomu se to líbilo a slíbil, že by se to mohlo uskutečnit. Zašel jsem ještě za básníkem Ivanem Slavíkem, který taky Hraběte učil, Hraběte učila i Slavíkova žena. Ivana Slavíka trochu mrzelo, že jsem nevymyslel festival pod jeho jménem,*“⁴⁵⁹ připouští. „*Ale my měli raději beatníky,*“ směje se. „*Nabídl jsem Ivanovi Slavíkovi aspoň místo v porotě, a to ho uklidnilo. Utvořil se tým, ve kterém byl ředitel gymnázia Jiří Vlček, vedoucí kulturního střediska Hořovice Jiří Šalena a další. Trochu mě mrzelo, že po pár letech začali prohlašovat, že ten festival vymysleli oni, ale zakladatel jsem opravdu já.*“⁴⁶⁰

Historii Hořovic Václava Hraběte mapují, stejně jako je tomu u Literární soutěže Františka Halase, sborníky oceněných textů. Almanachy od začátku vydává Městské kulturní centrum Hořovice. Zatímco almanachy halasovských oslav jsou k nalezení v Muzeu literatury, sborníky hořovického festivalu jsou uloženy v knihovně Ústavu pro českou literaturu Akademie věd České republiky.

Stejně jako sborníky Literární soutěže Františka Halase, ani almanachy Hořovic Václava Hraběte nejsou v žádné veřejné knihovně kompletní. Almanachy Hořovic Václava Hraběte na rozdíl od sborníků Literární soutěže Františka Halase obsahují mimo jmenného seznamu výherců a otištěných oceněných textů také úvody⁴⁶¹ věnované otázkám významu poezie a postavení básníka. Tyto úvody jsou zpravidla psané předsedou poroty, tedy básníkem Ivanem Slavíkem a posléze literárním teoretikem Jiřím Zizlerem. Historie hořovického festivalu byla až do roku 2020 neodlučitelně spjatá s osobností Miroslava Kováříka, jehož recitace Hrabětových textů byla každoroční součástí programu.

Literární festival Hořovice Václava Hraběte je koncipován jako bienále, vyhlášen je tedy jednou za dva roky. Na rozdíl od Literární soutěže Františka Halase Hořovice Václava

⁴⁵⁹ Tamtéž.

⁴⁶⁰ Tamtéž.

⁴⁶¹ Slovo poroty se nachází vždy na začátku almanachu, mezi roky 1996-2004 byl úvod uveden zpravidla na neočíslované straně, pro účely citování bude použita strana číslo jedna, není-li uvedeno jinak.

Hraběte lákají na finanční odměnu – první místo je oceněno 5000 korunami, druhé místo 3000 korunami, třetí místo 2000. Čestná uznání jsou bez honorářů.⁴⁶²

Poprvé byla soutěž vyhlášena v roce 1994. V rámci prvního ročníku nevyšel sborník výherních textů, seznam oceněných prvního ročníku je otištěn ve sborníku druhém z roku 1996. V prvním ročníku byli oceněni Lenka Ryvolová, Petra Mertinová, Jitka Srbová,⁴⁶³ Lucie Barborková, Marek Hejduk, Milan Vrba, Martin Šimek, Lukáš Máslo, Marcela Šnajdrová a Stáňa Hammerschmiedová.⁴⁶⁴ Sborník druhého ročníku neobsahuje seznam členů poroty prvního ročníku, nicméně složení poroty a přiblížení programu prvního ročníku přinesly *Literární noviny*. V porotě usedli Jiří Hlobil, Karla Erbová, Helena Šlesingerová, František Spurný, Josef Hrubý, František Fabián, Josef Gruber, Pavel Černý, Jiří Vlček, Jiří Zizler, Ondřej Vaculík a Marie Slavíková.

Festival byl zahájen v pátek 29. dubna v sále hořovické radnice. Program poté pokračoval koncertem skupiny ETC s Vladimírem Mišíkem. Páteční večer byl zakončen v kostele Nejsvětější trojice koncertem žesťového kvintetu a varhan. Koncert byl prokládán recitačními vstupy Hrabětovy poezie v podání recitátora Miroslava Kovářika. V sobotu byl program zahájen v městském kině seminářem Václav Hrabě a jeho tvorba, součástí semináře byla i beseda se spolužáky a přáteli Václava Hraběte.⁴⁶⁵ Jiří Hlobil při našem hovoru ještě vzpomínal na inscenaci *Horečky*, jediné dochované prózy Václava Hraběte, kterou nacvičil se studenty Gymnázia Plzeň Mikulášské náměstí, kde v té době učil.⁴⁶⁶

Cílem festivalu mělo být „příjemné setkání v místě, kde Václav Hrabě prožíval svá studia a první lásky a poznat širší ohlas na svou tvorbu.“⁴⁶⁷ Podle deníku *Práce* byl Miroslav Kovářik festivalem nadšen a reagoval slovy: „Splnil se mi životní sen!“⁴⁶⁸ Jitka Srbová, oceněná v prvním ročníku, je od roku 2018 jednou z porotkyň, do Hořovic se dostala přes pořad Zelené

⁴⁶² Vyhlášení, stanovy a přihláška na literární soutěž Hořovice Václava Hraběte 2024. *MKC Hořovice* [online]. [cit. 2024-04-19]. Dostupné z: <https://mkc-horovice.cz/vyhlaseni-stanovy-a-prihlaska-na-literarni-soutez-horovice-vaclava-hrabete-2024/>

⁴⁶³ Vydala sbírky *Někdo se loudá po psím* (2011), *Světlo vprostřed těla* (2013), *Les* (2016), *Svět* (2019).

⁴⁶⁴ Ocenění autoři 1. ročníku. *Hořovice Václava Hraběte. Sborník II. ročníku literární soutěže pro začínající autory*. Hořovice: Městské kulturní centrum Hořovice, 1996, s. 1.

⁴⁶⁵ Hořovice Václava Hraběte. *Literární noviny*. Roč. 5, 1994, č. 19, 12. 5., s. 2. Dostupné z: <https://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=LitNIII/5.1994/19/2.png>

⁴⁶⁶ Rozhovor s Jiřím Hlobilem, telefonicky, 13.3.2024. Osobní archiv autorky.

⁴⁶⁷ HLOBIL, Jiří – Lásky je jako večernice...: Na přelomu dubna a května se připravuje setkání Hořovice Václava Hraběte. Rozmlouval Petr Dvořák. *Plzeňský deník*. Roč. 3, 1994, č. 11, 14. 1.1994, s. 6.

⁴⁶⁸ VANČA, Jaroslav. Lyrika v hořovickém hájemství. *Práce*. Roč. 50, 1994, č. 106, 6.5.1994, s. 11.

peři Miroslava Kovářika: „*Ocenění pro mě bylo důležité, neboť tady musel text obstát o sobě, anonymní formát vylučoval jakékoliv osobní sympatie: a to je pro mě důležité dodnes.*“⁴⁶⁹

V roce 1996 byly coby vítězné texty vybrány básně Stanislavy Bumbové, Jolany Pastorové, Jaroslava Hurta, Kateřiny Bolechové, Marcely Šnajdrové, Martina Šimka, Petry Kunové, Blaženy Vampolové, Jitky Srbové a Jiřího Orny. Porota vybírala mezi 150 texty.⁴⁷⁰ V porotě usedli Ivan Slavík, Ondřej Vaculík, Michal Viewegh, Petr Borkovec, Jiří Zizler, Jiří Vlček a Pavel Černý. Předmluvu ke sborníku napsal Ivan Slavík, který mj. píše: „*Je potěšitelné, že v době, kdy takřka všechno je oceňováno tržní, tj. kupní a prodejní hodnotou, najdou se mladí lidé, kteří jsou přitahováni poezií.*“⁴⁷¹ Program festivalu byl zahájen v pátek 3. května, součástí programu bylo kromě vyhlášení výsledků soutěže a nedělní piety u hrobu Václava Hraběte také výstava v prostorách knihovny Život a tvorba Václava Hraběte.⁴⁷²

Inzerci třetího ročníku přinesl měsíčník *Čtenář*, odkud lze vyčíst, že soutěžní příspěvky se zpočátku zasílaly na adresu městského kulturního centra Hořovice.⁴⁷³ V rámci třetího bienále v roce 1998 byly coby vítězné vybrány texty Kateřiny Rudčenkové,⁴⁷⁴ Barbory Svobodové, Vladimíra Palečka, Renaty Beránkové, Martina Krebly, Mileny Svobodové, Tomáše Makaje, Václava Hájka, Michala Grossmana a Jana Havleny. Ivan Slavík v předmluvě sborníku popisuje poezii jako „*údajnou Popelku na knižním trhu, kterou knihkupci neobjednávají, protože ji nikdo nechte.*“⁴⁷⁵ Navzdory přirovnání poezie k Popelce porota ve složení Ivan Slavík, Ondřej Vaculík, Jan Štolba, Petr Borkovec, Jiří Zizler, Jiří Vlček a Pavel Černý vybírala z 238 textů.⁴⁷⁶

Program byl zahájen 30. dubna vernisáží Hořovice ve fotografii na zámku v Hořovicích, následující den, v pátek, na zámku pokračoval program vernisáží skupiny Brány a koncertem skupiny Gladiola, která představila gotické a renesanční písně. Oficiálnímu zahájení předcházelo představení *Zkrocení zlé ženy* v podání studentů DAMU, program poté odstartoval koncertem kapely Ivan Hlas and his boys. V půl deváté se odehrálo setkání u básníka hrobu doprovázené recitací Miroslava Kovářika, sobotu uzavřel koncert Laca Décziho v hotelu

⁴⁶⁹ Online korespondence s Jitkou Bret Srbovou z 2.5.2024. Osobní archiv autorky.

⁴⁷⁰ Hořovice Václava Hraběte 1994–2000 – výsledky, porota, statistika, neuspořádaný archiv Městského kulturního centra Hořovice.

⁴⁷¹ SLAVÍK, Ivan. Hořovice Václava Hraběte 1996. in: *Hořovice Václava Hraběte 1996. sborník II. ročníku literární soutěže pro začínající autory*. Hořovice: Městské kulturní centrum Hořovice, 1996, s. 3.

⁴⁷² Druhé Hořovice V. Hraběte. *Plzeňský deník*. Roč. 5, 1996, č. 104, 3. 5., s. 13.

⁴⁷³ Vyhlášení literární soutěže. *Čtenář*. Roč. 50, 1998, č. 2, s. 45.

⁴⁷⁴ Vydala sbírky *Ludwig* (1999), *Není nutné, abyste mě navštěvoval* (2001), *Popel a slast* (2004), *Chůze po dunách* (2013).

⁴⁷⁵ SLAVÍK, Ivan. Hořovice Václava Hraběte 1998, in: *Hořovice Václava Hraběte 1998. sborník III. ročníku literární soutěže pro začínající autory*. Hořovice: Městské kulturní centrum Hořovice, 1998, s. 3.

⁴⁷⁶ Hořovice Václava Hraběte 1994–2000 – výsledky, porota, statistika, neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

Zelený strom. V sobotu byla pro celý den připravena možnost prohlídky zámku, odpoledne se neobešlo bez Zeleného peří Miroslava Kovářika, v podvečer byla ke shlédnutí divadelní skeč *Párkař* opět v podání studentů DAMU. Sobotu uzavřely koncerty hudebního sdružení EKG-M a Jiřího Stivína. Vyhlášení výsledků se odehrálo až v poslední den, v neděli, program neupřesňuje, zda se vyhlášení odehrálo na radnici či na nádvoří zámku. Třetí bienále zakončil koncert Vlasta Redla.⁴⁷⁷

Nové milénium přivítalo obměněnou porotu; texty hodnotili Ivan Slavík, Ondřej Vaculík, Jiří Zizler, Jiří Vlček, Pavel Černý, Vladimír Křivánek, coby čestní členové z redakce časopisu Host se hodnocení účastnili Miroslav Balašík a Regina Mikšíkova a Miroslav Kovářik. Porota vybírala mezi 178 texty.⁴⁷⁸ Coby autoři vítězných textů byli vybráni Kateřina Kašáková, Milan Šedivý,⁴⁷⁹ Ester Brandejsová, Martina Adamcová, Eva Adamová, Veronika Vidrová, Kamil Bouška,⁴⁸⁰ Marek Červený, Pavel Metoděj Chramosta, Kateřina Kováčová,⁴⁸¹ Jana Hladíková, Eva Hronová, Eva Vybíralová, Lenka Mitysková, Lukáš Veselý, Klára Homoláčová, Barbora Svobodová, Klára Homoláčová, Petra Čecháková, Miroslava Ondrová, Tomáš Kůs, Roman Balcárek, Drahomíra Vaignerová a Lada Pokorná. *Berounský deník* vyhlášení popisoval jako *třídenní svátek kultury* začínající v pátek 28. dubna ve společenském domě s hudební session, na kterém vystoupil Michal Prokop, pokračující v sobotu literárním seminářem, pietou u hrobu a večerem v klubu Labe pojmenovaném Poezie v hudbě. V neděli večer se odehrálo vyhlášení výsledků, program zakončil koncert Jazzové čarování.⁴⁸²

Ivan Slavík se při příležitosti úvodu sborníku zamyslel nad údělem básníka: „*Být básníkem je však něco jiného, než jednou napsat zdařilý text. Je to životní úděl, dost tvrdý a nebezpečný.*“⁴⁸³ Z vítězných textů Ivan Slavík cítil „*hledání, snahu získat nějakou odpověď a*

⁴⁷⁷ Hrabětovy Hořovice [grafika]: 30.4.- 3.5.1998 bienále - 3. ročník literární soutěže, uloženo v Národní knihovně Praha.

⁴⁷⁸ Hořovice Václava Hraběte 1994–2000 – výsledky, porota, statistika, neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

⁴⁷⁹ Vydal sbírky *Sonáta pro vnitřní hlas* (2005), *Výběh slov* (2008), *V černé i v bílé* (2011), *Bác!* (2013), *Pod Hádovou zmijovkou* (2015), *Kabát i tabák: Úmor dní, lapsus palindromů* (2020).

⁴⁸⁰ Vydal sbírky *Oheň po slavnosti* (2011), *Hemisféry* (2015), *Inventura* (2018), *Dokumenty* (2023), *Má vlast* (2023), *Dokument* (2023), *Na doživotí* (2023).

⁴⁸¹ Vydala sbírky *Hnízda* (2004), *Sem cejtla les* (2016).

⁴⁸² Příznivci básníka Václava Hraběte se o víkendu sejdou v Hořovicích. *Berounský deník* Roč. 9 (2000), 27.4.2000, s. 27.

⁴⁸³ Hořovice Václava Hraběte 2000. *Sborník IV. ročníku literární soutěže pro začínající autory*. Hořovice: Městské kulturní centrum Hořovice, 2000, s. 1.

opřít se o nějaký pevný bod. ⁴⁸⁴ Festival podle něj „pomáhá i regionálnímu pocitu, aby si kraj uvědomil svoji specifčnost a identitu.“⁴⁸⁵

V roce 2002 porota ve složení Miroslav Balašík, Ondřej Vaculík, Jiří Zizler, Jiří Vlček, Pavel Černý, Dominik Mačas, Ivan Slavík a Miroslav Kovářík vybírali z 155 prací.⁴⁸⁶ První místo získal Martin Skýpala,⁴⁸⁷ druhá skončila Veronika Hornerová, z bronzu se mohla radovat Stanislava Bumbová. O čestná uznání se podělili Renata Ungermanová, Petr Řehák, Kateřina Kašáková, Tomáš T. Kůs, Martin Rudovský, Eva Svitáková a Milan Šedivý. Zvláštní cenu časopisu Host získal Marek Červený. Úvod si tentokrát vzal na starost Miroslav Balašík, který píše, že „básníkem se stává pouze ten, kdo dokáže své pocity vyslovit tak, že citové a duchovní zaujetí vyvolá u čtenáře.“⁴⁸⁸

Program hořovických slavností odstartoval v městském kině v pátek 3. května přivítáním účastníků festivalu starostou města Hořovice, večer se odehrály koncerty v klubu Labe. V sobotu se v sále radnice pokračovalo literárním seminářem, podvečer byl věnován pietě u hrobu Václava Hraběte. Neděle byla zasvěcena autorskému čtení výherců pod taktovkou Miroslava Kováříka v prostorách zámeckého parku, vyhlášení výsledků soutěže se následně konalo v městském kině.⁴⁸⁹ Ceny byly výhercům předány z rukou starosty města, předsedy poroty Miroslava Balašíka a ředitele městského kulturního centra Jiřího Šahely.⁴⁹⁰

„Při ohlédnutí lze hovořit o celkově se zlepšující úrovni prací, o rostoucím zájmu mladých lidí diskutovat o problémech spojených s tvorbou, o jejich touze dozvědět se o peripetiích vlastní tvorby co nejvíce,“⁴⁹¹ shrnovaly později ročník *Podbrdské noviny*.

V roce 2004 zůstala porota stejná a vybírala z 97 textů.⁴⁹² Ocenění se dočkali Kateřina Kašáková, Marcela Pátková, Ivana Myšková,⁴⁹³ Zdeňka Tlustá, Nela Hanelová, Vojtěch Vomáčka, Marie Ďulíková, Ivana Klímová, Marie Andrea Kapustová a Klára Spirová. Zvláštní cenu časopisu Host získala Eva Tacchinardi. Úvod almanachu, tentokrát bez uvedení autora,

⁴⁸⁴ SOUKUPOVÁ, Jitka - "Nejlepší práce mladých autorů byly až drastické" míní předseda poroty celostátní literární soutěže Hrabětovy Hořovice Ivan Slavík. *Berounský žurnál*. Roč. 7, č. 9 (2000), s. 5.

⁴⁸⁵ Tamtéž.

⁴⁸⁶ Hořovice Václava Hraběte 2002 - statistika, neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

⁴⁸⁷ Vydal sbírky *Alter ego* (2007), *Ruční práce* (2008), *Příběhy písmen* (2010), *Noc je na prodej* (2016), *Střídavá péče* (2022).

⁴⁸⁸ Hořovice Václava Hraběte 2002. *Sborník V. ročníku literární soutěže pro začínající autory*. Hořovice: Městské kulturní centrum Hořovice, 2002, s. 1.

⁴⁸⁹ Hořovice Václava Hraběte 2002 – tisková zpráva, neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

⁴⁹⁰ ČERNÝ, Pavel. Mladí literáti v Hořovicích. *Podbrdské noviny*, Roč. 10, č. 9 (2002), s. 1.

⁴⁹¹ HVH 2002 – skončily. *Podbrdské noviny*, Roč. 10, č. 10, s. 4.

⁴⁹² Hořovice Václava Hraběte 2004 - statistika, neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

⁴⁹³ Vydala prózy *Nicení* (2012), *Bílá zvířata jsou velmi často hluchá* (2017).

pojmenovaný Mladý hlas poezie, přichází s pochopením pro začínající básníky: „*Mladý básník musí číst, vstřebávat, horoucně přijímat, ale také se rozcházet, nesmiřitelně odmítat a zavrhnout.*“⁴⁹⁴

Program festivalu byl zahájen v pátek 30. dubna vernisáží obrazů Milana Eberleho na hořovickém zámku, večer se program přesunul do klubu Labe, kde se odehrál koncert uskupení New York Cellula and Laco Déczi, které zakončilo Labské nocturno. V sobotu ráno byl pro účastníky připraven literární seminář v sálu radnice. Odpoledne bylo možno shlédnout divadelní hru *Kterak rychle pojídati různé druhy ovoce a zeleniny* v podání souboru Prvobytně pospolná společnost v klubu Labe a Miroslav Kovářik vystoupil se svým literárním matiné o mladých básnících Zelené peří v zámeckém zámku. Vpodvečer se konala pieta na lochovickém hřbitově. Zbytek programu se opět odehrával v Hořovicích v klubu Labe. Před vyhlášením výsledků účastníci shlédli divadelní hru *Česká zdechlina aneb Baudelaire v Labi* nacvičenou studenty hořovického gymnázia, konci programu předcházela koncert skupiny Ty Syčáci po kterém následoval závěrečný noční proud – jazzíčkové vertrie.⁴⁹⁵ Ceny předával starosta Hořovic Jan Hájek, ředitel Městského kulturního centra Jiří Šalena a Jiří Zizler.⁴⁹⁶

Vyhlášení sedmého bienále proběhlo 12. 12. 2005.⁴⁹⁷ Inzerci s pravidly přinesly *Podbrdské noviny*.⁴⁹⁸ Porota ve složení Jiří Zizler, Miroslav Balaščík, Ondřej Vaculík, Jiří Vlček, Dominik Mačas, vybírala z 98 textů, z prvních třech míst se mohli radovat Martina Chládková, Irena Velichová a Jan Těsnohlídek ml.,⁴⁹⁹ čestná uznání si odnesli Martin Trdla, Jan Pecháček, Eliška Pelikánová, Jiří Nenutil, Ivana Myšková, Magdaléna Rysová⁵⁰⁰ a Olga Ferjenčíková, Zvláštní cena redakce časopisu Host byla udělena Martinu Trdlvi.⁵⁰¹ Úvod almanachu je z pera Ondřeje Vaculíka, který prosí všechny mladé autory o čtení i jiných textů, než jsou jejich vlastní: „*Napsat dobrou knihu je umění, stejně jako je umění ji umět správně přečíst.*“⁵⁰²

⁴⁹⁴ Mladý hlas poezie. In: *Hořovice Václava Hraběte 2004*. Hořovice: Městské kulturní centrum Hořovice, 2004, s. 3

⁴⁹⁵ Hořovice Václava Hraběte 2004 – tisková zpráva, neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

⁴⁹⁶ VACULÍK, Ondřej. VI. bienále literární soutěže Hořovice Václava Hraběte 2004. *Podbrdské noviny* Roč. 12, č. 9 (2004), s. 12.

⁴⁹⁷ Hořovice Václava Hraběte 2006 – tisková zpráva, neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

⁴⁹⁸ Hořovice Václava Hraběte 2006. *Podbrdské noviny*. Roč. 13, č. 23, s. 5.

⁴⁹⁹ Vydal sbírky *Násilí bez předsudků* (2009) – Cena Jiřího Ortena 2010, *Rakovina* (2011), *Ještě je co ztratit* (2013), *Hlavně zavražď sebe* (2016), *Hranice a zdi* (2018), *Garum* (2022).

⁵⁰⁰ Vydala sbírku *Trnky na tvůj klín* (2009).

⁵⁰¹ Hořovice Václava Hraběte 2006 – výsledky, neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

⁵⁰² VACULÍK, Ondřej. VII. bienále literární soutěže pro začínající autory. In: *Hořovice Václava Hraběte 2006*. Hořovice: Městské kulturní centrum Hořovice, 2006, s. 3.

Program festivalu byl zahájen v pátek 28. dubna koncertem Moniky Načevy v klubu Labe, v sobotu ráno byl ve společenském domě pro účastníky připraven literární seminář s porotou, následovalo autorské čtení oceněných autorů v zámeckém parku. Vpodvečer se odehrála pieta u básníkovy hrobu. Sobotu zakončila série koncertů v klubu Labe. Neděli otevřelo promítání dokumentu z cyklu *Nevyjasněná úmrtí* o Hrabětově životě. Vyhlášení výsledků předcházela montáž textů Dík za všechno co nebylo i bylo složená z díla Vladimíra Holana, Jaroslava Seiferta, Jiřího Ortena, Ivana Blatného a Václava Hraběte,⁵⁰³ po montáži textů v podání recitátorů Miroslava Kováříka a Radka Bláhy následoval zlatý hřeb programu, vyhlášení výsledků.⁵⁰⁴ Ceny předával Miroslav Kovářík spolu se starostou města Hořovice Janem Hájkem. Ondřej Vaculík pro *Podbrdské noviny* hodnotil vyhlášení díky „své neformálnosti a schopnosti improvizace“ jako „vrchol celého festivalu.“⁵⁰⁵

Osmé bienále bylo vyhlášeno 10.12.2007.⁵⁰⁶ Porota ve složení Jiří Zizler, Miroslav Balašík, Martin Stöhr, Ondřej Vaculík, Dominik Mačas, Jiří Vlček a Tomáš Makaj hodnotila 64 básní.⁵⁰⁷ První tři místa obsadily samé ženy, a sice Iva Kůřilová,⁵⁰⁸ Monika Petrlová a Irena Velichová.⁵⁰⁹ Čestná uznání obdrželi Jan Těsnohlídek, Michaela Horynová, Petr Bílek, Barbora Štanclová, Jana Orlová,⁵¹⁰ Martina Dobrovolná a Pavlína Vimmrová. Zvláštní cenu redakce časopisu Host získal Lukáš Weishäupl. Úvod almanachu osmého bienále napsal předseda poroty, Jiří Zizler, který přirovnává poezii k magii: „*Jestliže něco mladé tvorbě obzvláště nesluší, je to vlažnost. Poezie roste z napětí a protikladů, z vnitřního přetlaku – vždyť ve verších začínáme mluvit právě tehdy, když nám „normální“ jazyk již nepostačuje, protože je málo sdělný, přesný a intenzivní, a na jeho místo nastupuje jazyk magický.*“⁵¹¹

Festival v tomto roce odstartoval v pátek 2. května v klubu Labe vernisáží obrazů Vladimíra Moutelíka, následovala divadelní hra *EQUUS 07* v podání divadla Na Vísece Hořovice. Páteční program zakončil koncert kapely Terne Čhave. Sobotní dopoledne bylo zasvěcené tradičnímu literárnímu semináři s porotou v přísálí společenského domu. Odpoledne

⁵⁰³ Hořovice přivítají literární soutěž již posedmé. *Echo: nezávislé noviny okresu Beroun*. Roč. 16, č. 14 (2006), s. 5.

⁵⁰⁴ VACULÍK, Ondřej. VII bienále literární soutěže pro začínající autory. In: *Hořovice Václava Hraběte 2006*. Hořovice: Městské kulturní centrum Hořovice, 2006, s. 3.

⁵⁰⁵ VACULÍK, Ondřej. Hořovice Václava Hraběte 2006. *Podbrdské noviny*. roč. 14, č. 9 (2006), s. 5.

⁵⁰⁶ Hořovice Václava Hraběte 2008 – tisková zpráva, neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

⁵⁰⁷ Hořovice Václava Hraběte 2008 – statistika, neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

⁵⁰⁸ Vydala sbírku *Snad že kašleš chuchvalce odrostlých pampelišek* (2009).

⁵⁰⁹ Vydala sbírky *Dopisy k němu* (2008), *Jádro škrábej* (2022).

⁵¹⁰ Vydala sbírky *Čichat oheň* (2013), *Ujedě* (2017), *Neutečeš* (2022).

⁵¹¹ ZIZLER, Jiří. Slovo poroty. In: *Hořovice Václava Hraběte 2008*. Hořovice: Městské kulturní centrum Hořovice, 2008, s. 3.

otevřelo Zelené peří Miroslava Kovářika a následný recitál, kde zazněla poezie oceněných autorů předchozích ročníků, šlo o vůbec první autorské čtení bývalých laureátů v rámci historie festivalu.⁵¹² Jako host vystoupila prozaička a básnířka Kateřina Rudčenková.⁵¹³ V pozdním odpoledni se konala tradiční pieta na lochovickém hřbitově, po návratu do klubu Labe proběhlo všemi očekávané vyhlášení výsledků soutěže. Program byl zakončen recitálem Ester Kočičkové.⁵¹⁴

„Ocenění pro mě ale váhu měla, spíš ve smyslu potvrzení svého vyjádření, jako určitý znak kvality,“⁵¹⁵ vrací se ve vzpomínkách Irena Velichová. Detaily z vyhlášení už si nevybaví. Pouze dodává, že z její strany kontakt s ostatními účastníky neproběhl, psaní se věnuje i nadále, v roce 2022 jí vyšel výbor básní z let 2008-2021.

Deváté bienále bylo vyhlášeno 9.12.2009.⁵¹⁶ Porota ve složení Jiří Zizler, Martin Stöhr, Ondřej Vaculík, Dominik Mačas, Jiří Vlček a Tomáš Makaj hodnotila celkem 106 textů.⁵¹⁷ Z prvních tří míst se mohli radovat Lukáš Kadlec, Michaela Schwarzová a Jana Orlová, čestná uznání si rozdělili Kamil Princ,⁵¹⁸ který byl zároveň držitelem Zvláštní ceny redakce časopisu Host,⁵¹⁹ dále Ondřej Hložek, Marie Krystýnová, Simona Lacinová, Vojtěch Diatka, Lukáš Filip, Alice Hekrdlová.

Úvod almanachu opět pochází z pera předsedy poroty Jiřího Zizlera. V závěru připomíná, snad by se dalo říct, obecné poselství literárních soutěží: „*Soutěže mladých autorů, k nimž ta naše patří, nesvedou mnoho. Chtějí zprostředkovat první dotyk adepta se světem literatury, motivovat, zanítit, vytvořit prostor pro setkání, iniciovat kontakty mezi těmi, pro než poezie mnoho znamená.*“⁵²⁰ Velmi podobně pro server *VašeLiteratura* reagoval i vítěz tohoto ročníku Lukáš Kadlec, když byl dotázán, co pro něj výhra znamená: (znamená to) „*žít určitý čas s pocitem, že v kosmu možná funguje určitý vztah sounáležitosti.*“⁵²¹ Pro Lukáše Kadlece to

⁵¹² Hořovice Václava Hraběte již po osmé. *Podbrdské noviny* Roč. 19, č. 8 (2008), s. 8.

⁵¹³ MAKAJ, Tomáš. Ohlédnutí za Hořovicemi Václava Hraběte 2008. *Podbrdské noviny*, Roč. 19, č. 10 (2008), s. 13.

⁵¹⁴ Hlavní program festivalu. In: *Hořovice Václava Hraběte 2008*. Hořovice: Městské kulturní centrum Hořovice, 2008, s. 2

⁵¹⁵ Online korespondence s Irenou Henzl Velichovou z 5.4.2024. Osobní archiv autorky.

⁵¹⁶ Hořovice Václava Hraběte 2010 – tisková zpráva, neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

⁵¹⁷ Hořovice Václava Hraběte 2010 – statistika, neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

⁵¹⁸ Vydal sbírky *Sonáta pro rezavou harfu* (2011), *Nožem učím rybu křičet* (2019), *Ozvěna rybiho křiku* (2023).

⁵¹⁹ Výsledky literární soutěže HVH. *Podbrdské noviny*, Roč. 18, č. 9 (2010), s. 11.

⁵²⁰ ZIZLER, Jiří – VACULÍK, Ondřej: Útěcha z poezie. In: *Hořovice Václava Hraběte 2010*. Hořovice: Městské kulturní centrum Hořovice, 2010, s. 5.

⁵²¹ ŠIMEČKOVÁ, Marta: Lukáš Kadlec: "Nejraději se nořím do imaginace, její pohled mne uhranul doživotně". *Vaše Literatura* [online]. 6. 7. 2010 [cit. 2024-02-10]. Dostupné z: <http://www.vaseliteratura.cz/rozhovory/1323-lukas-kadlec>

byla první zkušenost s vystoupením na veřejnosti: „*Nikdy jsem své texty jinam neposílal. Již delší dobu jsem měl potřebu získat nějakou zpětnou vazbu, nyní jsem již zase na (předpokládám) delší čas nasákl k další nepotřebě se na literárním dění veřejně účastnit.*“⁵²²

Hořovický festival začal v pátek 30. dubna vernisáží litografií Oldřicha Jelena v prostorách klubu Labe, v sobotu dopoledne se odehrál tradiční literární seminář s porotci, následovalo divadelní představení *DO PRÁCE? aneb život se s námi nemazlí* v podání hořovického divadla Na Holou. Odpoledne následovalo pásmo Osudové básně, montáž textů Jaroslava Seiferta, Ivana Blatného, Jiřího Ortena, Jiřího Kainara a Václava Hraběte, recitaci obstarali Radek Bláha a Miroslav Kovářík. Program se poté přesunul na tradiční pietu do Lochovic. V půl šesté se odehrálo vyhlášení výsledků.⁵²³ Součástí vyhlášení byl také křest publikace *Klíč k zámku jednoho Hraběte: spektrum motivů v poezii a v próze Václava Hraběte* od Blanky Kalenské-Křížové.⁵²⁴

Jubilejní desáté bienále v roce 2012 přiválo na stůl porotců 133 básní.⁵²⁵ Porota usedla ve složení známém již z předchozích let; Jiří Zizler, Miroslav Balaščík, Martin Stöhr, David Zábranský, Dominik Mačas, Jiří Vlček a Tomáš Makaj, úvod almanachu si opět vzal na starost předseda poroty Jiří Zizler, ve svém úvodníku připomíná slova básníka Josifa Alexandroviče Brodskije, držitele Nobelovy ceny za literaturu za rok 1987: „*V poezii se jazyk stává světem a svět jazykem. Pravá poezie se nepřizpůsobuje prostředí, naopak „mění společnost nepřímou, mění její dikci, ovlivňuje míru jejího sebepoznání.*“⁵²⁶ První tři místa patřila Lukáši Horákovi,⁵²⁷ Zdeňce Pospíšilové a Alžbětě Luňáčkové, čestná uznání porota rozdělila mezi Petra Bittnera, Lucii Ferstovou, Filipa Vávru, Alici Hekrdlovou, Lenku Požárovou, Jakuba Vaňka a Kláru Vaníčkovou. Zvláštní cenu časopisu Host získala Alice Hekrdlová.⁵²⁸

Program byl zahájen v pátek 27. dubna v klubu Labe, ve společenském domě následovalo představení černého divadla Jiřího Srnce. Sobotní program se odehrával v klubu Labe; hudebně-literární kavárna přinesla autorská čtení David Zábranského, Jiřího Dědečka, Ondřeje Holubce, Milana Kozelky a zahraničních hostů; polské básnířky Zofie Baldygy a slovenského básníka Vlodo Šimka. Večer byl zakončen koncertem kapely Krch-off band.

⁵²² Tamtéž.

⁵²³ Hořovice Václava Hraběte 2010 – tisková zpráva, neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

⁵²⁴ VACULÍK, Ondřej. Hořovice Václava Hraběte 2010. *Podbrdské noviny*. Roč. 18, č. 10 (2010), s. 2.

⁵²⁵ Hořovice Václava Hraběte 2012 – statistika, neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

⁵²⁶ ZIZLER, Jiří – VACULÍK, Ondřej: Chvála iracionality. In: *Hořovice Václava Hraběte 20. 4. – 29. 4. 2012*. Hořovice: Městské kulturní centrum Hořovice, 2012, s. 5.

⁵²⁷ Vydal sbírku *Amensch* (2014) – nominace Cena Jiřího Ortena 2015.

⁵²⁸ Ocenění autoři HVH 2012 - X. bienále. In: *Hořovice Václava Hraběte 20. 4. – 29. 4. 2012*, s. 31.

V neděli se poté odehrála pieta na lochovickém hřbitově a vyhlášení výsledků v klubu Labe.⁵²⁹ Časopis Host později spatřoval „nenahraditelnou hodnotu festivalu v možnosti setkávání podobně naladěných duší.“⁵³⁰

V roce 2014 dostala porota ke čtení rovných 100 básní.⁵³¹ Složení poroty se opět trochu proměnilo; Jiří Zizler, Miroslav Balaščík, Martin Stöhr, Kateřina Rudčenkova, Dominik Mačas, Jiří Vlček, Tomáš Makaj. Na prvním místě se umístil Jan Delong následovaný Bernadetou Babákovou⁵³² a Adamem Táborským. Čestná uznání se rozdělila mezi Markétu Vlkovou, Jana Henyše, Ondřeje Olšanského, Davida Kořínka, Kristýnu Montagovou,⁵³³ Katarínu Belejovou a Janu Vlčkovou. Program tento rok probíhal pouze jeden den, v sobotu 3. května byl festival zahájen seminářem se členy poroty, odpoledne bylo věnováno pietě u hrobu básníka, po návratu do Hořovic následovalo v klubu Labe *Testosteron blues*, montáž písniček, poezie a povídek Allena Ginsberga, Lawrence Ferlinghettiho, Gregoryho Corsa, Václava Hraběte a Svatavy Antošové. Po montáži beatnických testů v podání recitátorů Miroslava Kovářika a Radka Bláhy byly vyhlášeny výsledky soutěže. Program byl zakončen recitálem Karla Vepřeka.⁵³⁴ Jiří Zizler úvod almanachu věnoval víře v naději, jež poezie představuje: „*Víra v řeč a její nejvyšší formu, řeč básnickou, pro nás zůstává přesvědčivým poselstvím a horizontem naděje.*“⁵³⁵

I s časovým odstupem mluví Jan Delong o výhře s úctou a nevyhýbá se sebekritice: „*Tuším, že to bylo podruhé, co jsem se hlásil a poprvé jsem se neumístil. Chtělo to čas a více zkušeností a myslím, že ten ročník 2014 byla poslední možnost, kdy jsem se mohl přihlásit, a to i proto, že ten rok mi vycházela sbírka. Radost jsem měl i proto, že tuto soutěž vnímám jako jednu z nejprestižnějších pro mladé autorky a autory. A finanční prémie byl fajn bonus.*“⁵³⁶

Dvanácté bienále bylo vyhlášeno 18.1.2016, přihlášeno bylo 48 prací.⁵³⁷ Před vyhlášením výsledků pro *Berounský deník* promluvil místostarosta Hořovic Ondřej Vaculík, který literární tradici považuje za dobrou literární půdu: „*Celý festival je i jakousi literární*

⁵²⁹ Tamtéž, s. 2.

⁵³⁰ [V posledních dubnových dnech...]. *Host*. Roč. 28, 2012, č. 5, s. 96. Dostupné z: https://www.h7o.cz/files/magazines/267/host_2012_05.pdf

⁵³¹ Hořovice Václava Hraběte 2014 – statistika, neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

⁵³² Vydala sbírku *Sdílení polohy bylo ukončeno* (2021).

⁵³³ Vydala sbírku *Příště to nenechat zajít tak daleko* (2016).

⁵³⁴ Program festivalu XI. bienále literární soutěže Hořovice Václava Hraběte 2014. *Hořovický měšťan*. Roč. 7, č. 5 (2014), s. 12. Dostupné z: https://www.mesto-horovice.eu/modules/file_storage/download.php?file=3ba4fe5e%7C320&inline=1

⁵³⁵ ZIZLER, Jiří. Možnosti poezie. In: *Hořovice Václava Hraběte: sborník XI. bienále literární soutěže pro začínající autory*: 3.5.2014. Hořovice, Městské kulturní centrum Hořovice, s. 5.

⁵³⁶ Online korespondence s Janem Delongem z 9.4.2024. Osobní archiv autorky.

⁵³⁷ Hořovice Václava Hraběte 2016 – tisková zpráva, neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

*slavností, která mimoděk zdůrazňuje, že literární tvorba není okrajovou záležitostí, podílí se na formování společnosti a zejména utváří osobnost toho, kdo se jí věnuje.*⁵³⁸

Porota byla tento rok v porovnání s rokem loňským o jednoho člena chudší, mezi hodnotitele nepatřila Kateřina Rudčenková. První místo si odnesl Jakub Rosák, i další dvě místa patřila mužům; Matoušovi Holadovi a Adamovi Hoškovi. Čestná uznání si dle poroty zasloužily texty Adama Šabaty, Taťány Lyskové, Moniky Charouskové, Dana Lechmanna, Elišky Kohlíčkové a Anny Prstkové. Držitelé Zvláštního ocenění revue Host byli dva, ocenění byli Petr Vašků a Adam Šabat.⁵³⁹

Festival byl zahájený v pátek 29. dubna recitálem Vladimíra Merty v Klubu Labe, na ten navázaly koncerty a literární session. Sobotu otevřel seminář s porotci, po kterém následovala pieta na lochovickém hřbitově. Mimo básně Variace na renesanční téma u hrobu „*zazněly i verše z nedávno vydaných sbírek české poezie, ve kterých je básník citován.*“⁵⁴⁰

Odpoledne vystoupil recitátor Miroslav Kovářík se svým pořadem Zelené peří o mladých básnících, vyhlášení v sále hořovické radnice předcházel koncert saxofonového souboru Saxtet. Program byl zakončen koncertem Michala Prokopa, Luboše Andršta a Jana Hrubého v klubu Labe. Pro výherce Jakuba Rosáka ocenění představovalo „*velké překvapení a velkou motivaci do další tvorby.*“⁵⁴¹ Zpětně Jakub Rosák za největší výhru považuje účast v pořadu Miroslava Kováříka Zelené peří na Malostranské Besedě, Kováříkovy vystoupení navštěvoval ještě před účastí v soutěži: „*Pozval jsem tam kamarády, rodinu a byl to krásný večírek a zároveň takový „vrchol” mé krátké básnické kariéry. To Zelené Peří asi v té době už nemělo takový vřhlas, bylo nás tam asi pět „básníků” na podiu, přičemž já s Matoušem Holadou jsme si tam pozvali rodiny a kámoše a nikdo jiný tam myslím nepřišel, takže když se pan Kovářík ptal publika, na co přišli a co se jim líbilo, tak jsme tam bylo všichni jak Hujerovi.*“⁵⁴² Z programu vyhlášení vyzdvihuje především recitaci oceněných textů

⁵³⁸ KOČOVÁ, Radka. Ondřej Vaculík: Festival je literární slavností. *Berounský deník* [online]. 15.4.2016 [cit. 2024-02-11]. Dostupné z: <https://berounsky.denik.cz/volny-cas/ondrej-vaculik-festival-je-literarni-slavnosti-20160415.html>

⁵³⁹ Ocenění autoři HVH 2016 – XII. Bienále. In: *Hořovice Václava Hraběte 2016*. Hořovice: Městské kulturní centrum Hořovice, 2016, s. 38.

⁵⁴⁰ KOVÁŘÍK, Miroslav. Hrabětovské bienále – 12. ročník: Hořovice, 30. dubna. *Tvar*. Roč. 27, 2016, č. 10, 19. 5., s. 15.

⁵⁴¹ KOČOVÁ, Radka. V Hořovicích se představili mladí autoři z Čech a Moravy. *Berounský deník* [online]. 1.5.2016 [cit. 2024-02-11]. Dostupné z: <https://berounsky.denik.cz/volny-cas/literarni-soutez-je-odrazovym-mustkem-mladych-autoru-20160501.html>

⁵⁴² Online korespondence s Jakubem Rosákem z 7.4.2024. Osobní archiv autorky.

Miroslavem Kovářikem, coby hudebník oceňoval i závěrečné koncerty s kvalitními interprety.⁵⁴³

Jiří Zizler ve svém tradičním úvodníku povzbudil začínající básníky, básník „*musí vystoupit z nerozlišitelné uniformity a vzít na sebe úděl, který otevírá bránu k nekonečným a fascinujícím rozměrům.*“⁵⁴⁴

„*Překvapilo, že vyhlášení probíhalo z mého pohledu relativně „v malém”, čekala jsem ten festival megalomanštější,*“⁵⁴⁵ přiznává Monika Charousková. „*Nakonec mě ta blízká atmosféra ale hodně potěšila. Pana Kovářika vnímám jako srdce celého festivalu. Oceňovala jsem asi nejvíce jeho entuziasmus a vlídný, přátelský, zvědavý přístup k mladým autorům.*“⁵⁴⁶

Třináctý ročník, vyhlášený 12.1.2018,⁵⁴⁷ přinesl do rukou porotců 60 textů.⁵⁴⁸ Texty hodnotila porota ve složení Jiří Zizler, Miroslav Balašík, Martin Stöhr, Jitka N. Srbová, Jiří Vlček a Tomáš Makaj.

„*Od roku 2019 jsem v Hořovicích moderovala večery Poezie ve středu, a domnívám se, že nabídku do poroty soutěže jsem dostala právě proto. Je to svým způsobem příležitost vrátit nebo spíše předat dál to, co jsem sama kdysi dostala: povzbuzení k další autorské práci a ujištění, že psát má smysl, a že to není jen smysl ryze osobní,*“⁵⁴⁹ popisuje svoji cestu na post porotkyně Jitka Bret Srbová. V textech „*hledá jedinečné svědectví o světě a vnitřní účast autora či autorky.*“⁵⁵⁰

Všechna tři místa byla tento rok obsazena ženami, první místo náleželo Elišce Kohlíčkové, jako druhá skončila Monika Charousková, trojici hlavních oceněných uzavřela Dominika Moravčíková.⁵⁵¹ Čestná uznání si odnesli Radek Touš, Adam Hošek, Kristýna Doupovcová, Anna Luňáková, Tomáš Sixta, Vojtěch Franců a Ester Prokešová. Festival, začínající ve večerních hodinách v pátek 27. dubna v Klubu Labe sérií recitálů, pokračoval v sobotu v prostorách radnice seminářem se členy poroty, po poledni se na básníka

⁵⁴³ Tamtéž.

⁵⁴⁴ ZIZLER, Jiří. Vidět poezii. In: *Hořovice Václava Hraběte: sborník XII. bienále literární soutěže pro začínající autory*. Hořovice: Městské kulturní centrum Hořovice, s. 5.

⁵⁴⁵ Online korespondence s Monikou Kudrnáčovou (Charouskovou) z 19.3. 2024. Osobní archiv autorky.

⁵⁴⁶ Tamtéž.

⁵⁴⁷ Vyhlášení literární soutěže „Hořovice Václava Hraběte 2018“ XIII. bienále. *MKC Hořovice* [online]. [cit. 2024-02-11]. Dostupné z: <https://mkc-horovice.cz/vyhlaseni-literarni-souteze-v-oboru-poezie-a-prozy-horovice-vaclava-hrabete-2018-xiii-bienale/>

⁵⁴⁸ Hořovice Václava Hraběte 2018 – statistika, neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

⁵⁴⁹ Online korespondence s Jitkou Bret Srbovou z 2.5.2024. Osobní archiv autorky.

⁵⁵⁰ Tamtéž.

⁵⁵¹ Vydala sbírku *Deti Hamelnu* (2020).

zavzpomínalo na lochovickém hřbitově. Po návratu do Hořovic se v sále radnice odehrálo recitační pásmo Miroslava Kováříka a Radka Bláhy, ve kterém zazněly básně Ivana Blatného či Jiřího Ortena,⁵⁵² program dále pokračoval koncertem hořovického saxofonového souboru. Vyhlášení bylo naplánováno na podvečer v sále radnice. Festival byl zakončen koncertem poprockové skupiny 5P v Klubu Labe.⁵⁵³

Hořovický měšťan po vyhlášení otiskl vyjádření předsedy poroty Jiřího Zizlera: „*Jak příspěvků v poslední době ubývá, tak přibývá těch, které jsou zajímavější a sevřenější. Ubývá pouhých nápodob, rýmovaček, silácké poezie a velkých gest, která vyjadřují znechucení a rozhořčení, nebo inklinaci k bohémě. Je tam větší důraz na intimitu, na intimní prostor, na mikrokosmos intimních vztahů a také na řeč a jazyk.*“⁵⁵⁴ Jiří Zizler pro kulturní čtvrtletník *A2* popisuje porotcování jako „*srdeční záležitost.*“⁵⁵⁵

„*Medzi ocenené autorky a autorov som sa dostala so svojim jediným cyklom poézie, ktorý som kedy napísala v češtine a bola som veľmi hrdá, že sa mi podarilo napísať niekoľko pozitívne hodnotených básní v jazyku, ktorého pravidlá som dobre neovládala. Hořovice Václava Hraběte pre mňa boli dôležité pre posilnenie môjho autorského sebavedomia. Spomínam si na pekný výlet do malebných Hořovic, príjemný hodnotiaci seminár s vnímavými lektormi a na skvelého Mirka Kováříka,*“⁵⁵⁶ vrací se ve vzpomínkách Dominika Moravčíková. Monika Charousková, která se po dvou letech do Hořovic vrátila, ocenila známosti, které jí soutěž přinesla: „*V tomhle ročníku jsem poznala Annu Luňákovou, začala jsem se díky ní více zajímat o dada kabaret, který spoluorganizovala, revue Prostor a díla její a jejího partnera Ondřeje Macla. Četla jsem pak Ondřejovo Miluji svou babičku víc než mladé dívky a naši dceři jsme koupili Anninu knihu Atlas babiček.*“⁵⁵⁷

Čtrnácté bienále přivedl do Hořovic jen o trochu více textů než naposledy, porota dostala ke čtení 62 básní.⁵⁵⁸ Porotu tento rok utvořili Jiří Zizler, Ondřej Vaculík, Jitka Bret Srbová,

⁵⁵² ŠEVAC, Marta. Literární festival HVH bude opět za dva roky – přijďte! *Podbrdské noviny* Roč. 26, č. 10 (2018), s. 2.

⁵⁵³ Program festivalu. Hořovice Václava Hraběte 2018. in: *Sborník XIII. bienále literární soutěže pro začínající autory*. Hořovice: Městské kulturní centrum Hořovice, 2018, s. 2. Dostupné z: <https://mkc-horovice.cz/wp-content/uploads/2018/01/Sborn%C3%ADk-HVH-2018.pdf>

⁵⁵⁴ KOČOVÁ, Radka. Hořovice Václava Hraběte přesáhly hranice republiky. *Hořovický měšťan*. Roč. 11, č. 6 (2018), s. 3. Dostupné z: https://www.mesto-horovice.eu/modules/file_storage/download.php?file=5a5c4214%7C262&inline=1

⁵⁵⁵ ZIZLER, Jiří. Střípky z poslední doby – literární zápisník. *Advojka.cz* [online]. [cit. 2024-04-18]. Dostupné z: <https://www.advojka.cz/archiv/2018/12/stripky-z-posledni-doby-literarni-zapisnik>

⁵⁵⁶ Online korespondence s Dominikou Moravčíkovou z 3.4.2024. Osobní archiv autorky.

⁵⁵⁷ Online korespondence s Monikou Kudrnáčovou (Charouskovou) z 19.3. 2024. Osobní archiv autorky.

⁵⁵⁸ Hořovice Václava Hraběte 2020 – statistika, neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

Simona Racková, Lenka Daňhelová a Tomáš Makaj. První dvě místa patřila ženám, obsadily je Eliška Houserová a Eliška Kohlíčková, do trojice je doplnil Matěj Koštíř. Čestná uznání získali Anna Hrbáčková, Klára Novotná, Mayuri Vaculíková, Pavel Zádřapa, Evelína Kolářová, Dominik Bárt a Tomáš Henry Abraham. Vyhlášení se z důvodu epidemiologické situace odehrálo v náhradním termínu na začátku září v klubu Labe v omezeném počtu. Původně se měl festival konat v termínu 24. a 25. dubna. Výhry byly oceněným autorům na požádání zaslány poštou.⁵⁵⁹ V pátek 4. září se odehrál kabaret v podání herců divadel Dubnička a Lahoda a koncert Michala Bystrova, sobota byla věnována tradiční pietě na lochovickém hřbitově a vzpomínce na Miroslava Kovářika, který v březnu 2020 zemřel na následky úrazu.⁵⁶⁰ Program byl zakončen koncertem kapely Saxtet a autorským čtením porotců a oceněných autorů.⁵⁶¹

Vzpomínce na Miroslava Kovářika se nevyhnul ani Jiří Zizler v úvodu sborníku: „*Mírek patřil k Hrabětovkám za ta léta neodmyslitelně a jeho strhující interpretace poezie se nedá ničím nahradit. S ohledem na tuto bolestnou ztrátu jistě nebude námitek, když letošní ročník Hořovic Václava Hraběte věnujeme jeho památce.*“⁵⁶²

Patnácté bienále bylo vyhlášeno 13.1.2022.⁵⁶³ Porota, které tradičně předsedal Jiří Zizler, četla 70 textů.⁵⁶⁴ První místo získal Sufian Massalema, Eliška Kohlíčková obhájila svoje umístění z předchozího bienále, třetí místo obsadila Lucie Janečková. Čestná uznání do tradiční desítky oceněných připadla Matějovi Kůsovi, Mayuri Vaculíkové, Matyášovi Vejvalkovi, Martinovi Hublarovi, Veronice Onheiserové, Alexandrovi Pechovi a Matějovi Koštířovi. Po boku Jiřího Zizlera na pozici porotce usedli Ondřej Vaculík, Jitka Bret Srbová a Lenka Kuhar Daňhelová. Festival byl pouze jednodenní, ve středu 18. května byl program zahájen pietou na

⁵⁵⁹ LANDA, Přemysl. Hořovice Václava Hraběte 2020. *Hořovický měšťan*. Roč. 13, č. 4 (2020), s. 1. Dostupné z: https://www.mesto-horovice.eu/modules/file_storage/download.php?file=2a000d58%7C240&inline=1

⁵⁶⁰ CIMICKÝ, Jan „Asi jim umřu pod nožem.“ Poslední rozhovor s legendárním recitátorem Mirkem Kovářikem. *Dvojka.rozhlas.cz* [online]. 2020-03-04 [cit. 2024-02-12]. Dostupné z: <https://dvojka.rozhlas.cz/asi-jim-umru-pod-nozem-posledni-rozhovor-s-legendarnim-recitátorem-mirkem-8158130>

⁵⁶¹ Hořovice Václava Hraběte – velmi zvláštní ročník. *MKC Hořovice* [online]. [cit. 2024-02-12]. Dostupné z: <https://mkc-horovice.cz/horovice-vaclava-hrabete-velmi-zvlastni-rocnik/>

⁵⁶² ZIZLER, Jiří. Virus poezie. In: *Hořovice Václava Hraběte 2020: sborník XIV. bienále literární soutěže pro začínající autory*. Hořovice: Městské kulturní centrum Hořovice, 2020, s. 3. Dostupné z: <https://mkc-horovice.cz/sbornik-praci-literarni-souteze-hvh-2020-xiv-bienale/>

⁵⁶³ Vyhlášení literární soutěže Hořovice Václava Hraběte 2022. *MKC Hořovice* [online]. [cit. 2024-02-12]. Dostupné z: <https://mkc-horovice.cz/vyhlaseni-literarni-souteze-v-oboru-poezie-a-prozy-horovice-vaclava-hrabete-2022/>

⁵⁶⁴ Hořovice Václava Hraběte 2022 – statistika, neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

hřbitově, vyhlášení výsledků a konzultace se členy poroty se odehrálo v hořovické Knihovně Ivana Slavíka.⁵⁶⁵

Jiří Zizler úvod almanachu tohoto roku věnoval nostalgii, vzpomínkám na předchozí ročníky soutěže, a také vůbec poprvé, vzpomínce na Václava Hraběte: „*Václav Hrabě, patron a záštita našeho bienále, byl bytostný nostalgik, byť odešel stále na prahu mládí. Jeho verše naději opatrují a místy doslova chrlí. V tom byl vždy i smysl naší literární soutěže. I ona dnes vyvolává jistou nostalgii, neboť počala téměř před třiceti lety, přivábila do Hořovic mnoho adeptů literatury a psaní, mnoho z nich brzy poté takřkajíc vstoupilo do literatury nebo do literárního života, někteří se dokonce po letech stali členy poroty.*“⁵⁶⁶ Výherce Sufian Massalema je jedním z těch, kteří do té doby nijak nepublikovali. Výhra mu dle jeho slov „*usnadnila cestu do české literární scény*“ a nyní chystá k vydání svoji prvotinu.⁵⁶⁷

⁵⁶⁵ VACULÍKOVÁ, Radka. Porota literární soutěže posuzovala 70 prací. *Hořovický měšťan*. Roč. 15, č. 6 (2022), s. 3. Dostupné z: https://www.mesto-horovice.eu/modules/file_storage/download.php?file=c7ab8e29%7C214&inline=1

⁵⁶⁶ ZIZLER, Jiří: Nostalgie a poezie In: *Hořovice Václava Hraběte 2022: sborník XV. bienále literární soutěže pro začínající autory*. Hořovice: Městské kulturní centrum Hořovice, 2022, s. 3. Dostupné z: <https://mkc-horovice.cz/oceneni-autori-hvh-2022-xv-bienale-a-sbornik-praci/>

⁵⁶⁷ Online korespondence se Sufianem Massalemou z 15.4.2024. Osobní archiv autorky.

Závěr

Diplomová práce si kladla za cíl zrekonstruovat historii Literární soutěže Františka Halase a Hořovic Václava Hraběte v kontextu současné české literární kultury. Soutěže jsme představili jako jednu z možností, kde lze získat odborný pohled na vlastní básnickou tvorbu a zároveň navázat nové kontakty. Ukázali jsme, že Literární soutěž Františka Halase zvládla zkoušku času a vydržela jak otřesy na počátku devadesátých let, kdy přešla do péče Muzea Blansko po zániku Okresního kulturního střediska Blansko, tak změnu konceptu, přestěhování z Blanska do Kunštátu a částečný přechod do online prostředí, který přišel krátce po generační obměně poroty. Nová porota zároveň posílila básníkův odkaz a stejně jako samotný František Halas, i porota přináší do literárního prostoru každý rok na podzim nového nadějného básníka.

Hořovice Václava Hraběte to měly o něco jednodušší, „narodily“ se do období, kdy česká literatura už nebyla svázána normalizačními pravidly. Hořovice Václava Hraběte od počátku probíhají stabilně pod křídly tamějšího kulturního centra, a pokud pomineme zveřejnění posledních několika sborníků, neexistuje, na rozdíl od Literární soutěže Františka Halase, obsáhlejší internetový archiv. Literární soutěž Františka Halase byla ve svých počátcích ohraničená svým okresem, zato Hořovice Václava Hraběte od začátku vítaly tvůrce ze všech koutů republiky.

Ač jsou domovy sledovaných literárních soutěží vzdálené, můžeme pozorovat řadu společných rysů. Obě vznikly z jistých osobních pohnutek, u halasovské soutěže to byla známost Ludvíka Kundery a Františka Halase, u hrabětovských oslav roli hrála rodinná známost, kdy Václava Hraběte učil příbuzný Jiřího Hlobila, zakladatele soutěže. Obě soutěže neopomínají v rámci programu navštívit hroby básníků a zrecitovat jejich verše. Jedním z hlavních rozdílů mezi těmito soutěžemi je podoba odměn pro oceněné. Mimo hmotných darů v Hořovicích může být autor oceněn až 5000 korunami, v Kunštátu je v současnosti největším lákadlem pro nepublikované autory možnost vydání prvotiny.

Z dochovaných článků a rozhovorů zveřejněných v periodikách lze pozorovat, že obě soutěže jsou záležitostí celoměstskou a vzdávání holdu jsou si vědomi nejenom pořadatelé a porotci, ale také dotázaní starostové a na vyhlášení pozvaní básníci a spisovatelé.

Ani soutěžím se nevyhnuly moderní možnosti korespondence, zpočátku se v obou případech soutěžní příspěvky posílaly poštou, od toho se časem upustilo a v současnosti se soutěžní texty zasílají na e-mail. O zvuk soutěží je také pečováno v tamějších periodikách, která

zveřejňují jak vyhlášení nových ročníků, tak rekapitulují ročníky právě proběhlé, v posledních letech se ovšem jak vyhlášení nových ročníků, tak rekapitulace ročníků proběhlých přesunulo především na internetové stránky Literární soutěže Františka Halase a Městského kulturního centra Hořovice.

Oslovení bývalí účastníci nejčastěji skloňovali slova jako *pocta*, *prestiž* a *překvapení*, velká část z nich se také po vyhlášení i nadále stýká, nebo udržuje přinejmenším písemný kontakt. Soutěž vnímají především jako posílení autorského já, některým ocenění a nově nabyté sebevědomí napomohlo ve vydání vlastního debutu, či dalších knih, pokud měli prvotinu v době účasti již vydanou. Řada z nich se stala etablovanými básníky. Oba oslovení porotci, jak Vojtěch Kučera, tak Jitka Bret Srbová sdílí podobný názor na zasláné texty a při hodnocení oceňují především vyspělou práci s jazykem. Jitka Bret Srbová v textech s oblibou hledá svědectví o světě autora.

Nedílnou součástí vyhlášení v Hořovicích byla bývalými soutěžícími často vzpomínaná přítomnost recitátora a příležitostného porotce soutěže Miroslava Kovářika, který svou recitací doprovázel soutěž od jejího počátku do roku 2018, zato v Blansku a posléze Kunštátu se pozvaní hosté každoročně střídají.

Odlišností si můžeme všimnout i u vzhledu sborníků. Literární soutěž Františka Halase oceněné texty balila do desek s abstraktními ilustracemi, obsahem byly pouze texty oceněných, zpočátku součástí nebyla ani jména porotců. V Hořovicích každý almanach otvírá zamyšlení předsedy poroty a na deskách můžeme vidět fotografie Václava Hraběte s klarinetem či pohled na Gymnázium Václava Hraběte, od roku 2012 desky almanachu zdobí postava se saxofonem odkazující na jeho hudební nadání.

V teoretické části práce jsme často naráželi na zdůrazňování interakce mezi lidmi, ukázali jsme tedy, že být soutěžícím básníkem neznámá jenom zadumaně sedět a psát, znamená to také být součástí společnosti dalších básníků, podílet se na udržování tradice a oslavovat ty, kteří tu nejsou, oslavovat básníky, kteří dali soutěží jméno. Soutěž jsme s oporou v sekundární literatuře s důrazem na práce Pierra Bourdieu představili z interdisciplinárního pohledu jako tradici, festival, součást literární kultury, část literárního pole a zvláštní druh literární komunikace.

Nabízí se mezi sebou porovnat větší množství soutěží či obdobným způsobem zkoumat i další soutěže, ať už prozaické nebo básnické. České literární prostředí se může pyšnit pestrou

nabídkou prostoru pro začínající tvůrce. Jako další možnost výzkumu se také nabízí zkoumání historie a následná komparace soutěží českých a zahraničních.

Závěrem konstatujeme, že dlouhodobá péče o odkaz Františka Halase a Václava Hraběte nese své ovoce, jak na závěr svého příspěvku ve sborníku *Na vlastní ticho* konstatuje Eva Nečasová: „*Nevím, jestli bych to dnes mohla vykázat jako nemoc z povolání, ale když začne padat listí, vyhrabu z knihovny a navrším v ložnici u postele Seiferta, Hrubína, Skácela, Halase a vedle nich i práce současníků, dokazující, že snad přece jen ještě nenastal konec básníků v Čechách.*“⁵⁶⁸

⁵⁶⁸ NEČASOVÁ, Eva. Třicet pět čísel almanachu hledání. In: KUČERA, Vojtěch, (ed.). *Na vlastní ticho: XXXV: výroční sborník Literární soutěže Františka Halase (Hledání 1972-2007)*, s. 101.

Seznam použitých zdrojů

Archivy soutěží:

Dochované pozvánky – Halasův Kunštát – neuspořádaný archiv SPU Kunštát.

Sborníky Literární soutěže Františka Halase *Hledání* (1972-2011).

Sborníky soutěže Hořovice Václava Hraběte (1996-2022).

Soukromé materiály porotců soutěže Literární soutěž Františka Halase pokrývající období 1996-2006 – neuspořádaný archiv porotců.

Tiskové zprávy a statistiky Hořovice Václava Hraběte 2002-2022 – neuspořádaný archiv MKC Hořovice.

Sekundární literatura:

ASSMANN, Jan. *Kultura a paměť: písmo, vzpomínka a politická identita v rozvinutých kulturách starověku*. Praha: Prostor, 2001. ISBN 80-7260-051-6.

BALAŠTÍK, Miroslav. *Postgenerace: zátiší a bojiště poezie 90. let 20. století*. Brno: Host, 2010. ISBN 978-80-7294-355-5.

BAUER, Michal. *Ideologie a paměť: literatura a instituce na přelomu 40. a 50. let 20. století*. Jinočany: H & H, 2003. ISBN 80-7319-028-1.

BERGER, Peter Ludwig – LUCKMANN, Thomas. *Sociální konstrukce reality: pojednání o sociologii vědění*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 1999. ISBN 80-85959-46-1.

BOURDIEU, Pierre. *Pravidla umění: geneze a struktura literárního pole*. Brno: Host, 2010. ISBN 978-80-7294-364-7.

BOURDIEU, Pierre. *Teorie jednání*. Praha: Karolinum, 1998. ISBN 80-7184-518-3.

BROUSEK, Antonín. *Podřezávání větve*. Praha: Torst, 1999. ISBN 80-7215-098-7.

CASANOVA, Pascale. *Světová republika literatury*. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2036-7.

CUDNY, Waldemar. *Festivalisation of Urban Spaces: Factors, Processes and Effects*, New York: Springer. ISBN 978-3-319-31997-1.

- ČIVRNÝ, Lumír. *Co se vejde do života*. Praha: Hynek, 2000. ISBN 80-85906-92-9.
- ENGLISH, James F. *Ekonomie prestiže. Ceny, vyznamenání a oběh kulturních hodnot*. Brno: Host, 2011. ISBN 978-80-7294-492-7.
- FIALOVÁ, Alena (ed.). *V souřadnicích mnohosti: česká literatura první dekády jednadvacátého století v souvislostech a interpretacích*. Praha: Academia, 2014. ISBN 978 80-200-2410-7.
- FORST, Vladimír a kol. *Lexikon české literatury: osobnosti, díla, instituce 1, A-G*. Praha: Academia, 1985. ISBN 80-200-0797-0.
- GEIST, Bohumil. *Sociologický slovník*. Praha: Victoria Publishing, 1992. ISBN 80-85605-28-7.
- GIDDENS, Anthony. *Důsledky modernity*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1998. ISBN 80-85850-62-1.
- GIDDENS, Anthony. *Unikající svět: jak globalizace mění náš život*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2000. ISBN 80-85850-91-5.
- HALAS, František – HALAS, František X., ed. – KUNDERA, Ludvík, ed. *Imagena*. Praha: Československý spisovatel, 1971. ISBN 22-070-71.
- HALAS, František – HALAS, Jan (ed.) – KUNDERA, Ludvík (ed.). *Dopisy*. Praha: Torst, 2001. ISBN 80-7215-150-9.
- HALAS, František. *Zpěvanky, Zpěvanky*, Brno: Blok, 1969. ISBN není.
- HIRŠAL, Josef. *Vínek vzpomínek*, Praha: Rozmluvy, 1991. ISBN 80-85336-00-6.
- HLASY 3. *Listy z Kunštátu a do Kunštátu*. Blansko, 1989. ISBN není.
- HLINKA, Jiří. *Nevyjasněná úmrtí. II., Václav Hrabě, Bohumil Hrabal, Vladimír Boudník*. 1.vyd., Praha: World Circle Foundation, 1999. ISBN 80-902731-2-2.
- HOBLÍK, Jiří – KUNDERA, Ludvík. *Zlomky L. K.: 166 otázek Ludvíku Kunderovi (s 18 appendixy)*. Brno: Masarykova univerzita, 1993. ISBN 80-210-0701-X.
- HOBSBAWM, Eric – RANGER, Terence, eds. *The Invention of Tradition*. Cambridge: Cambridge University Press. 1992. ISBN 0 521 43773 3.
- HORÁKOVÁ, Hana. *Kultura jako všelék? kritika soudobých přístupů*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2012. ISBN 978-80-7419-103-9.
- HRABĚ, Václav. *Blues pro bláznivou holku*. Praha: Československý spisovatel, 1990. ISBN 80-202-0201-3.

HRUBÝ, Petr. *Osudné iluze: čeští spisovatelé a komunismus 1917-1987*. Rychnov nad Kněžnou: Ježek, 2000. ISBN 80-85996-31-6.

HRUŠKA, Petr (ed.). *V souřadnicích volnosti: česká literatura devadesátých let dvacátého století v interpretacích*. Praha: Academia, 2008. ISBN 978-80-200-1630-0.

HUIZINGA, Johan. *Homo ludens. O původu kultury ve hře*. Praha: Dauphin, 2000. ISBN 80-7272-020-1.

JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-535-0.

JANOUSEK, Pavel a kol. *Dějiny české literatury 1945–1989: IV. 1969–1989*. Praha: Academia, Středisko společných činností AV ČR, 2008. ISBN 978-80-200-1631-7.

JANOUSEK, Pavel et al. *Dějiny české literatury 1945-1989. I., 1945-1948*. Praha: Academia, Středisko společných činností AV ČR, 2007. ISBN 978-80-200-1527-3.

KALOUS, Jiří. *Hraběcí roky*. Praha: Torst, 2015. ISBN 978-80-7215-493-7.

KOŽMÍN, Zdeněk – TRÁVNÍČEK, Jiří. *Na tvrdém loži z psiho vína: česká poezie od 40. let do současnosti*. Brno: Books, 1998. ISBN 80-7242-001-1.

KUBÍČEK, Jaromír (ed.). *František Halas – spolutvůrce pokrokové kulturní politiky: sborník z konference: Brno, 2. října 1986*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 1987. ISBN není.

KUČERA, Vojtěch, (ed.). *Na vlastní ticho: XXXV: výroční sborník Literární soutěže Františka Halase (Hledání 1972-2007)*. Blansko: Muzeum Blansko, 2007. ISBN 978-80-86951-06-5.

KUNDERA, Ludvík. *Kunštátské akordy*. Brno: Blok, 1966. ISBN není.

KUNDERA, Ludvík. *Řečiště*. Brno: Rovnost, 1993. ISBN 80-901354-4-7.

MACHALA, Lubomír a kol. *Panorama české literatury (2) po roce 1989*. Praha: Euromedia Group, 2015. ISBN 978-80-242-5054-0.

MATONOHA, Jan. *Za (de)konstruktivismem: kritické koncepty (post)poststrukturální literární a kulturní teorie*. Praha: Academia, 2017. ISBN 978-80-200-2805-1.

MENCLOVÁ, Věra – BÍLEK Petr A. *Slovník českých spisovatelů*. Praha: Libri, 2000. ISBN 80-7277-007-1.

MÜLLER, Richard – ŠEBEK, Josef (ed.). *Texty v oběhu: antologie z kulturně materialistického myšlení o literatuře*. Praha: Academia, 2014. ISBN 978-80-200-2447-3.

MÜLLER, Richard – ŠIDÁK, Pavel (ed.) *Slovník novější literární teorie: glosář pojmů*. Praha: Academia, 2012. ISBN 978-80-200-2048-2.

OPELÍK, Jiří a kol. *Lexikon české literatury: osobnosti, díla, instituce 3, I M-O*. Praha: Academia, 1993. ISBN 80-200-0468-8.

PÍŠA, Antonín Matěj – PÍŠOVÁ, Marie, ed. *Třicátá léta: kritiky a stati*. Praha: Československý spisovatel, 1971. ISBN není.

POSLEDNÍ, Petr. *Jiný Conrad (Eseje o literární kultuře)*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2016. ISBN 978-80-7395-962-3.

POSLEDNÍ, Petr. *Měřítka souvislostí: česká a polská literární kultura po roce 1945*. Praha: Euroslavica, 2000. ISBN 80-85494-59-0.

ROTREKL, Zdeněk. *Skrytá tvář české literatury*. Brno: Blok, 1991. ISBN 80-7029-052-8.

Sborník Muzea Blansko. Blansko: Muzeum Blansko, 1997. ISSN 1211-6688.

Sborník Muzea Blansko. Blansko: Muzeum Blansko, 2009. ISSN 1211-6688.

Sborník Muzea Blansko. Blansko: Muzeum Blansko, 2013. ISSN 1211-6688.

SHILS, Edward. *Tradition*, Chicago: University of Chicago 1983. ISBN 0-226-75325-5.

ŠEBEK, Josef. *Literatura a sociálně. Bourdieu, Williams a jejich pokračovatelé*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2019. ISBN 978-80-7308-925-2.

ŠŤASTNÝ, Radko. *Čeští spisovatelé deseti století*. Praha: HQ Kontakt, 2001. ISBN 80-903071-0-8.

ŠTOCHL, Miroslav. *Teorie literární komunikace*. Praha: Akropolis, 2005. ISBN 80-86903-09-5.

VANĚK, Miroslav – MÜCKE, Pavel. *Třetí strana trojúhelníku: teorie a praxe orální historie*. Praha: Karolinum, 2022. ISBN 978-80-246-5335-8.

WILLIAMS, Raymond. *Keywords: a vocabulary of culture and society*, New York: Oxford University Press, 1983. ISBN 422 85-264.

ZHÁNĚL, Jiří – HELLENBRANDT, Vladimír – SEBERA, Martin. *Metodologie výzkumné práce*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 978-80-210-6696-0.

ŽÁK, Jiří. *12 taktů pro Václava Hrabě*. Praha: XYZ, 2010. ISBN 9788073883591.

Periodika:

BRÁNSKÝ, Jaroslav. Halas a Kunštát: Bohatý program literární slavnosti. *Rovnost*. 1989, **104**(256), s. 5. ISSN 0862-7967.

- BRÁNSKÝ, Jaroslav. Halasovská setkání v Kunštátě. *Duha*. Brno: Moravská zemská knihovna v Brně, Jaro 1993, 7(1). s. 13. ISSN 0862-1985.
- ČERNÝ, Pavel. Mladí literáti v Hořovicích. *Podbrdské noviny*, Roč. 10, č. 9 (2002), s. 1.
- Druhé Hořovice V. Hraběte. *Plzeňský deník*. Roč. 5, 1996, č. 104, 3. 5., s. 13.
- Halasovské sympozion. *Obroda*. 1969, 2(25), s. 8. ISSN 0473-72.
- HLOBIL, Jiří – Lásky je jako večernice...: Na přelomu dubna a května se připravuje setkání Hořovice Václava Hraběte. Rozmlouval Petr Dvořák. *Plzeňský deník*. Roč. 3, 1994, č. 11, 14. 1., s. 6.
- Hořovice přivítají literární soutěž již posedmé. *Echo: nezávislé noviny okresu Beroun*. Roč. 16, č. 14 (2006), s. 5.
- Hořovice Václava Hraběte 2006. *Podbrdské noviny*. Roč. 13, č. 23, s. 5.
- Hořovice Václava Hraběte již po osmé. *Podbrdské noviny* Roč. 19, č. 8, s. 5 (2008).
- HVH 2002 – skončily. *Podbrdské noviny*, Roč. 10, č. 10, s. 4.
- Kam za kulturou. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 1984, č. 10, s. 10.
- Kam za kulturou. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 1985, č. 10, s. 11.
- Kam za kulturou. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 1986, č. 10, s. 9.
- KOVÁŘÍK, Miroslav. Hrabětovské bienále – 12. ročník: Hořovice, 30. dubna. *Tvar*. Roč. 27, 2016, č. 10, 19. 5., s. 15.
- KOVÁŘÍK, Miroslav. O Máchovi v texaskách. *Průboj*, 29. 2. 1968, s. 3.
- KOŽMÍN, Zdeněk. Halasův prostor. *Host do domu*. 1969, 16(17), s. 14-17. ISSN 0439-6227.
- KUNDERA, Ludvík. Halasovské sympozium. *Lidová demokracie*. 1969, 25(251), 5. ISSN 0323-1143.
- KUNDERA, Ludvík. Kunštát literární. *Moravské noviny*. 1990, 1(35), 6. ISSN 0862-5395.
- KUNDERA, Ludvík. Kunštát. Hr! Kunštát. *Přítomnost*. 1991, 2(12), 28. ISSN 0862-7614.
- KUNDERA, Ludvík. Kunštát. *Věda a život*. 1986, 31(12), s. 858. ISSN 0503-7506.
- KUNDERA, Ludvík. Tři halasovské souvislosti či dotyky. *Host do domu*. 1969, 16(17), s. 5-12. ISSN 0439-6227.
- Literární soutěž Františka Halase. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 1995, č. 5, s. 14.

MAKAJ, Tomáš. Ohlédnutí za Hořovicemi Václava Hraběte 2008. *Podbrdské noviny*, Roč. 19, č. 10 (2008), s. 13.

MATYS, Rudolf. Černá hodina utajené básničky. *Týdeník Rozhlas*. 20010101-20010107, 11(1), 5. ISSN 1213-2098.

Městský klub důchodců. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 1982, č. 10, s. 10.

Městský klub důchodců. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 1983, č. 10, s. 9.

Městský klub důchodců. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 1988, č. 10, s. 9.

Pozvání odjinud. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 2000, č. 10, s. 23.

Příznivci básníka Václava Hraběte se o víkendu sejdou v Hořovicích. *Berounský deník* Roč. 9 (2000), 27.4.2000, s. 27.

Skončil 33. ročník literární soutěže F. Halase. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 2005, č. 11, s. 7.

SOUKUPOVÁ, Jitka. "Nejlepší práce mladých autorů byly až drastické" míní předseda poroty celostátní literární soutěže Hrabětovy Hořovice Ivan Slavík. *Berounský žurnál*. Roč. 7, č. 9 (2000), s. 5.

SUCHOMELOVÁ, Jaroslava. Kunštát Františku Halasovi. *Zemědělské noviny*. 1989, 45(266), 2. ISSN 0139-5777.

ŠEVAC, Marta. Literární festival HVH bude opět za dva roky – přijďte! *Podbrdské noviny* Roč. 26, č. 10 (2018), s. 2.

TOMEŠ, Jan. Halas a atonální hudba: (Z příspěvku předneseného na halasovském sympoziu v Kunštátě v říjnu 1969.). *Host do domu*. 1969, 16(17), s. 1. ISSN 0439-6227.

Tři otázky pro Vojtěcha Kučeru. *Literka, Informační zpravodaj Památníku písemnictví na Moravě*. roč. 9, č. 10, 2015, nestránkováno.

UHER, Jindřich. Dialog s básníkem. *Rovnost*. 1969, 84(254), 3. ISSN 0862-7967.

URBÁNKOVÁ, Jarmila. Družný František Halas. *Plamen*, 1959, č. 1, s. 75.

VACULÍK, Ondřej. Hořovice Václava Hraběte 2006. *Podbrdské noviny*. roč. 14, č. 9 (2006), s. 5.

VACULÍK, Ondřej. Hořovice Václava Hraběte 2010. *Podbrdské noviny*. Roč. 18, č. 10 (2010), s. 2.

VACULÍK, Ondřej. VI. bienále literární soutěže Hořovice Václava Hraběte 2004. *Podbrdské noviny* Roč. 12, č. 9 (2004), s. 12.

VANČA, Jaroslav. Lyrika v hořovickém hájemství. *Práce*. Roč. 50, 1994, č. 106, 6.5.1994, s. 11.

VLAŠÍN, Štěpán. Kunštátské Halasovy dny. *Rudé právo*. 1969, 50(261), 6. ISSN 0032-6569.

Vyhlášení literární soutěže. *Čtenář*. Roč. 50, 1998, č. 2, s. 45.

Vyhlášení výsledků 35. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 2007, č. 17, s. 4.

Výsledky literární soutěže HVH. *Podbrdské noviny*, Roč. 18, č. 9 (2010), s. 11.

Z naší kultury. *Tvorba: list pro kritiku a umění*. Praha: Symposion, 1925-1991. Roč. 1980. č. 45, s. 2.

Zprávy odevšad. *Zpravodaj města Blanska*. Blansko: Městský národní výbor. Roč. 2004, č. 12, s. 6.

Internetové zdroje:

[V posledních dubnových dnech...]. *Host*. Roč. 28, 2012, č. 5, s. 96. Dostupné z: https://www.h7o.cz/files/magazines/267/host_2012_05.pdf

40. ročník Literární soutěže Františka Halase zná své finalisty. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 15.09.2012 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/a40-rocnik-literarni-souteze-frantiska-halase-zna-sve-finalisty/>

BLÁHOVÁ, Kateřina. Svaz Českých spisovatelů. In: *Slovník české literatury po roce 1945*. [online]. 2009-10-06. [cit. 2023-11-10]. Dostupné z: <http://www.slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1371>

BLAŽÍČEK, Přemysl – Jiří Valja. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. 9. 3. 2017 [cit. 2023-10-13]. Dostupné z: <http://slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=890>

BLAŽÍČEK, Přemysl – Kamil Bednář. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. 9. 3. 2017 [cit. 2023-10-15]. Dostupné z: <http://slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=21>

BLAŽÍČEK, Přemysl – Lumír Čivrný. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. 9. 3. 2017 [cit. 2023-10-15]. Dostupné z: <http://slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=996>

BLAŽÍČEK, Přemysl – PIORECKÝ, Karel – KOŠNAROVÁ, Veronika – Josef Hiršal. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. 26. 8. 2021 [cit. 2023-10-17]. Dostupné z: <http://slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1021>

BLAŽÍČEK, Přemysl, PIORECKÝ, Karel – KOŠNAROVÁ, Veronika. Jiří Kolář. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. 16. 3. 2021 [cit. 2023-10-17]. Dostupné z: <http://slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=22>

BOHUN, Pavel. Báseň je pro mě umění zkratky, říká vítěz Literární soutěže Františka Halase. *Kroměřížský deník* [online]. 5.3.2021 [cit. 2023-12-28]. Dostupné z: https://kromerizsky.denik.cz/zpravy_region/jan-jindrich-karasek-basnik-cena-frantisek-halas-soutez-040321.html

Cena Jiřího Ortena. *Ústav pro českou literaturu AV ČR: Česká literární bibliografie – Literární ceny* [online]. [cit. 2023-10-17]. Dostupné z: <https://service.ucl.cas.cz/ceny/?c=4>

CIMICKÝ, Jan „Asi jim umřu pod nožem.“ Poslední rozhovor s legendárním recitátorem Mirkem Kovářikem. *Dvojka.rozhlas.cz* [online]. 2020-03-04 [cit. 2024-02-12]. Dostupné z: <https://dvojka.rozhlas.cz/asi-jim-umru-pod-nozem-posledni-rozhovor-s-legendarnim-recitátorem-mirkem-8158130>

CUDNY, Waldemar. The Phenomenon of Festivals: Their Origins, Evolution, and Classifications, *Anthropos*. **109** (2), s. 641. [cit. 2024-03-13]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/43861801?seq=2>

ČEPOVÁ, Lenka. Paní profesorce s láskou. *Blansko.cz* [online]. 10. 4. 2013. [cit. 2023-12-29]. Dostupné z: <https://www.blansko.cz/clanky/2013/04/pani-profesorce-s-laskou>

DEMELOVÁ, Karolína – ZBOŘIL, Jonáš. Básně jsou jako pecka do ksichtu. Liberatura poslouchala mladé básníky. *Český rozhlas Radio Wave*. [online]. 24. srpen 2017 [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: <https://wave.rozhlas.cz/basne-jsou-jako-pecka-do-ksichtu-liberatura-poslouchala-mlade-basniky-5959847>

Díky Literární soutěži Františka Halase vyjde básnická sbírka Rostislavu Šimovi. *Literární soutěž Františka Halase* [online] 24.10.2021 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/diky-literarni-soutezi-frantiska-halase-vyjde-basnicka-sbirka-rostislavu-simovi/>

DOKOUPIL, Blahoslav – Oldřich Nouza. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. 2020, 7. 8. 2006 [cit. 2023-10-16]. Dostupné z: <http://slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1087>

DRLÍK, Vojen (ed). *Ludvík Kundera: rukopisy, knihy, obrazy, svědectví: Muzeum Brněnska, Památník písemnictví na Moravě 18. března - 26. září 2010*. Rajhrad: Památník písemnictví na Moravě, 2010. ISBN 978-80-904397-2-6. s. 78. Dostupné také z: <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-174409>

Edice První knížky. *Facebook* [online]. 5. květen 2021 [cit. 2023-10-11]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/notes/1257727464595723/>

FILIP, Aleš – BAROŠ, Jiří - „Mé srdce, pro co jsi bilo, to tě k Bohu ponese!“ – část první. Před deseti lety odešel Stanislav Krátký. *Časopis Kontexty* [online]. [cit. 2023-11-12]. Dostupné z: <https://casopiskontexty.cz/me-srdce-pro-co-jsi-bilo-to-te-k-bohu-ponese-cast-prvni/>

Finalisté 41. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online].10.09.2013 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-41-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

Finalisté 42. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online].15.09.2014 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-42-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

Finalisté 43. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online].10.10.2015 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-43-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

Finalisté 44. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online].17.10.2016 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-44-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

Finalisté 45. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online].09.10.2017 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-45-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

Finalisté 46. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online].01.10.2018 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: : <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-46-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

Finalisté 47. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 29.09.2019 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-47-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

Finalisté 48. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online].16.09.2019 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-48-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

Finalisté 49. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online].18.10.2021 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-49-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

Finalisté 50. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online].18.10.2022 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-50-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

Finalisté 51. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Literární soutěž Františka Halase* [online].18.10.2023 [cit. 2023-11-21]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/finaliste-51-rocniku-literarni-souteze-frantiska-halase/>

FREDERICKSEN, Linwood "feast." *Encyclopedia Britannica*, [online] 6.5. 2024. [cit. 2024-03-13]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/feast-religion>

HALAS, František. *Sépie*. Praha: Městská knihovna v Praze, 2020, ISBN 978-80-274-0522-0. [cit. 2023-10-01]. Dostupné z: <https://web2.mlp.cz/koweb/00/04/52/31/31/sepie.pdf>

HALAS, František. *Torzo naděje; Já se tam vrátím*. Praha: Městská knihovna v Praze, 2020. ISBN 978-80-274-0969-3. [cit. 2023-10-15]. Dostupné z: https://web2.mlp.cz/koweb/00/04/54/41/94/torzo_nadeje_ja_se_tam_vratim.pdf

HALAS, Jan a Tvůrčí skupina Drama a literatura. Životaběh Ludvíka Kundery, spisovatele a nepřehlédnutelné postavy české kulturní scény. *Český rozhlas Vltava* [online]. 27. 03. 2020. [cit. 2024-04-17]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/zivotabeh-ludvika-kundery-spisovatele-a-neprehlednutelne-postavy-ceske-kulturni-8163241>

Hana Žantovská. *Databáze českého uměleckého překladu* [online]. 2011-12-12. [cit. 2023-10-19]. Dostupné z: <https://www.databaze-prekladu.cz/prekladatel/000003333>

Hořovice Václava Hraběte – velmi zvláštní ročník. *MKC Hořovice* [online]. [cit. 2024-02-12]. Dostupné z: <https://mkc-horovice.cz/horovice-vaclava-hrabete-velmi-zvlastni-rocnik/>

Hořovice Václava Hraběte. *Literární noviny*. Roč. 5, 1994, č. 19, 12. 5., s. 2. Dostupné z: <https://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=LitNIII/5.1994/19/2.png>

HRUŠKA, Petr – Halas. 16. 11. 2015. *Bubínek Revolveru*. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://www.bubinekrevolveru.cz/halas>

HUBÁČEK, Ondřej. Kapitál kulturní. Online. *Sociologická encyklopedie*. [cit. 2024-03-05]. Dostupné z: https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Kapit%C3%A1l_kulturn%C3%AD

Informace k plánované knize Davida Brody. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 26.09.2019 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/products/informace-k-planovane-knize-davida-brody/>

Jak jsem vyhrála Seifertovy Kralupy. *Poeturistický deník*. [online]. 23.09.2019 [cit. 2024-04-22]. Dostupné z: <https://poeturisticky-denik6.webnode.cz/l/jak-jsem-vyhrala-seifertovy-kralupy/>

Jan Jindřich Karásek: Vyměřování vzdálenosti [edice LSFH / svazek 7, 2020]. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/products/jan-jindrich-karasek-milovani-nezvetstni-edice-lsfh-svazek-7-2020/>

JANÁČEK, Pavel. „Co to znamená, když se řekne "literary culture"? (Na okraj jednoho výskytu pojmu v anglofonním myšlení o literatuře)“, *Česká literatura* 53, č. 4, 2005, s. 556-569. [cit. 2024-02-19]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/42687076>

JAREŠ, Michal. Literární soutěž Františka Halase a její knižní edice (2013–2016). In: MACHALA, Lubomír – FRANTA, Tomáš (ed.). *Cenová bilance 2016: nad literárními díly oceněnými i neoceněnými v roce 2016*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2018, ISBN 978-80-244-5338-5. Dostupné z: https://kb.upol.cz/files/FF/katedry/kbh/veda_a_vyzkum/cenova_bilance/archiv_cb/Cenova_bilance_2016.pdf

Jubilejní 50. ročník Literární soutěže Františka Halase opanoval svými básněmi Vojtěch Štěpán. *Literární soutěž Františka Halase* [online] 23.10.2022 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/jubilejni-50-rocnik-literarni-souteze-frantiska-halase-opanoval-svymi-basnemi-vojtech-stepan/>

KLIMECKÁ, Ester. Spisovatelka Emma Kausc: Občas si říkám, jestli mám vůbec co říct. *E15.cz* [online]. 13. ledna 2019 [cit. 2023-12-28]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/archiv/spisovatelka-emma-kausc-obcas-si-rikam-jestli-mam-vubec-co-riect-1355239>

KOČOVÁ, Radka. Hořovice Václava Hraběte přesáhly hranice republiky. *Hořovický měšťan*. Roč. 11, č. 6 (2018), s. 3. Dostupné z: https://www.mesto-horovice.eu/modules/file_storage/download.php?file=5a5c4214%7C262&inline=1

KOČOVÁ, Radka. Ondřej Vaculík: Festival je literární slavností. *Berounský deník* [online]. 15.4.2016 [cit. 2024-02-11]. Dostupné z: <https://berounsky.denik.cz/volny-cas/ondrej-vaculik-festival-je-literarni-slavnosti-20160415.html>

KOČOVÁ, Radka. V Hořovicích se představili mladí autoři z Čech a Moravy. *Berounský deník* [online]. 1.5.2016 [cit. 2024-02-11]. Dostupné z: <https://berounsky.denik.cz/volny-cas/literarni-soutez-je-odrazovym-mustkem-mladych-autoru-20160501.html>

KOMORÁDOVÁ, Kateřina. Je důležité, aby básníci ve vás žili. *Dobrá adresa* [online]. Roč. 7, 2006, č. 5, květen, s. 7. Dostupné z: http://www.dobraadresa.cz/2006/DA05_06.pdf

KOUBOVÁ, Karolína – Chci se dostat až na dřeň toho, o čem vypovídám, říká básník a režisér Vít Malota. *Český rozhlas Vltava*. [online]. 17. duben 2024 [cit. 2024-04-27]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/chci-se-dostat-az-na-dren-toho-o-cem-vypovidam-rika-basnik-a-reziser-vit-malota-9216484>

KRATOCHVIL, Jiří. Česká literatura a politika. *Tvar: literární týdeník*. 1993, 4(27-28), 1. Dostupné také z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=Tvar/4.1993/27-28/1.png>

KRATOCHVIL, Jiří. Obnovení chaosu v české literatuře. *Literární noviny*. 1992, roč. 3, č. 47, s. 5. Dostupné také z: <https://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=LitNIII/3.1992/47/5.png>

KUBÍK, Aleš. Halasův Kunštát. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XXIV, říjen 2020, s. 4. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=bc4e6f97%7C72&inline=1

KUČERA, Vojtěch. Jubilejní 50. ročník Literární soutěže Františka Halase opanoval svými básněmi Vojtěch Štěpán. tisková zpráva [online]. Brno, 23. 10. 2022 [cit. 2023-11-28]. Dostupné z: [https://a23fe38dc5.cbault-cdnwnd.com/ac0cfbcd73aa4d36c84654f4250cca16/200003948-c30e3c30e6/221023_LSFH_2022_TiskovaZprava_vyhodnoceni%20\(1\).pdf](https://a23fe38dc5.cbault-cdnwnd.com/ac0cfbcd73aa4d36c84654f4250cca16/200003948-c30e3c30e6/221023_LSFH_2022_TiskovaZprava_vyhodnoceni%20(1).pdf)

KUČERA, Vojtěch. Na začátku dlouhé cesty / Rozhovor s Janem Delongem. *Kulturní noviny*. pondělí 14. listopadu 2011. Dostupné z: https://a23fe38dc5.cbault-cdnwnd.com/ac0cfbcd73aa4d36c84654f4250cca16/200000024-8f42b903be/111114_KN_11_2011_rozhovor_delong.pdf

KUČERA, Vojtěch. Program 52. Halasova Kunštátu. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XXIV, říjen 2020, s. 4. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=bc4e6f97%7C72&inline=1

KUCHYŇOVÁ, Zdeňka – Václav Hrabě se narodil před 80 lety. Jeho básně poslouchalo na Portě 30 tisíc lidí. *Radio Prague International*. 13.6.2020. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z:

<https://cesky.radio.cz/vaclav-hrabe-se-narodil-pred-80-lety-jeho-basne-poslouchalo-na-porte-30-tisic-8683518>

Kultura. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XIII, č. 10, s. 3. Dostupné z: https://www.kunstatmesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=e2e89f99%7C215&inline=1

Kultura. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XIV, č. 10, s. 2. Dostupné z: https://www.kunstatmesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=b18afa88%7C204&inline=1

Kultura. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XIX, říjen 2014, s. 5. Dostupné z: https://www.kunstatmesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=62f202d2%7C144&inline=1

Kultura. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XV, č. 10, s. 5. Dostupné z: https://www.kunstatmesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=153631bc%7C192&inline=1

Kultura. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XVI, říjen 2011, s. 2. Dostupné z: https://www.kunstatmesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=4f84f87c%7C180&inline=1

Kultura. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XVII, říjen 2012, s. 2. Dostupné z: https://www.kunstatmesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=30ffbbbf%7C168&inline=1

Kultura. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XVIII, říjen 2013, s. 3. Dostupné z: https://www.kunstatmesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=f60702b7%7C156&inline=1

Kultura. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XX, říjen 2015, s. 4. Dostupné z: https://www.kunstatmesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=8028baea%7C132&inline=1

Kultura. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XXI, říjen 2016, s. 6. Dostupné z: https://www.kunstatmesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=53faffc6%7C120&inline=1

Kunštátské informace – říjen 2004, nestránkováno. *Městský zpravodaj* [online]. Dostupné z: https://www.kunstatmesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=5c8ab08a%7C261&inline=1

Kunštátské informace – říjen 2005, nestránkováno. *Městský zpravodaj* [online]. Dostupné z: https://www.kunstatmesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=5dbb08a5%7C250&inline=1

Kunštátské informace – říjen 2006, nestránkováno. *Městský zpravodaj* [online]. Dostupné z: https://www.kunstatmesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=bb3d3199%7C239&inline=1

Kunštátské informace – říjen 2007, nestránkováno. *Městský zpravodaj* [online]. Dostupné z: https://www.kunstatmesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=c40c0da8%7C227&inline=1

Kunštátský zpravodaj. ročník XXII, říjen 2017, s. 6. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=918c54bc%7C108&inline=1

Kunštátský zpravodaj. ročník XXIII, říjen 2018, s. 3. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=c5507113%7C96&inline=1

Kunštátský zpravodaj. ročník XXIV, říjen 2019, s. 2. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=9b0d38cf%7C84&inline=1

Kunštátský zpravodaj. ročník XXVIII, říjen 2023, s. 3. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=1f604c14%7C359&inline=1

LANDA, Přemysl. Hořovice Václava Hraběte 2020. *Hořovický měšťan*. Roč. 13, č. 4 (2020), s. 1. Dostupné z: https://www.mesto-horovice.eu/modules/file_storage/download.php?file=2a000d58%7C240&inline=1

Laureátem 37. ročníku Literární soutěže Františka Halase je opavský básník Ondřej Hložek. *Archiv LSFH* [online]. neděle 18. října 2009 [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://archivlsfh.blogspot.com/2009/10/laureatem-37-rocniku-literarni-souteze.html>

Laureátem 39. ročníku Literární soutěže Františka Halase se stal Jan Delong. *Archiv LSFH* [online]. pátek 21. října 2011. [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://archivlsfh.blogspot.com/2011/10/laureatem-39-rocniku-literarni-souteze.html>

Laureátem Jan Jindřich Karásek *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 10.11.2019 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/laureatem-jan-jindrich-karasek/>

Laureátem LSFH 2020 Vít Malota. *Literární soutěž Františka Halase* [online] 20.11.2020 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/laureatem-lsfh-2020-vit-malota/>

Laureátkou Klára Goldstein, kniha Marku Torčíkovi [43. ročník LSFH / 2015]. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 18.10.2015 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/laureatkou-klara-goldstein-kniha-marku-torcikovi/>

LESOVÁ, Pavlína. Literární soutěž Františka Halase v novém kabátě. *Blansko.cz* [online]. 22. září 2012 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://www.blansko.cz/clanky/2012/09/literarni-soutez-frantiska-halase-v-novem-kabate>

LINHART, Jiří – Metoda biografická. Online. *Sociologická encyklopedie*. [cit. 2024-03-08]. Dostupné z: https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Metoda_biografick%C3%A1

Literární soutěž Františka Halase 2023 pro Alexandra Pecha. *Literární soutěž Františka Halase* [online] 22.10.2023 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/literarni-soutez-frantiska-halase-2023-pro-alexandra-pecha/>

MICHL, Lukáš – Kunštát, hrob – náhrobek Františka Halase. Evidenční list kulturní památky – původní. Krajské středisko státní památkové péče a ochrany přírody v Brně; *Metainformační systém Národního památkového ústavu*. Dostupné z: https://iispp.npu.cz/mis_public/documentDetail.htm?id=826951

NEJEDLÁ, Martina – Halasův Kunštát. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XXVI, říjen 2021, s. 5. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=a99a88ff%7C60&inline=1

NEJEDLÁ, Martina – Spolek přátel umění připravil dvě divadla pro děti a Halasův Kunštát. *Kunštátský zpravodaj*. ročník XXVII, říjen 2022, s. 3. Dostupné z: https://www.kunstat-mesto.cz/modules/file_storage/download.php?file=dea1126a%7C48&inline=1

O festivalu. *Oficiální stránka soutěže a festivalu Ortenova Kutná Hora*. [online]. [cit. 2023-10-16]. Dostupné z: <https://okhfestival.blogspot.com/search/label/o%20festivalu>

O nás. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 17.10.2018 [cit. 2023-10-9]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/o-nas/>

OBRDLÍKOVÁ, Juliána. Prestiž. *Sociologická encyklopedie*. [online]. [cit. 2024-02-13]. Dostupné z: [https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Presti%C5%BE_\(MSgS\)](https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Presti%C5%BE_(MSgS))

OPATŘILOVÁ, Karolína. Halasův Kunštát ovládl Delong. *Blanenský deník* [online]. 24.10.2011 [cit. 2023-11-21]. Dostupné z: <https://blanensky.denik.cz/volny-cas/halasuv-kunstat-ovladl-delong20111024.html>

OPATŘILOVÁ, Karolína. Halasův Kunštát: bez soutěžních veršů. *Blanenský deník* [online]. 22.10.2010 [cit. 2023-11-21]. Dostupné z: https://blanensky.denik.cz/kultura_region/halasuv-kunstat-bez-souteznych-versu20101022.html

OPATŘILOVÁ, Karolína. Soutěž básníků zpestří novinky i vycházky. *Blanenský deník* [online]. 17.5.2012 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: https://blanensky.denik.cz/zpravy_region/soutez-basniku-zpestri-novinky-i-vychazky-20120517.html

OPELÍK, Jiří – Josef Kainar. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. 26. 8. 2021 [cit. 2023-10-13]. Dostupné z: <https://slovnickceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1042>

PAROULKOVÁ, Leona. V Kunštátě vzdají hold básníku Halasovi. *Blanenský deník* [online]. 19.11.2011 [cit. 2023-12-19]. Dostupné z: https://blanensky.denik.cz/zpravy_region/v-kunstate-vzdaji-hold-basniku-halasovi20111018.html

PAROULKOVÁ, Leona. V Kunštátě vzpomenu básníka Františka Halase. *Blanenský deník* [online]. 20.10.2009 [cit. 2023-12-10]. Dostupné z: https://blanensky.denik.cz/zpravy_region/v-kunstate-vzpomenou-basnika-frantiska-halase.html

PEŇÁZ, Petr – Integrita epitafu a epigramu Františka Halase. In: *Akord: revue pro literaturu, umění a život*. Brno-Praha, ročník XXIV, 2008, s. 34. Dostupné z: https://scriptum.cz/soubory/scriptum/%5Bnode%5D/akord_2003_01_ocr.pdf

PEŠEK, Jiří. Slavnost jako téma dějepisného zkoumání. In: *Documenta Pragensia XII: Pražské slavnosti a velké výstavy. sborník příspěvků z konferencí Archivu hlavního města Prahy 1989 a 1991* / Praha: Archiv hlavního města Prahy, 1995, s. 7-8. Dostupné z: http://www.ahmp.cz/docs/dp/17_DP%20XII.pdf

Posílá verše do Halasovy soutěže. *Blanenský deník* [online]. 18.10.2007 [cit. 2023-11-22]. Dostupné z: https://blanensky.denik.cz/publicistika/posila_verse_halas20071018.html

Program festivalu XI. bienále literární soutěže Hořovice Václava Hraběte 2014. *Hořovický měšťan*. Roč. 7, č. 5 (2014), s. 12. Dostupné z: https://www.mesto-horovice.eu/modules/file_storage/download.php?file=3ba4fe5e%7C320&inline=1

Prohlášení ke 38. ročníku Literární soutěže Františka Halase. *Archiv LSFH* [online]. sobota 23. října 2010 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://archivlsfh.blogspot.com/2010/10/prohlaseni-ke-38-rocniku-literarni.html>

Prvotina pro Kláru Šmejkalovou [41. ročník LSFH / 2013]. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 21.10.2013 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/prvotina-pro-klaru-smejkalovou/>

Prvotina pro Michaelu Horynovou [42. ročník LSFH / 2014] *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 26.10.2014 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/prvotina-pro-michaelu-horynovou/>

Prvotina pro Michaelu Kašparovou [44. ročník LSFH / 2016]. *Literární soutěž Františka Halase* [online]. 30.10.2016 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/prvotina-pro-michaelu-kasparovou/>

Prvotina pro Pavla Zajíce [40. ročník LSFH / 2012]. *Literární soutěž Františka Halase* [online].21.10.2012 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/prvotina-pro-pavla-zajice/>

RŮŽIČKA, Jiří – Padesát let po smrti Václava Hraběte si s jeho přítelem Jiřím Růžičkou povídal Ludvík Hess. *Divoké víno* [online]. R. 2015, č. 75, 19. 1. Dostupné z: <http://www.divokevino.cz/7515/index.php>

Sobota 12. listopadu 2022. kostel svatého Martina v Dolním Městě: Uvedení básnické sbírky Rostislava Šímy Hrobařův syn. *Přátelé podlipnických kostelů* [online].08.11.2022 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://www.podlipnickekostely.cz/sv-martin-2022/>

SVOBODA, Pavel. Ředitelka Eva Nečasová vede blanenské muzeum dvacet let. *Blanenský deník* [online]. 17. 3. 2013. [cit. 2023-11-18]. Dostupné z: <https://blanensky.denik.cz/serialy/reditelka-eva-necasova-vede-blanenske-muzeum-dvacet-let-20130313.html>

ŠÁMAL, Petr. K historii pojmu literární kultura. Poznámky z polské literatury. *Česká literatura*. 2005, roč. 53, č. 4, s. 541-555. [cit. 2024-02-19]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/42687075?seq=1>

ŠIMEČKOVÁ, Marta – Lukáš Kadlec: "Nejraději se nořím do imaginace, její pohled mne uhranul doživotně". *Vaše Literatura* [online]. 6. 7. 2010 [cit. 2024-02-10]. Dostupné z: <http://www.vaseliteratura.cz/rozhovory/1323-lukas-kadlec>

ŠULC, Jan. Křivolaká cesta nových rukopisů. *Host*. Brno: Společnost přátel vydávání Hosta, 2014, č. 4, s. 9. ISSN 1211-9938. Dostupné také z: https://www.h7o.cz/files/magazines/286/host_2014_04.pdf

TOMAN, Marek – Dotýkám se Halasova Kunštátu [online]. *Souvislosti*. [cit. 2023-11-18]. Dostupné z: <https://souvislosti.cz/3499/toman.html>

Uctili Halasovu památku. *Blanenský deník* [online]. 23.10.2007 [cit. 2023-12-09]. Dostupné z: https://blanensky.denik.cz/zpravy_region/uctili_halasovu_pamatku2007102.html

VACULÍKOVÁ, Radka. Porota literární soutěže posuzovala 70 prací. *Hořovický měšťan*. Roč. 15, č. 6 (2022), s. 3. Dostupné z: https://www.mesto-horovice.eu/modules/file_storage/download.php?file=c7ab8e29%7C214&inline=1

Vítězem 35. ročníku Literární soutěže Františka Halase se stal Jan Zvettler. *Archiv LSFH* [online]. pondělí 22. října 2007 [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://archivlsfh.blogspot.com/2007/10/vitezem-35-rocniku-literarni-souteze.html>

Vítězkou 36. ročníku Literární soutěže Františka Halase se stala Hana Šustková. *Archiv LSFH* [online]. sobota 25. října 2008 [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://archivlsfh.blogspot.com/2008/10/vitezkou-36-rocniku-literarni-souteze.html>

Vojtěch Štěpán: Vlčencům na setměnou [edice LSFH / svazek 10, 2023]. *Literární soutěž Františka Halase* [online] [cit. 2023-11-21]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/products/vojtech-stepan-vlcencum-na-setmenou-edice-lsfh-svazek-10-2023/>

Vyhlášení literární soutěže „Hořovice Václava Hraběte 2018“ XIII. bienále. *MKC Hořovice* [online]. [cit. 2024-02-11]. Dostupné z: <https://mkc-horovice.cz/vyhlaseni-literarni-souteze-v-oboru-poezie-a-prozy-horovice-vaclava-hrabete-2018-xiii-bienale/>

Vyhlášení literární soutěže Hořovice Václava Hraběte 2022. *MKC Hořovice* [online]. [cit. 2024-02-12]. Dostupné z: <https://mkc-horovice.cz/vyhlaseni-literarni-souteze-v-oboru-poezie-a-prozy-horovice-vaclava-hrabete-2022/>

Vyhlášení, stanovy a přihláška na literární soutěž Hořovice Václava Hraběte 2024. *MKC Hořovice* [online]. [cit. 2024-04-19]. Dostupné z: <https://mkc-horovice.cz/vyhlaseni-stanovy-a-prihlaska-na-literarni-soutez-horovice-vaclava-hrabete-2024/>

Vyvrcholil 45. ročník Literární soutěže Františka Halase: Básnický debut pro Hanu Richterovou [LSFH 2017] *Literární soutěž Františka Halase* [online].07.11.2017 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/vyvrcholil-45-rocnik-literarni-souteze-frantiska-halase-basnicky-debut-pro-hanu-richterovou/>

Vyvrcholil 46. ročník Literární soutěže Františka Halase: Básnický debut pro Davida Brodu [LSFH 2018]. *Literární soutěž Františka Halase* [online].14.10.2018 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/news/diky-literarni-soutezi-frantiska-halase-vyjde-basnicka-sbirka-davida-brody-lsfh-2018/>

ZALMAY, Kahar. Why festivals are important. *The news*. [online]. 25. 2. 2017 [cit. 2024-03-13]. Dostupné z: <https://www.thenews.com.pk/print/188562-why-festivals-are-important>

ZELINSKÝ, Miroslav – Václav Hrabě. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. 7. 4. 2020 [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: <https://slovnikeskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1027>

ZIZLER, Jiří. Střípky z poslední doby – literární zápisník. *Advojka.cz* [online]. [cit. 2024-04-18]. Dostupné z: <https://www.advojka.cz/archiv/2018/12/stripky-z-posledni-doby-literarni-zapisnik>

Jiné zdroje:

Hrabětovy Hořovice [grafika]: 30.4.-3.5.1998 bienále - 3. ročník literární soutěže. Hořovice: Městské kulturní centrum Hořovice. Uloženo v Národní knihovně Praha.

Dotazníky:

Vojtěch Kučera. Dotazníkové šetření prováděné od 8.3.2024 do 3.4.2024.

Prameny osobní povahy:

Rozhovor s Jiřím Hlobilem, telefonicky, 13.3.2024. Osobní archiv autorky.

Online korespondence s Monikou Kudrnáčovou (Charouskovou) z 19.3. 2024. Osobní archiv autorky.

Online korespondence s Ondřejem Hložkem z 2.4.2024. Osobní archiv autorky.

Online korespondence s Rostislavem Šímou z 2.4.2024. Osobní archiv autorky.

Online korespondence s Dominikou Moravčíkovou z 3.4.2024. Osobní archiv autorky.

Online korespondence s Irenou Henzl Velichovou z 5.4.2024. Osobní archiv autorky.

Online korespondence s Jakubem Rosákem z 7.4.2024. Osobní archiv autorky.

Online korespondence s Janem Delongem z 9.4.2024. Osobní archiv autorky.

Online korespondence se Zdeňkou Pospíšilovou z 13.4.2024. Osobní archiv autorky.

Online korespondence se Sufianem Massalemou z 15.4.2024. Osobní archiv autorky.

Online korespondence s Hanou Richterovou z 17.4.2024. Osobní archiv autorky.

Online korespondence s Pavlem Zajícem z 19.4.2024. Osobní archiv autorky.

Online korespondence s Pavlínou Vítkovou (Pulcovou) z 22.4.2024. Osobní archiv autorky.

Online korespondence s Klárou Goldstein z 26.4.2024. Osobní archiv autorky.

Online korespondence s Jitkou Bret Srbovou z 2.5.2024. Osobní archiv autorky.

Online korespondence s Michaelou Horynovou z 3.5.2024. Osobní archiv autorky.

Online korespondence s Vítem Malotou z 7.6.2024. Osobní archiv autorky.

Přílohy

Příloha č. 1.

Dotazník pro Vojtěcha Kučeru, porotce Literární soutěže Františka Halase.

1. Kolik se na podzimním dvoudenním programu podílí lidí a kdo všechno má vyhlášení na starosti, vyjma porotců?

Pokud jde o přípravu, tak tu mám na starosti já, jako dramaturg soutěže (komunikace s finalisty, porotci a hosty), a dále jedna styčná osoba za Spolek přátel umění města Kunštát, kterou byla v letech 2013 až 2022 paní Martina Nejedlá. Ta měla na starosti především zázemí, spočívající v zajištění ubytování finalistů, hostů a porotců a nedělní doprovodný program, spočívající v návštěvě zámku Kunštát nebo Jeskyně Blanických rytířů v Rudce. Vyhlášení zajišťujeme opět my dva.

2. Jakým způsobem texty hodnotíte? Je pro vás coby porotu důležitější „řemeslný um“ daných básní (vybroušené, dobře se rýmující verše, ne rýmy ve stylu láska – páska apod.), nebo se raději řídíte pocitem, který ve vás texty vyvolávají?

Zde si s dovolením pomůžu volnou parafrází částí textu, který jsem před časem zveřejnil na internetových stránkách soutěže: Poezie je především práce s jazykem. Používání jazyka má svá pravidla... To je tedy hledisko první a zásadní. Já osobně mám posuzování rozděleno zhruba na čtyři až pět fází. V první fázi je potřeba oddělit zrna od plev, které představují takové ty nicneříkající snadno zaměnitelné veršovánky bez jakéhokoli osobního autorského vkladu, často řemeslně vůbec nezvládnuté a navíc plné gramatických a významových chyb. Tímto se eliminuje zhruba 30 až 50 % příspěvků a ze zbylých, v absolutním počtu zhruba padesáti, příspěvků se musím postupně prošroubovat k požadovanému počtu předem avizovaných 10 finalistů. Zde (bez pořadí) nastupují hlediska osobitosti obsahu (co), řemeslné zručnosti, originality výrazu a formy (jak). Často jsem v konečné fázi nucen ještě přihlédnout i k vyrovnanosti konkrétního zaslaného básnického souboru, případně k množství zaslaných básní (jsem-li v případě nerozhodnosti nucen vybrat mezi souborem o třech básních a jiným souborem o osmi básních více méně obdobné kvality, sáhnu po souboru s větším počtem básní).

3. Jak probíhá závěrečný výběr deseti autorů? Každý porotce má svoje favority a svoje seznamy si porovnáváte, nebo máte jiný systém výběru těch nejlepších?

Jednání poroty je dvoukolové. Pro první kolo si každý z porotců připraví seznam své desítky vybraných autorů plus pěti tzv. náhradníků, se kterým seznámí ostatní porotce. Autoři z uvedené desítky následně obdrží jeden bod, náhradníci půl bodu. Všechny body se sečtou, autoři se seřadí a za desátým v pořadí se udělá čára. Pokud díky rovnosti bodů takto deset finalistů určit nelze, což se děje každoročně, dochází k diskusi porotců nad díly autorů s rovností bodů. V porotě diskutujeme tak dlouho, než dojdeme ke vzájemnému konsensu, který nám umožní stanovit dílčí pořadí, určující požadovaný počet deseti finalistů. Vždy stanovujeme ale i pořadí minimálně tří nejvýše postavených autorů pod pomyslnou čarou a to z toho důvodu, že se občas stane, že se někdo z deseti původně oslovených finalistů z účasti na podzimním vyvrcholení z různých důvodů omluví. V takových případech je osloven první „autor pod čarou“, případně pak další. Záměrem je, aby se na místě setkalo opravdu deset mladých básnířek a básníků. Autory vždy oslovujeme s časovým předstihem před zveřejněním jmen finálové desítky, takže o tom, zda autor byl či nebyl případným náhradníkem, nikdo kromě poroty neví. Po zveřejnění finálové desítky se pak porota znovu zabývá výhradně básněmi vybraných autorek a autorů, z nichž nakonec, podobně jako v kole prvním, vzejde ve druhém kole výsledný verdikt. Výsledky soutěže jsou z organizačních důvodů stanoveny vždy minimálně týden před samotným dvoudenním vyvrcholením.

4. S předchozí otázkou se pojí i další – podle jakých kritérií vybíráte toho jednoho autora, který dostane zvláštní cenu Klementa Bochořáka?

Zvláštní cena Klementa Bochořáka je určena tomu, kdo dosud knižně nepublikoval. Stane-li se tedy laureátem/laureátkou soutěže osoba, která toto kritérium splňuje, získává zároveň i Zvláštní cenu Klementa Bochořáka. Soutěž však není striktně určena pouze těm, kdo dosud nevydali knihu. Stane-li se, že se přihlásí někdo, kdo již knihu vydanou má, případně její vydání do jednoho roku od vyvrcholení soutěže chystá (za tímto účelem finalisté zasílají před druhým kolem posuzování básní čestné prohlášení), následně se objeví v desítce finalistů a po konsensu poroty se stane laureátem, získá možnost vydat knihu někdo jiný. Tento případ nastal v roce 2015, kdy se laureátkou

stala Klára Goldstein, ale proto, že již měla vydanou knihu (ke které se sice nyní již de facto nehlásí), vyšla díky soutěži o rok později debutová básnická sbírka Marku Torčíkovi.

5. Jak vypadá vaše práce editora prvotin, které v rámci soutěže vycházejí? Máte stanovený nějaký rámec toho, jak komunikace s daným autorem probíhá (komunikujete spolu jenom písemně, aspoň 1x měsíčně se sejdete apod.) nebo komunikaci přizpůsobujete každému autorovi zvlášť? Editování prvotin máte na starosti jenom vy, nebo s někým spolupracujete?

Příprava knih probíhá individuálně a s každým autorem je trochu jiná. V rámci vyhlášení daného ročníku, kdy autor možnost vydání knihy získá, dostává ode mě rámcovou časovou informaci o tom, jak bude příprava knihy vypadat. Na jaře následujícího roku jej pak žádám o zaslání návrhu verze rukopisu, nad kterým pak redakčně pracujeme. Většinou je to tak, že rukopis v první fázi projdu a v případě předchozí domluvy i uspořádám a autorovi písemnou formou zašlu své připomínky a návrhy. Následně se v ideálním případě sejdeme osobně, kdy spolu jednotlivé redakční zásahy společně probíráme. Pak má autor nějaký čas na to, aby upravenou verzi rukopisu vstřebal a následně pak nad texty diskutujeme znovu. Pokud to není možné osobně, snažím se alespoň o on-line videohovory přes internet. V několika málo případech ale proběhla celá příprava knihy pouze písemnou formou. Na editování knih v rámci Edice LSFH s nikým dalším nespolupracuji, dělám to čistě já. V minulosti se však objevili případy, kdy konkrétní autor měl na své straně ještě takzvaného spolueditora.

6. Z rozhovoru s Janem Jindřichem Karáskem⁵⁶⁹ - „Tehdy jsem dodělal koncem srpna první verzi, ale pak na podzim se ještě hodně škrtalo, editovalo, a dokonce občas i přidávalo...“ – se dá odvodit, že finální verze textu, který se na vyhlášení křtí, se vykrytalizuje až na podzim, tedy pravděpodobně těsně před vyhlášením – práce na prvotině tak opravdu zabere celý rok?

⁵⁶⁹ Celý rozhovor zde: BOHUN, Pavel. Báseň je pro mě umění zkratky, říká vítěz Literární soutěže Františka Halase. *Kroměřížský deník* [online]. 5.3.2021 [cit. 2023-12-28]. Dostupné z: https://kromerizsky.denik.cz/zpravy_region/jan-jindrich-karasek-basnik-cena-frantisek-halas-soutez-040321.html

V uvedeném případě knihy Jana Jindřicha Karáska (kde se objevil i výše zmíněný spolueditor) se kniha v Kunštátě fyzicky neuváděla, protože dvoudenní setkání se tehdy díky opatřením v souvislosti s COVID-19 neuskutečnilo a vyhlášení proběhlo pouze online. Kniha tak vyšla se zpožděním na přelomu roku, takže tam to bylo časově posunuté. V ideálním případě redakce a editorská práce na jaře, v létě a začátkem podzimu. Takže já se tím zabývám, samozřejmě s přestávkami, zhruba půl roku...

7. Po skončení soutěže zasíláte ještě autorům odkazy na literární časopisy, na které se mohou obrátit, s velkou částí bývalých účastníků jste i po skončení daného ročníku soutěže v kontaktu – lze tedy podle vašeho názoru současnou porotu a podobu soutěže vnímat jako určité „pečovatele,“ (nebo možná pokračovatele odkazu Františka Halase) jde vám o to, aby účastníci „nezamrzli“ na psaní v šuplíku?

Celá soutěž je o tom, umožnit mladým básníkům a básničkám jejich básně vydat. S tím souvisí i alespoň zevrubná orientace v literárním prostředí. Spíše bych místo slova pečovatel použil označení dveřník. Soutěž, potažmo porota, je to od toho, aby (po)otevřela dveře. Zdali jimi někdo dále projde (a co za nimi bude dělat), je už čistě na něm.

Příloha č. 2.

Přepis hovoru se zakladatelem Hořovic Václava Hraběte, Jiřím Hlobilem.

„Jsem Příbramák. Moje maminka, babička, všichni pochází z té oblasti. Moje maminka chodila v Příbrami do školy a vzala si otce, který bydlel s rodiči v Hořovicích. Můj dědeček, slavný houslista, dělal účetního u Vojenských lesů, a měli služební byt ve starém zámku v Hořovicích. V Hořovicích to znám, mám to tam rád.

Můj otec měl bratra Zdeňka, který byl profesorem na gymnáziu v Hořovicích. Strýc Zdeněk Hlobil Václava Hraběte učil. Můj otec se i znal s rodiči Václava Hraběte.

Když jsem studoval v Příbrami na gymplu a pedagogické fakultě v Plzni, četli jsme zakázanou literaturu, četli jsme i *Blues pro bláznivou holku*, to byla naše úžasná literatura, četl jsem si ji i na vojně. První vydání *Blues* se tenkrát tajně ofocovala.

Mnoho let jezdím na festival literatury Šrámkova Sobotka, ta atmosféra tam je úžasná a napadlo mě, že by se mohlo založit něco podobného blíž Příbrami. Takže jsem v létě 1993 vymyslel Hořovice Václava Hraběte. Zašel jsem za starostou Hájkem s tím, že mám připravený celý projekt festivalu, tomu se to líbilo a slíbil, že by se to mohlo uskutečnit. Zašel jsem ještě za básníkem Ivanem Slavíkem, který taky Hraběte učil, Hraběte učila i Slavíkova žena.

Ivana Slavíka trochu mrzelo, že jsem nevymyslel festival pod jeho jménem, ale my měli raději beatníky (směje se). Nabídl jsem mu aspoň místo v porotě, a to ho uklidnilo. Utvořil se tým, ve kterém byl ředitel gymnázia Jiří Vlček, vedoucí kulturního střediska Hořovice Jiří Šalena a další. Trochu mě mrzelo, že po pár letech začali prohlašovat, že ten festival vymysleli oni, ale zakladatel jsem opravdu já.

Festival byl tedy založen, první ročník se konal v roce 1994, já tam přivezl plzeňské výtvarníky, ti měli výstavu na zámku a plzeňské studenty Gymnázia Plzeň Mikulášské náměstí, kde jsem učil, s těmi jsem nacvičil hru *Horečka* podle jediné dochované prózy Václava Hraběte. První ročník byl velkolepý. Celý večer tam hrál Vladimír Mišík, na lochovickém hřbitově jsme recitovali Hrabětovy básně, recitoval tam Miroslav Kovářík. Objevil jsem se tam ještě párkrát, pak už to převzali mladší.⁵⁷⁰

⁵⁷⁰ Telefonický rozhovor s Jiřím Hlobilem, 13.3.2024. Osobní archiv autorky.

Příloha č. 3.

Skleněná koule, kterou v Hořovicích dostávají držitelé prvního, druhého a třetího místa. Tato koule je za ocenění v nejnovějším ročníku pořádaném v roce 2024. Vyhlášení se konalo 29. 5. 2024 v knihovně v Hořovicích.⁵⁷¹

⁵⁷¹ Skleněná koule za druhé místo v Hořovicích Václava Hraběte 2024. Osobní archiv autorky.

Resumé

The aim of the thesis was to reconstruct the history of the František Halas Literary Competition and Hořovice Václava Hraběte Literary Competition in the context of contemporary Czech literary culture. We have presented the competitions as one of the possibilities where one can gain an expert insight into one's own poetic work and at the same time establish new contacts. We have shown that the František Halas Literary Competition has stood the test of time and withstood both the upheavals of the early 1990s, when it came under the care of the Blansko Museum after the demise of the Blansko District Cultural Centre, and the change of concept, the move from Blansko to Kunštát and the partial transition to the online environment that came shortly after the generational change of the jury.

Hořovice Václava Hraběte had it a little easier, as it was "born" in a period when Czech literature was no longer bound by the rules of normalization. Since the beginning, the Hořovice Václava Hraběte Literary Competition has been running steadily under the wings of the local cultural centre, and apart from the publication of the last few collections, there is no more extensive internet archive, unlike the František Halas Literary Competition. While the František Halas Literary Competition was in its early days limited to its own district, the Hořovice Václava Hraběte Literary Competition has welcomed authors from all corners of the country from the very beginning.

In the theoretical part of the thesis we often came across an emphasis on human interaction, so we showed that being a competing poet does not just mean sitting back and writing, it also means being part of a community of other poets, participating in the maintenance of tradition and celebrating those who are not there, celebrating the poets who gave the competitions their name. Grounded in secondary literature, with an emphasis on the work of Pierre Bourdieu, we have presented the contest from an interdisciplinary perspective as a tradition, a festival, a part of literary culture, a part of the literary field, and a particular kind of literary communication.

It is offering to compare a larger number of competitions with each other or to examine other competitions, whether prose or poetry, in a similar way. The Czech literary environment boasts a diverse range of spaces for emerging writers. Research into the history and subsequent comparison of Czech and foreign competitions is also an option.